

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 10.12.2002
KOM(2002) 696 lopullinen

KOMMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**Seurantakertomus Euroopan parlamentin päätöslauselmasta: vastuuvapauden
myöntäminen yleisen talousarvion toteuttamisesta vuonna 2000**

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TIIVISTELMÄ	3
2.	SEURANTAKERTOMUS KOMISSION VASTUUVAPAUTTA 2000 KOSKEVASTA EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMASTA (parlamentin asiakirja A5/0103/2002)	4
I.	TEHOKKUUS	4
	Komission hallintokoneisto	5
	Menettelyt	18
	Sopimuksiin liittyvät hallintomenettelyt ja yhteisön tuet	27
	Monimutkaiset menettelyt ja lainsäädäntö	32
	Tarkastukset	39
	Omat varat	49
II	SÄÄNTÖJENMUKAISUUS, PETOSTEN TORJUNTA JA TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN	51
	Vientituet	54
	Korjaukset:	66
	Petostentorjuntavirasto	69
	Laajentuminen	74
	Parlamentin osallistuminen	76
	Menoalat	76
III.	ALAKOHTAISET KYSYMYKSET	76
	Oikeus- ja sisäasiat	76
	Erillisvirastot	79
	Daphne-ohjelma	79
	Euroopan laajuiset liikenneverkot	80
	Kehitysyhteistyö	80
IV	ASIAKIRJOJEN SAATAVUUS	85

TIIVISTELMÄ

I/ Tausta

1/ Seurantakertomuksen soveltamisala

Vastuuvapausmenettely määritellään Euroopan yhteisön (EY) perustamissopimuksen 276 artiklassa, jonka 3 kohdassa määrätään, että komissio ”ryhtyy kaikkiin aiheellisiin toimiin ottaakseen huomioon Euroopan parlamentin sen vastuuvapauden myöntämistä koskevissa päätöksissä tai muissa yhteyksissä menojen käytöstä esittämät huomautukset [...]”. Komissio antaa Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä kertomuksia niistä toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja huomioden perusteella, erityisesti ohjeista, jotka on annettu talousarvion toteuttamisesta vastuussa oleville [...]”. Komissio on näin ollen Euroopan parlamentin pyynnöstä laatinut tämän seurantakertomuksen, joka koskee 10. huhtikuuta 2002 annettua Euroopan parlamentin päätöslauselmaa. Tämä kertomus sekä neuvostolle laadittu kertomus toimitetaan kaikille muille vastuuvapausmenettelyyn liittyville toimielimille.

2/ Seurantakertomuksen tarkoitus

EY:n perustamissopimuksen mukaisesti tämän seurantakertomuksen tarkoituksena on kuvata toimet, joita komissio on jo toteuttanut tai joita se aikoo toteuttaa vastauksena Euroopan parlamentin 10. huhtikuuta 2002 antamassa vastuuvapauspäätöslauselmassa esitettyihin huomautuksiin. Vastuuvapauspäätöslauselma koskee Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista varainhoitovuonna 2000.

2. SEURANTAKERTOMUS KOMISSION VASTUUVAPAUTTA 2000 KOSKEVASTA EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMASTA (PARLAMENTIN ASIAKIRJA A5/0103/2002)

I. TEHOKKUUS

1. toteaa, että komission tehokkuutta arvioitaessa mittareina on pidettävä kolmea perustetta, eli ei yksinomaan sitä, miten hyvin poliittisen vallan käyttäjän asettamia tavoitteita on noudatettu, vaan myös sitä, kuinka ripeitä ja yksinkertaisia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi toteutetut hallinnolliset ja talousarvioon liittyvät toimenpiteet ovat olleet ja onko määrärahoja käytetty optimaalisella tavalla;
2. katsoo, että tehokkuutta tarkasteltaessa on keskityttävä ensisijaisesti seuraaviin: komission hallintokoneisto, erilaiset sääntömääräiset menettelyt ja tarkastusjärjestelmä, komission osoittama kunnioitus Euroopan parlamentin määrittelemiä poliittisia painopisteitä ja talousarvion suuntaviivoja kohtaan;

Komission vastaus:

Komissiossa on otettu käyttöön uusi johtamisjärjestelmä (toimintojohtaminen). Uuden järjestelmän myötä komissio haluaa vähitellen lisätä kustannustietoisuutta yhtenäistämällä päätöksentekoa toiminnan painopisteistä ja resurssien kohdentamisesta, tavoitteista, suunnittelusta, seurannasta ja arvioinnista ja kehittämällä tulosjohtamista, jossa korostetaan panosten valvonnan sijaan toiminnan tuloksellisuutta. Tämä on selkeä osoitus siitä työstä, joka komissiossa on tehty ja tehdään edelleen hallinnon uudistamiseksi ja joka tuo mukanaan perusteellisen muutoksen johtamiskäytäntöihin.

Ensimmäinen vuotuinen toimintastrategia (APS) vahvistettiin helmikuussa 2001 vuodelle 2002. Siitä alkoi strategisen suunnittelun ja ohjelmoinnin kierros, jossa yhdistyvät poliittiset painopisteet, keskeiset toiminnot ja niihin osoitettavat resurssit. Vaikka strategisessa suunnittelussa huomattiin sen arvioinnin yhteydessä puutteita, vuonna 2002 vahvistettuun toiseen vuotuisen toimintastrategiapäätökseen (2003) mennessä oli saatu aikaan useita parannuksia, jotka koskevat muun muassa painopisteiden määrittelyä, resurssien kohdentamista painopisteiden mukaisesti sekä rakentavaa vuoropuhelua Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.

Komissio on uudistanut myös työohjelmaansa saadakseen sen vastaamaan paremmin poliittisia painopisteitä ja ottanut käyttöön uuden operatiivisen suunnittelun järjestelmän, jonka avulla keskeiset tavoitteet saavutetaan tehokkaammin.

Lisäksi vuonna 2002 otettiin käyttöön ensimmäistä kertaa johdon tueksi uusia välineitä: vuotuiset hallintasuunnitelmat ovat johdon tärkeimpiä apuvälineitä sen siirtäessä toiminnan painopisteitä ja tavoitteita operatiiviselle tasolle ja kohdentaessa sille resursseja; vuotuisiin toimintakertomuksiin puolestaan kootaan tietoa toiminnan tuloksista ja resurssien käytöstä moitteettoman varainhoidon periaatteiden (taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus) mukaisesti.

Kyseessä on kuitenkin pitkäaikainen ja monitahoinen oppimisprosessi, joka asettaa suuren haasteen uudistuksen onnistumiselle. Komission onkin otettava uudistusprosessista saamansa ensimmäiset kokemukset opikseen tehostaakseen prosessia tulevaisuudessa.

KOMISSIION HALLINTOKONEISTO

3. katsoo, että komission yksiköiden rakenteen on oltava sellainen, että se takaa ehdottoman moitteettoman ja tehokkaan hallinnon; ottaa huomioon käynnissä olevan hallintouudistuksen, jonka joitakin osa-alueita käynnistettiin jo varainhoitovuoden 2000 aikana, ja kannustaa komissiota jatkamaan ponnistelujaan, joiden tarkoituksena on saada mahdollisimman nopeasti näkyviä tuloksia aikaan erityisesti ulkoisen edustuksen uudistuksessa Euroopan parlamentin määrittelemien poliittisten suuntaviivojen mukaisesti sekä yksiköiden taloushallinnon ja varainhoidon valvonnan uudistuksessa;

Komission vastaus:

Jotta uudistustoimenpiteet näkyisivät mahdollisimman pian käytännössä, komissio on aloittanut henkilöstöhallinnossa joitakin toimia saadakseen täyden hyödyn nykyisten henkilöstösääntöjen tarjoamista uudistumahdollisuuksista. Komissio on tehnyt useita päätöksiä uusien henkilöstöpoliittisten toimenpiteiden toteuttamiseksi kaikkien niiden asioiden osalta, jotka eivät edellytä muutoksia henkilöstösääntöihin. Kesäkuuhun 2002 mennessä komissio oli tehnyt päätökset seuraavista asioista:

- hallinnollisten tutkimusten ja kurinpitomenettelyiden toteuttaminen
- liikkuvuus
- suuntaviivojen laatiminen toimenkuvauksille
- epäkohtien paljastaminen (whistleblowing)
- sosiaalipolitiikka
- sovitteluelin
- kansalliset asiantuntijat
- koulutus
- yleismääräykset henkilöstösääntöjen 43 ja 45 artiklan täytäntöönpanosta (arviointi ja ylentäminen)

Komissiossa valmistellaan parhaillaan päätöksiä ja ohjeita muistakin hallinnonuudistuksen aiheista, kuten joustavasta työajasta, etätyöstä, taloudellisesta vastuusta (henkilöstösääntöjen 22 artikla), henkisestä häirinnästä, neuvonantajista ja yksikönpäälliköistä.

Uusien sääntöjen lisäksi hallinnonuudistus tuo mukanaan myös organisaatiomuutoksia. Vuoden 2002 alussa perustettiin uusi tutkinta- ja kurinpitotoimisto (IDOC). Toimielinten yhteiseen käyttöön tarkoitettu Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimisto (EPSO) aloittaa toimintansa 1. tammikuuta 2003.

Useat uudistustoimenpiteistä edellyttävät kuitenkin muutoksia henkilöstösääntöihin. Komissio toimitti henkilöstösääntöjä koskevan muutosehdotuksensa neuvostolle huhtikuussa 2002. Neuvoston on määrä hyväksyä muutokset kesäkuuhun 2003 mennessä. Hallinnonuudistuksen täysi hyöty tulee esiin vasta kun muutetut henkilöstösäännöt ovat tulleet voimaan.

Toinen tärkeä uudistus on uusi varainhoitoasetus, jonka neuvosto hyväksyi yksimielisesti 25. kesäkuuta. Kuten parlamentti varmaan muistaa, uuden varainhoitoasetuksen laadintaprosessin

aikana käytiin vilkasta toimielinvälistä vuoropuhelua, jonka ansiosta kaikkien asianomaisten näkökannat voitiin ottaa huomioon.

Uusi varainhoitoasetus soveltamissääntöineen (komissio teki säännöistä 24. heinäkuuta ehdotuksen, joka on toimitettu muille toimielimille lausuntoa varten) on 1. tammikuuta 2003 käyttöön otettavan uuden taloushallinto- ja -valvontajärjestelmän perusta.

Budjettivallan käyttäjän avulla vuonna 2000 perustetut BA-budjettikohdat tarjoavat nykyään puitteet ohjelmien toteuttamisessa tarvittavan, muun kuin julkisen vallan toimittaman teknisen ja hallinnollisen avun rahoittamiseen; tämä on huomattavasti lieventänyt monien ohjelmien toteuttamista haitanneita rajoitteita ja tarjonnut komissiolle keinoja, joita ilman ulkoisen avun ohjelmien hajauttaminen ja teknisen avun toimistojen (TAO) asteittainen lakkauttaminen ei olisi ollut mahdollista.

Myös vuonna 2000 aloitetun ulkomaanedustuksen uudistuksen keskeisissä osissa on päästy tuloksiin. Tulokset ovat seuraavat:

- avustustoiminnan suunnittelu on saatu paremmin vastaamaan poliittisia painopisteitä laatimalla maa- ja aluekohtaisia strategia-asiakirjoja: tähän mennessä on laadittu yli 110 maakohtaista strategia-asiakirjaa;*
- hankerahoituksen yhtenäistämistavoitteessa on edetty niin, että koko projektisykli hallinnoidaan nykyään yhdessä elimessä, EuropeAid yhteistyötoimistossa: tämän ansiosta vanhojen ja lepäävien sitoumusten määrä on saatu puolitettua;*
- hankkeiden hallinnointia paikallistasolla on lisätty siirtämällä tehtäviä Euroopan komission lähetystöihin: vuoden 2002 loppuun mennessä kaikki Euroopassa, Keski-Aasiassa, Välimeren alueella, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa sijaitsevat lähetystöt sekä 13 lähetystöä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioissa toimivat uuden mallin mukaisesti.*

Komissio on kiitollinen avusta, jota se on saanut Euroopan parlamentilta ja toivoo, että vuoropuhelu jatkuu tulevaisuudessakin. Erityisesti on ollut apua siitä, että budjettivallan käyttäjä päätti vuoden 2002 talousarviomenettelyn yhteydessä ensimmäisen kerran poistaa lähetystöjen rahoittamiseen tarkoitettuja varoja koskevan varauksen (komission pääluokan osasto A-6 talousarviossa). Sen ansiosta lähetystöjen toimintaa on voitu rahoittaa joustavasti ja tehokkaasti. Jos tulevissa talousarviossa saadaan tarvittavat varat, prosessi jatkuu ja sen on määrä vahvistaa Euroopan unionin (EU) asemaa ja lisätä EU:n toiminnan näkyvyyttä.

4. toteaa kuitenkin komission toimittaman täytäntöönpanotaulukon osoittavan (kyselylomakkeeseen annettujen vastausten liite 5), että joidenkin valkoiseen kirjaan sisältyneiden toimien täytäntöönpano on viivästynyt käynnissä olevien, varainhoitoasetusta ja virkamiesten henkilöstösääntöjä koskevien toimielintenvälisten menettelyjen vuoksi; toteaa toimeen 96 (perusteettomasti maksettujen varojen takaisinperintä) liittyen, että komissio hahmotteli joulukuussa 2000 antamassaan tiedonannossa uuden organisaatorakenteen takaisinperintätoimien käsittelyä varten; panee myös merkille, että perinnän toteuttamista pakkotoimin koskevat sisäiset menettelyt ovat valmisteilla, ja haluaa saada tietoja tämän uuden valvontajärjestelmän tehokkuudesta alalla, joka kuuluu talousarvion valvontavaliokunnan prioriteetteihin;

Komission vastaus:

Henkilöstöpolitiikan uudistuksesta on laadittu ajantasainen tulostaulu, johon on koottu 31. maaliskuuta 2002 mennessä toteutetut hallinnonuudistustoimet ja josta käy ilmi, että useat viivästyksistä saadaan kurottua kiinni. Tulostaulu toimitettiin parlamentille toukokuussa 2002.

On kuitenkin totta, että eräät toimet viivästyivät vuonna 2001 alkuperäisestä aikataulustaan. Neuvoston entisen pääsihteerin Niels Ersboellin johtamassa korkean tason asiantuntijaryhmässä käydyissä henkilöstöpoliittisissa neuvotteluissa on päästy erittäin myönteisiin tuloksiin: komission ja henkilöstövaaleissa henkilöstön enemmistöä edustavien ammattiliittojen välillä on päästy sopimukseen henkilöstöpoliittista uudistusta koskevasta kokonaisratkaisusta. Ennen raporttinsa laatimista, touko-, kesä- ja lokakuussa 2001, ns. Ersboellin ryhmä järjesti kokouksia muiden toimielinten edustajien kanssa (pääsihteerit/hallinnon ja henkilöstön edustajat). Kokouksissa syntyi hedelmällistä keskustelua, jonka perusteella ryhmä sai kokonaiskuvan muiden toimielinten näkökannoista ja pystyi tekemään johtopäätöksensä ja laatimaan komissiolle suosituksia.

Muiden toimielinten hallinnon edustajat saivat lisäksi tilaisuuden ilmaista mielipiteensä uudistusehdotuksista hallintoesimiesten perustamassa henkilöstöpoliittisessa asiantuntijaryhmässä. Ryhmä kokoontui useaan kertaan vuonna 2001 samanaikaisesti komission kanssa käytävien neuvottelujen kanssa. Ryhmässä vaihdettiin mielipiteitä yksittäisistä ehdotuksista ja määriteltiin nopeasti ne asiat, jotka ovat toimielinten mielestä erityisen tärkeitä.

Vietyään läpi edellä mainitut kokoukset, kuultuaan henkilöstöä ja järjestettyään yhteisiä kokouksia ammattiliittojen kanssa komissio hyväksyi joulukuussa 2001 luonnoksen neuvoston asetukseksi henkilöstösääntöjen muuttamisesta.

Henkilöstösääntöjen 10 artiklan mukaan komission on kuultava toimielinten yhteistä henkilöstösääntökomiteaa kaikista henkilöstösääntöjen tarkistusehdotuksista. Näin ollen ehdotusluonnos neuvoston asetukseksi henkilöstösääntöjen muuttamisesta oli ensin toimitettava henkilöstösääntökomitealle ennen kun se voitiin hyväksyä komission ehdotuksena. Komissio toimitti tammikuussa 2002 ehdotusluonnoksensa henkilöstösääntökomitealle, joka antoi siitä lausuntonsa huhtikuun alussa. Ehdotus neuvoston asetukseksi henkilöstösääntöjen muuttamisesta hyväksyttiin komissiossa 24. huhtikuuta 2002. Ehdotuksessa on otettu huomioon toimielinten yhteisen henkilöstösääntökomitean huomautukset. Yleisten asioiden neuvoston 15. huhtikuuta 2002 hyväksymän kokonaisuikataulun mukaan neuvottelut on saatava päätökseen Kreikan puheenjohtajakauden loppuun mennessä (kesäkuu 2003). Sen vuoksi yleisten asioiden neuvosto on vedonnut muihin toimielimiin, jotta nämä antaisivat asiasta lausuntonsa vuoden 2002 loppuun mennessä.

Uudistuksen yhteydessä tehtävät päätökset talouden valvonnasta on määrä tehdä vuoden 2002 loppuun mennessä. Joissakin tapauksissa uudistustoimet voidaan toteuttaa vasta kun eräät säädökset tulevat voimaan: esimerkkinä mainittakoon 1. tammikuuta 2003 voimaan tuleva uusi varainhoitoasetus, jonka neuvosto hyväksyi 25. kesäkuuta 2002, sekä se soveltamissäännöt, joita koskevan luonnoksen komissio toimitti muille toimielimille lausuntoa varten 25. heinäkuuta 2002.

Eräät komission 13. joulukuuta 2000 hyväksymään toimintasuunnitelmaan sisältyvistä toimenpiteistä (perusteettomasti maksettujen varojen takaisinperinnän tehostaminen, SEC (2002) 2204/3) ovat määräyksiä, joita ei voida alkaa soveltaa ilman lainsäädäntöön tehtäviä muutoksia. Tätä asiaa ja toimenpiteitä, jotka voidaan toteuttaa ilman lainsäädäntöön tehtäviä muutoksia, käsitellään kohdassa 79.

Muille toimielimille ollaan laatimassa tiedonantoa, jolla on kaksi tavoitetta: raportoida toimenpiteistä, jotka on toteutettu vahvistettujen saamisen perimiseksi edellä mainitun joulukuussa

2000 hyväksytyn ensimmäisen toimintasuunnitelman perusteella, sekä lisätä toimintasuunnitelmaan uusia toimenpiteitä velkojen perinnän tehostamiseksi komission joulukuussa 2000 antamien sitoumusten mukaisesti. Tiedonannossa on otettava huomioon päätelmät, jotka on esitetty takaisinperintää koskevassa sisäisen tarkastuksen toimialan raportissa. Raportti valmistuu lähi aikoina.

5. pyytää antamaan Euroopan parlamentin asiasta vastaavalle valiokunnalle säännöllisesti tietoja tiettyjen uudistustoimien ja hallinnollisten päätösten täytäntöönpanosta ja etenkin seuraavista:
- täsmällinen uudelleenarviointi ja todellinen aikataulu operaatioille, jotka liittyvät teknisen avun toimistojen ja muiden vastaavien elinten lakkauttamiseen ja uusien perustamiseen tai nykyisten toimistojen ja elinten säilyttämiseen, etenkin toimille, jotka liittyvät yhtäläisten mahdollisuuksien edistämistä koskevaan yhteisön toimintaohjelmaan (budjettikohta B3-4012), jonka hallinnointia tilintarkastustuomioistuin on arvostellut ankarasti (vuosikertomuksen kohta 3.95),

Komission vastaus:

Tulevaisuudessa vuoden 2002 varainhoitoasetuksen 57 artiklassa (sekä sen soveltamissääntöjä koskevassa ehdotuksessa) esitetään selkeät säännöt siitä, mitä toimenpiteitä voidaan antaa yksityisen sektorin elinten suoritettaviksi ja miten tällöin on meneteltävä. Varojen käyttöön liittyviä toimenpiteitä ei enää voida uskoa yksityisellä sektorilla toimiville elimille.

Teknisen avun toimistojen osalta oikaisukirjelmässä nro 1 (vuoden 2001 alustavaan talousarvioesitykseen 4. syyskuuta 2000 tehdyn oikaisukirjelmän nro 1 SEC (2000) 1363 liite 3) todetaan, että komissio päivittää säännöllisin väliajoin toimistojen luetteloa ja lähettää sen asianomaisille Euroopan parlamentin valiokunnille. Luettelossa on yksityiskohtaista tietoa

- sopimusten päättymisajankohdista*
- lakkautetuista teknisen avun toimistoista*
- myöhemmin lakkautettavista teknisen avun toimistoista.*

Tämänhetkinen tilanne on se, että yhteensä 126 teknisen avun toimistosta oli 1. toukokuuta 2002 mennessä lakkautettu 87. Seitsemän toimistoa on määrä lakkauttaa vuonna 2002 ja yksi vuonna 2003.

Siltä osin kuin on kyse teknisestä ja hallinnollisesta avusta, johon sovelletaan opasta ohjelmien toteuttamiseen liittyvän teknisen ja hallinnollisen avun ulkoistamisesta yksityisoikeudellisille yhteisöille, komissio tarkastaa aina jo etukäteen, että apu on säännönmukaista ja ettei varsinkaan ulkoistettaviin toimintoihin sisälly julkisen vallan tehtäviä tai harkintavaltaa edellyttäviä tehtäviä.

Yhtäläisten mahdollisuuksien edistämishojelman yhteydessä käytetyistä teknisen avun toimistoista komissio toteaa, että

- ne teknisen avun toimistolle osoitetut tehtävät, joista tilintarkastustuomioistuin huomauttaa vuoden 2000 vuosikertomuksessaan, siirrettiin takaisin työllisyyden ja sosiaaliasioiden pääosastoon varainhoitovuosien 1999 ja 2000 aikana;*

- teknisen avun määrärahoja supistettiin huomattavasti vuosia 2001–2005 koskevassa yhtäläisten mahdollisuuksien edistämishjelmassa;

- tehtävien takaisinsiirtoon osoitettiin riittävästi varoja, joten komissio on pystynyt suorittamaan tehtävänsä moitteettomasti.

- erityistehtävät, jotka eri pääosastojen mukaan voitaisiin ulkoistaa, kun on kyse toimeenpanovirastoista, jotka huolehtivat tietyistä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtävistä (KOM(2000) 788),

Komission vastaus:

Komission ehdotuksessa, josta parlamentti antoi lausuntonsa viime heinäkuussa, todetaan, että uudesta hallintovälineestä – ”toimeenpanovirastosta” – on määrä tehdä sellainen, että se voidaan ottaa käyttöön kaikilla EY:n toiminta-aloilla toteutettavien ohjelmien hallinnoinnissa. Ehdotuksesta päästiin sopimukseen neuvoston budjettikomiteassa 26. syyskuuta 2002. Kunkin toimeenpanoviraston perustamisen tarkoituksenmukaisuus arvioidaan tapauskohtaisesti; parlamentille toimitetaan tiedot yksittäisistä toimeenpanohankkeista vähintään kerran vuodessa talousarviomenettelyn aikana.

- niitä yhteisön ohjelmia koskevat sääntelyvälineet, joita hallinnoidaan kansallisten virastojen muodostaman verkon avulla; pyytää, että sitä kuullaan näistä sääntelyvälineistä,

Komission vastaus:

Uusi varainhoitoasetus on tiiviiden toimielintenvälisten neuvottelujen tulosta. Asetuksen 54 artiklassa on yleisiä sääntöjä siitä, miten ja milloin EY:n ohjelmien toteuttamisessa käytetään kansallisia virastoja. Uuden varainhoitoasetuksen soveltamissääntöjä koskevassa asetusluonnoksessa komissio asettaa tiukat ehdot valtuuksien siirtämiselle kansallisille julkisoikeudellisille elimille tai yksityisoikeudellisille yhteisöille. Ehtoja on asetettu muun muassa asiaan sovellettavasta laista, taloudellisista takeista ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden (taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus) noudattamisesta. Yksittäiset ohjelmat hyväksytään EY:n perustamissopimuksessa esitettyjen menettelyjen mukaisesti.

- komission tapa hallinnoida EU:n taloudellista tukea maailman eri alueilla, mukaan luettuna keskittymisen purkaminen lähetystöihin ja ulkoisia toimistoja suosiva hajauttaminen, ja näiden vaikutus EU:n ulkoisen avun parantamiseen,

Komission vastaus:

Komissio tiedottaa vastedeskin Euroopan parlamentille toimenpiteistä ohjelmien hallinnoinnin hajauttamiseksi lähetystöihin ja on tyytyväinen voidessaan toimittaa parlamentille hajauttamisprosessista laaditun viimeisimmän tilannekatsauksen.

Komissiolle esitettiin 2. heinäkuuta 2002 muistio yhtenäistä ulkomaanedustusta koskevasta hallinnonuudistuksesta. Muistio pohjautuu 16. toukokuuta 2000 annettuun tiedonantoon ulkoisen avun hallinnoinnin uudistamisesta sekä hajauttamisprosessista saatuun kokemukseen. Hyväksyessään muistion komissio ottaa merkittävän edistysaskeleen, joka johtaa henkilöstökoulutuksen parantamiseen ja hallinnon tehostumiseen lähetystöissä. Asiakirjassa ehdotetaan, että lähetystöjen henkilöstöhallinnosta vastaamaan perustetaan uusi yksikkö, laaditaan

selkeämpi määritelmä lähetystöjen vastuualueista ja että EU:n ulkopuolisissa maissa työskenteleviä henkilöitä varten perustetaan uusi urarakenne. Näiden toimenpiteiden tarkoituksena on nopeuttaa ja tehostaa EU:n avustusten toimittamista.

- EU:n oman "hallintokoulun" ja toimielinten yhteisen rekrytointitoimiston perustaminen,

Komission vastaus:

Toimielinten pääsihteerit ovat perustaneet yhteisen työryhmän käsittelemään EU:n hallintokoulun perustamista.

Työryhmän ensimmäiset ajatukset koottiin asiakirjaan, jota käsiteltiin pääsihteerien kokouksessa 9. heinäkuuta 2002. Ryhmälle on annettu tehtäväksi laatia tammikuuhun 2003 mennessä yksityiskohtaisempi asiakirjaluonnos, joka toimitetaan pääsihteereille.

Pääsihteerit ovat päässeet periaatteessa yksimielisyyteen siitä, että koulu perustetaan vuoden 2004 aikana ja että koulun olisi keskityttävä kolmeen pääasialliseen toimintaan: uuden henkilöstön perehdyttämiskoulutukseen, johtajakoulutukseen sekä täydennyskoulutukseen/urakehitykseen. Näin EU:n hallintokoulun perustaminen auttaisi yhtenäistämään toimielinten hallinto- ja johtamiskulttuuria.

Toimielimet ovat päässeet sopimukseen Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimiston perustamisesta. Toimisto aloittaa toimintansa 1. tammikuuta 2003 (ks. myös vastaus kohtaan 11).

- monivuotinen ohjelma väliaikaisten toimien muuntamiseksi vakinaisiksi viroiksi ja alat, joita tämä koskee,

Komission vastaus:

Hallinnonuudistusta koskevassa valkoisessa kirjassaan komissio totesi aikovansa ryhtyä vakinaistamaan väliaikaisia virkoja. Vakinaistamista perusteltiin sillä, että joidenkin väliaikaisten toimihenkilöiden oli todettu toimivan komissiossa käytännössä vakinaisissa tehtävissä.

Vakinaistaminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei komissioon enää otettaisi määräaikaista henkilöstä, vaan tällaista henkilöstä palkataan jatkossakin tiettyihin erityisasiantuntemusta vaativiin tehtäviin. Kuten valkoisessa kirjassa todettiin, jotkin väliaikaiset virat on korvattava hallinnonuudistusta koskevan ehdotuksen mukaisesti muunlaisilla viroilla.

Henkilöstöresursseja koskevassa asiakirjassa, joka on vuoden 2001 alustavan talousarvioesityksen (ATE) liitteenä, todettiin, että ensivaiheessa vakinaistetaan 180 A-virkaa ja 90 B-virkaa kolmena 60 A-viran ja 30 B-viran vuosittaisena eränä.

Varainhoitovuosina 2001 ja 2002 muutettiin vakinaiseksi 150 virkaa. Vuonna 2003 vakinaistetaan 67 virkaa (20 A4, 20 A5, 1 LA5, 6 LA7, 10 B1 ja 10 B2). Lopuista viroista tehdään vakinaistamisesitys varainhoitovuodeksi 2004.

Virkoja vakinaistetaan komissaarien kabinetteja lukuun ottamatta kaikissa pääosastoissa.

- kurinpitomenettelyn ulkoisen osuuden vahvistaminen,

Komission vastaus:

Komissio teki 19. helmikuuta 2002 ehdotuksen hallinnollisten tutkimusten ja kurinpitomenettelyjen toteuttamisesta (C 2002 (540)). Kurinpitomenettelyjen ulkoisten näkökohtien vahvistamiseksi päätöksen 10 artiklassa säädetään, että kurinpitolautakunnan puheenjohtaja valitaan entisten virkamiesten, työtehtävissään toimivien virkamiesten (jotka siirretään erityislomalle toimikautensa ajaksi) ja EU:n toimielinten entisten jäsenten keskuudesta. Kurinpitolautakunnan uusi puheenjohtaja, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen entinen jäsen, aloittaa virassaan 1. marraskuuta 2002.

- työkyvyttömyyseläkejärjestelyn uudistaminen erityisesti painotusjärjestelmän osalta;

Komission vastaus:

Neuvostolle parhaillaan laadittavan Euroopan yhteisön työkyvyttömyyseläkejärjestelmää koskevan uudistuksen tärkeimpänä kohtana on työkyvyttömyyseläkkeen korvaaminen työkyvyttömyysavustuksella, joka on 70 prosenttia siitä peruspalkasta, jota virkamies nautti hoitaessaan viimeksi työtehtäviään; avustus on eläkemaksujärjestelmän alainen. Ikälisät poistetaan, mutta työkyvyttömyysavustuksen on kuitenkin oltava vähintään vähimmäistoimeentulon suuruinen.

Komission neuvostolle huhtikuussa esittämässä ehdotuksessa eläkkeitä varten perustetaan korjauskerroin, joka on määritelty asianomaisten maiden elinkustannusten vertaamisen perusteella. Eläkkeiden korjauskertoimia käytetään myös työkyvyttömyysavustuksissa. Korjauskertoimet, jotka perustuvat maiden väliseen vertailuun - eivätkä nykykäytännön mukaan kaupunkien väliseen vertailuun - osoittavat tarkemmin todelliset erot Euroopan unionin eri maiden elinkustannuksissa.

6. ottaen huomioon, että erillisvirastoja äskettäin lisättiin, pyytää komissiota esittämään virastojen tarkistuskoneismia, joka perustuu kustannus-hyötysuhteeseen ja lisäarvoon muihin vaihtoehtoihin verrattuna;

Komission vastaus:

Kuten kohdan 5 toisessa alakohdassa jo todettiin, komissio ehdottaa uuden hallinnointivälineen – ”toimeenpanoviraston” – osalta, että kunkin toimeenpanoviraston perustamisen tarkoituksenmukaisuus arvioidaan erikseen tapauskohtaisesti. Komission ehdotuksessa säädetään myös erikseen mahdollisuudesta lakkauttaa toimeenpanovirasto, jos sen toiminnan ei enää katsota olevan tarkoituksenmukaista. Nykyisistä yhteisön virastoista ainoastaan Euroopan jälleenrakennusviraston toimeksianto koskevassa säädöksessä säädetään erikseen viraston lakkauttamismahdollisuudesta.

7. korostaa, että kaikissa toimissa, joilla muutetaan virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä ja muuhun henkilöstöön sovellettavia asetuksia ja määräyksiä (kuten uusi urajärjestelmä, ammatillinen epäpätevyys, joustavat eläkejärjestelyt, ns. whistleblowingia eli epäkohtien paljastamista koskevat säännöt), on noudatettava uudenaikaisia hallintostandardeja, joihin kuuluu erityisesti kansalaisten palveleminen ja avoimuus kansalaisia kohtaan;

Komission vastaus:

Komissio sitoutui valkoisessa kirjassaan ottamaan koko hallinnonuudistuksensa perustaksi riippumattomuuden, vastuullisuuden, tilivelvollisuuden, tehokkuuden ja avoimuuden keskeiset periaatteet.

Henkilöstösääntöjen muutosehdotuksessaan komissio on esittänyt useita toimenpiteitä, joilla tehostetaan periaatteita EU:n virkamieskunnan riippumattomuudesta, puolueettomuudesta ja jatkuvuudesta. Ehdotuksessa luetellaan selkeästi EU:n virkamiesten tehtävänhoitoa ja käytöstä ohjaavat tärkeimmät velvollisuudet: puolueettomuus, objektiivisuus ja lojaalius. Ne on tunnustettu myös vakiintuneessa oikeuskäytännössä. Virkamiesten velvollisuudet tilanteissa, joissa saattaa esiintyä eturistiriitoja, on määritelty uudelleen. Vaitiolovelvollisuussääntöjä on tarkistettu, jotta ne vastaisivat paremmin asiakirjojen julkisuutta koskevia EU:n uusia sääntöjä. Komissio on myös ottanut käyttöön ammatillisten ja eettisten vaatimusten noudattamiseksi useita toimenpiteitä, kuten uudet kurinpitosäännöt sekä säännöt epäkohtien paljastamisesta ja ammatillisesta epäpätevyydestä.

Muutetut henkilöstösäännöt takaavat EU:n virkamieskunnan jatkuvuuden. EU:n virkamiesten elinikäisen virkasuhteen ja uraperusteisen järjestelmän keskeiset periaatteet säilytetään jatkossakin. Lisäksi on korostettava, että henkilöstösääntöjä sovelletaan tulevaisuudessakin kaikkien EU:n toimielinten ja virastojen virkamiehiin.

8. odottaa, että uudistuksen eri osa-alueiden pikaista ja tehokasta toteuttamista varten kohdennetut henkilöresurssit ovat riittävät, jos ajatellaan esimerkiksi ulkoisen edustuksen uudistamiseen kohdennettua henkilökuntaa ja henkilöstöä, johon tämä uudistus vaikuttaa; haluaisi vastaavasti tietää, minkälaisia rekrytointiongelmia komissiolla mahdollisesti on yksiköidensä ja lähetystöjensä taloushallinnon ja varainhoidon valvonnan uudistamisen yhteydessä;

Komission vastaus:

Ongelmat, joita komission yksiköissä ja lähetystöissä on kohdattu ulkomaanedustuksen uudistuksen yhteydessä, johtuvat epätietoisuudesta: ei olla varmoja siitä, onko etukäteen käytettävissä riittävästi taloudellisia resursseja, jotta uudistuksessa edistyttyisiin jatkuvasti suunnitelmien mukaan. Komission lähetystöjen merkityksen lisääntyessä komission on varmistettava resurssien riittävyys ja se onkin pyytänyt vuodeksi 2003 lisää määrärahoja (osastoon A6) hajauttamisprosessiin tarvittavasta infrastruktuurista ja henkilöstölisäyksistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Komissio on sitoutunut hajauttamaan ulkoisen avun hallinnoinnin ja siirtämään sen yhteydessä tehtäviä 78:lle avustustoimintaa hallinnoivalle lähetystölle seuraavan aikataulun mukaisesti: 21 lähetystölle vuonna 2001, 26 lähetystölle 2002 ja lopuille 31 lähetystölle vuonna 2003. Tämän lisäksi komissio aikoo saada uuden Kabulin lähetystön perustamisvaiheen päätökseen vuonna 2002.

Komission näkemyksenä on aina ollut, että sen lähetystöille EU:n ulkopuolisissa maissa on annettava riittävästi resursseja uusien tehtävien suorittamiseen ja niiden hoitamiseen riittävän laadukkaasti. Tämä edellyttää, lähetystöt saavat lisähenkilöstöä sekä teknisiä ja taloudellisia resursseja talousarvion eri osista (osastosta A6 sekä BA-budjettikohdista).

Eräät vuosien 2001 ja 2002 talousarvioihin hyväksytyistä uusista viroista on osoitettu lisähenkilöstön siirtämiseen lähetystöverkostoon, ja vuoden 2003 alustavassa talousarvioesityksessä (ATE) on lisää esityksiä, joilla nopeutetaan nykyisten virkojen siirtämistä komission päätoimipaikasta lähetystöihin.

Tehtävät siirretään asteittain erillisen maakohtaisen ”salkun” perusteella ja prosessin nopeus riippuu siitä, miten nopeasti lähetystöt pystyvät hyödyntämään avustuksia. Lähetystöt ovat tuoneet esiin, että ne tarvitsevat merkittävästi lisää virkoja ja määräaikaista henkilöstöä. Osa tästä tarpeesta on määrä rahoittaa teknisen avun toimistojen lakkauttamisen yhteydessä tehtyjen sopimusten mukaisesti asianomaisia ulkoisia toimia koskevien BA-budjettikohtien määrärahoista.

Varmistaakseen, että henkilöresurssit riittävät henkilöstöpolitiikan uudistuksen eri osa-alueilla etenemiseen, komissio on päättänyt osoittaa uudistukseen lisähenkilöstöä vuotuisen toimintastrategian (APS) 2003 yhteydessä.

- Se ehdottaa, että noin kolmannes vuonna 2003 varhaiseläkejärjestelyjen vuoksi vapautuvista viroista käytetään eri yksiköissä henkilöstöpolitiikan uudistukseen tarvittavaan henkilöstöön. Vapautuvien virkojen käyttäminen uuteen henkilöstöpolitiikkaan on loogista, sillä siinä pidetään tärkeänä investoimista ihmisiin tehostamalla varsinkin koulutusta ja uraohjausta.

- Komissio on näin ollen osoittanut päättäneensä saavuttaa tavoitteen hallinnonuudistuksen toteuttamiseen osoitettavien henkilöresurssien lisäämisestä ja huolehtii APS-kierroksen 2004 yhteydessä siitä, että uusien varhaiseläkejärjestelyjen perusteella vapautuvat virat osoitetaan hallinnonuudistuksen onnistumisen kannalta tärkeimpiin tarpeisiin.

Varallaololuetteloissa ei ole riittävän päteviä henkilöitä ja nykyinen henkilöstö tarvitsee koulutusta uusiin tehtäviin, minkä vuoksi komissio on päättänyt tarkistaa mahdollisimman pian pääosastojen rekrytointitarpeet taloushallintoon ja siihen liittyvien tehtävien osalta, verrata tarpeita parhaillaan meneillään oleviin taloushallintoa koskeviin kilpailuihin ja käynnistää tarvittaessa uusia avoimia kilpailuja. Henkilöstön ja hallinnon pääosasto laatii tältä osin suunnitelman, jota uuden henkilöstövalintatoimiston on määrä alkaa toteuttaa vuoden 2003 alussa. Väliaikaisten toimihenkilöiden rekrytointia avoimena oleviin vakinaisiin virkoihin jatketaan tilapäisesti siihen saakka kunnes asianomaisista kilpailuista saadaan riittävän pitkät varallaololuettelot. Komissio onkin onnistunut (2.10.2002 mennessä) supistamaan avoimien virkojen määrän 594:ään (3,3 % kaikesta toimintamäärärahojen alaisesta henkilöstöstä). Budjettipääosasto tarjoaa lisäksi tarvittavaa taloushallinnon koulutusta sekä uuden varainhoitoasetuksen täytäntöönpanoa koskevaa erityiskoulutusta.

9. katsoo, että henkilökunnan motivoituneisuus on välttämätöntä komission täytäntöönpanemien toimintalinjojen onnistumiselle ja pyytää komissiota varmistamaan, että henkilöstöä kuullaan mahdollisimman hyvin kaikilla tasoilla; pitää myönteisenä, että komissio ja ammattiyhdistykset, jotka edustavat suurta enemmistöä yhteisön virkamiehistä, ovat päässeet sopimukseen henkilöstösääntöjen uudistamisesta; pitää henkilöstösääntöjen uudistamista olennaisena osana komission uudistusprosessia ja kehottaa kaikkia asian osapuolia tekemään rakentavaa yhteistyötä uudistusprosessin aikana;

Komission vastaus:

Komissio on sitoutunut kuulemaan mahdollisimman laajasti kaiken tasoisen henkilöstön edustajia ja kaikkia muita asianomaisia ja tekemään rakentavaa yhteistyötä uudistusprosessissa (ks. vastaus kohtaan 4). Se on noudattanut yhteistoimintamenettelyä kaikissa nykyisten henkilöstösääntöjen puitteissa tehdyissä uudistuspäätöksissä ja kuullut lisäksi asianomaisia paljon laajemmalti kuin yleensä. Näin se on saanut aikaan luottamuksellisen ilmapiirin suhteissaan komissiossa oleviin työmarkkinaosapuoliin ja noudattanut työmarkkinaosapuolten avoimen vuoropuhelun linjaansa.

Komissio on järjestänyt henkilöstösääntöjen muuttamista koskevaan neuvoston asetusehdotukseen sisältyvästä uudistuspaketista ennennäkemättömän laajan poliittisen kuulemisprosessin ja käynyt virallisia yhteistyöneuvotteluja henkilöstön ja sen edustajien kanssa. Komissio on myös tukenut työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua toimielinten välillä ja kutsunut muiden toimielinten henkilöstön edustajat mukaan lähes kaikkiin yhteistyöneuvotteluihin.

Lisäksi komissio on tehnyt uudistuspaketin viimeistelyvaiheessa neuvoston kanssa aiesopimuksen, jolla varmistetaan, että tieto kulkee jatkuvasti komission ja neuvoston välillä neuvostossa parhaillaan käytävistä neuvotteluista ja että osapuolet kuulevat toisiaan siihen liittyvistä asioista. Tähän mennessä sopimuksen ovat allekirjoittaneet kaksi ammattiliittoa, jotka edustavat henkilöstövaaleissa 60:ta prosenttia komission henkilöstöstä. Molemmat liitot ovat edustettuina myös muissa toimielimissä. Komissio on ryhtynyt toimiin, joita tarvitaan aiesopimuksen toteuttamiseksi ja sen avaamiseksi myös muiden toimielinten muille henkilöstöjärjestöille.

Saavuttaakseen tavoitteensa saada neuvottelut päätökseen kesäkuuhun 2003 mennessä ja ottaakseen huomioon uudistuksen mahdolliset seuraukset kunkin toimielimen organisaatiolle ja toiminnalle komissio ja neuvosto ovat sopineet perustavansa epävirallisen yhteydenpitoryhmän, jossa vaihdetaan säännöllisin väliajoin tietoja kunkin toimielimen sisäisistä aikatauluista ja uudistusprosessin etenemisestä. Kaikkia toimielimiä koskevan ryhmän ensimmäinen kokous järjestettiin Espanjan puheenjohtajakauden lopulla, 28. kesäkuuta 2002.

10. kehottaa komissiota varmistamaan, ettei uudistusprosessilla ole mitään haittavaikutuksia, kun ajatellaan esimerkiksi komission paikan päällä suorittamien tarkastusten vähenemistä (vrt. tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen kohta 3.72);

Komission vastaus:

Hallinnonuudistusprosessissa esitetty kokonaistavoite vastuun siirtämisestä pääosastoille on johtanut siihen, että paikan päällä toimitettaviin tarkastuksiin kohdennetut varat on siirretty varainhoidon valvonnasta operatiivisiin pääosastoihin ja vastuu kyseisistä tarkastuksista kuuluu nykyisin yksinomaan pääosastoille.

Erikseen mainitun tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen osalta todetaan, että vaikka hallinnonuudistuksen perusteella vuonna 2000 aloitettu siirtymäprosessi vaikutti joissain tapauksissa tarkastuskäyntien lukumäärään, tämä on sittemmin osoittautunut vain väliaikaiseksi. Lisää henkilöstöä on siirretty tarkastustehtäviin ja tarvittaessa on käytetty aikaisempaa enemmän ulkopuolisia tilintarkastajia. Kokonaistilanne pysyi vakaana vuonna 2001. Tarkastusyksiköiden henkilöstöä on lisätty vuonna 2002, mikä näkyy varsinkin koheesiorahastoon kohdistuvan tarkastustoiminnan jatkuvana lisääntymisenä.

Esimerkiksi EAKR:n osalta tarkastuskäyntien lukumäärä lisääntyi 70:een vuonna 2001: tarkastuksia suoritettiin 52 vuonna 2000 ja 61 vuonna 1999. Koheesiorahaston osalta tarkastuskäyntejä tehtiin 6 vuonna 2001, 3 vuonna 2000 ja 7 vuonna 1999. Pääosaston palkkaamat ulkopuoliset tarkastajat tekivät vuonna 2001 lisäksi 80 tarkastuskäyntiä asetuksen 4254/88 7 ja 10 artiklan mukaisesti rahoitettuihin suoraan hallinnoituihin hankkeisiin.

11. pyytää komissiota arvioimaan uudistuksen kustannukset ja hyödyt, mukaan lukien ammatillisen koulutuksen (etenkin taloushallinnon alan) kustannukset, rekrytointikustannukset ja työtehtävien lopulliseen päättymiseen liittyvistä järjestelyistä

aiheutuneet kustannukset (virkamiesten henkilöstösääntöjen 50 artikla), sekä ilmoittamaan parlamentille arvioinnin tulokset;

Komission vastaus:

Henkilöstön ja hallinnon pääosaston toiminta-ajatuksen mukaan yksi pääosaston tärkeimmistä tehtävistä on viedä osaltaan eteenpäin henkilöstön ja hallinnon uudistusta. Sen vuoksi pääosasto pitää uudistusohjelmansa jatkuvasti ajan tasalla muutuskulttuurin mukaisesti sekä uudistuksen toteuttamisesta ja arviointiprosessista saatujen kokemusten perusteella. Arviointitoiminta perustettiin pääosastoon vuonna 2001.

Arviointeja tehdään henkilöstön ja hallinnon pääosaston omiin tarkoituksiin, jotta se saa tietoa, joka auttaa sitä suuntaamaan (uudelleen) toimintaperiaatteitaan tai toimintojaan ja jotta se voi kantaa vastuun saavutetuista tuloksista. Arvioinnin yhteydessä tutkitaan aina tietyn toimintaotoksen vaikuttavuus, tehokkuus (kustannustehokkuus), tarkoituksenmukaisuus, hyöty ja pysyvyys. Arvioinnissa keskitytään varsinkin uudistusaloitteisiin, joista pääosasto sai vastuun komission hallinnonuudistuksesta maaliskuussa 2000 julkistetussa valkoisessa kirjassa. Koska hallinnon pääosaston arviointisuunnitelma vuodeksi 2002 on osa vuotuista hallintosuunnitelmaa, siihen kuuluu joitakin hallinnonuudistuksen kannalta tärkeitä toimintoja.

- kielikoulutuksen arviointi,*
- johtajakoulutuksen arviointi,*
- arviointi yhtäläisten mahdollisuuksien politiikasta komissiossa, varsinkin sukupuolten välisen tasa-arvon huomioon ottaminen urakehityksessä,*
- tietoteknistä infrastruktuuria koskevan politiikan arviointi ja tuki e-Commission-aloitteelle.*

Arviointityön tulokset saadaan käyttöön vuoden 2003 alkupuolella. Jotta arviointipäätelmät olisivat mahdollisimman perusteltuja, samaa "tutkimuskohdetta" (esim. kohderyhmää) koskevia tietoja kerätään ja analysoidaan monen eri arviointimenetelmän yhdistelmänä. Tällaista menettelyä kutsutaan metodologiseksi triangulaatioksi, ja sen ansiosta yhden menetelmän puutteet voidaan korvata toisen menetelmän vahvuuksilla.

Seuraavat toimenpiteet jäivät arviointisuunnitelman ulkopuolelle tai sisältyvät siihen vain osittain:

1. Henkilöstökoulutus

Komission henkilöstökoulutusta rahoitettiin vuonna 2001 lähinnä seuraavista budjettikohdista:

<i>– A7060 (yleinen koulutus):</i>	<i>9 000 000 €</i>
<i>– A4030 (kielikoulutus):</i>	<i>3 868 000 €</i>
<i>– A2 ja A5 (atk-koulutus):</i>	<i>2 145 000 €</i>
<i>– C651 (tutkimushenkilöstön koulutus):</i>	<i>55 000 €</i>

Vuonna 2001 annettiin lähinnä taloushallinnon koulutusta, jonka osuus komissiossa vuonna 2001 keskitetysti järjestetystä (yleisestä) henkilöstökoulutuksesta oli 19 prosenttia koulutuspäivien kokonaismäärästä (4 802 koulutuspäivää 24 643 koulutuspäivästä).

Kyseisen koulutuksen kustannukset olivat vain 5 prosenttia budjettikohdan A-7060 keskitetyistä koulutusmäärärahoista. Koulutusaiheen vuoksi koulutusta antoi usein budjettipääosaston oma henkilöstö. Taloushallinnosta järjestettiin kuusi eri kurssia, yhteensä 203 henkilölle päivässä.

Komissio katsoo, että tällaiset koulutusmenot ovat välttämättömiä. Se totesikin jo komission hallinnonuudistuksesta 1. maaliskuuta 2000 julkistetussa valkoisessa kirjassaan, että ”uuden tarkastus-, taloushallinto- ja valvontajärjestelmän lujouden välttämättömänä perusedellytyksenä on, että talousasioita hoitaa pätevä henkilöstö. Henkilöresurssien, ammattitaidon tai asiantuntemuksen puute on vakava uhka järjestelmän luotettavuudelle. ... Jotta uuden tarkastus-, taloushallinto- ja valvontajärjestelmän käsitteet ja sanasto ymmärrettäisiin samoin koko komissiossa, henkilöstölle järjestetään välittömästi koulutusta talousuudistusten taustalla olevista periaatteista. Menoja aiheuttavista ohjelmista vastaaville esimiehille järjestetään kursseja, joilla käsitellään strategioita mahdollisimman hyvän vastineen saamiseksi rahalle. Kun uudet käsikirjat yksinkertaistettuine ja koonnettuine sääntöineen ja menettelyineen saadaan käyttöön, menoja aiheuttavista ohjelmista vastaavalle operatiiviselle henkilöstölle järjestetään perusteellisia intensiivikursseja. Johdanto komission budjetti- ja taloushallintojärjestelmään tulee pakolliseksi koko komission henkilöstölle.”

2. HENKILÖSTÖSÄÄNTÖJEN 50 ARTIKLA

Henkilöstösääntöjen 50 artiklaan perustuvien päätösten kokonaiskustannukset olivat yhteensä 3 861 715 euroa vuonna 2000. Tämä on 0,11 prosenttia palkkojen ja eläkkeiden kokonaiskustannuksista (0,15 % ilman eläkkeitä) eli kustannusten voidaan katsoa jääneen hyvin vähäisiksi.

Lisäksi luvuissa ei ole otettu huomioon, että 50 artiklaan perustuvien päätösten kustannuksia voidaan tasoittaa säästöillä, joita kertyy siitä, että 50 artiklan perusteella eläkkeelle siirtyvät henkilöt korvataan usein asianomaisen palkkaluokan ensimmäisellä tasolla olevilla virkamiehillä. Toisin sanoen virkaan vasta nimitettyjen virkamiesten palkkakustannukset ovat usein alhaisemmat kuin heidän edeltäjiensä.

Henkilöstösääntöjen 50 artiklaan sisältyvät säännökset tuovat joustoa toimielinten yksiköiden hallintoon ja organisaatioon, sillä ylemmällä johtotasolla toimivia virkamiehiä voidaan siirtää eläkkeelle milloin tahansa organisatorisista syistä (esim. yksiköiden uudelleenjärjestelyjen tai organisaatiomuutosten yhteydessä tai sen varmistamiseksi, että ylempien virkamiesten ammattiprofiili vastaa paremmin toimielimen tehtäviä), jos tämän katsotaan olevan yksikön edun mukaista.

3. Rekrytointi – Euroopan yhteisöjen toimielinten yhteistä henkilöstövalintatoimistoa koskeva kustannushyötyanalyysi

Kuten käy ilmi vastauksista kohtiin 3 ja 5, henkilöstövalintatoimisto aloittaa toimintansa 1. tammikuuta 2003.

Tämän asiakirjan liitteenä on taulukko, josta käy ilmi, mitä rekrytointikustannuksia ja -säästöjä henkilöstövalintatoimiston perustamisesta aiheutuu.

Säästöt käyvät toteen, jos kustakin soveltuvasta hakijasta aiheutuvat kustannukset vähenevät henkilöstövalintatoimiston perustamisen jälkeen.

Arvio siitä, kuinka monta soveltuvaa hakijaa kunakin vuonna tarvitaan, perustuu täytettävien virkojen määrään. Täytettävien virkojen lukumäärä riippuu työntekijöiden vaihtuvuudesta (eläkkeellelähtö), tilapäisistä toimenpiteistä kuten määrärahojen muuttamisesta viroiksi tai virkasuhteen päättämisestä, sekä uusien virkojen lukumäärästä (tavanomainen virka vai laajentumiseen liittyvä virka).

Monikieliset kilpailut kestävät keskimäärin 15–18 kuukautta. Voidaankin ajatella, että 58 prosenttia kustannuksista syntyy kilpailun julkistamisvuotena ja 42 prosenttia soveltuvien hakijoiden luettelon laatimisvuotena.

Nämä seikat huomioon ottaen voidaan todeta, että henkilöstövalintatoimisto supistaa kustakin soveltuvasta hakijasta aiheutuvia kustannuksia lähes puolella laajentumiseen tarvittavien virkojen osalta. Nämä säästöt kertyvät lähinnä siitä, että laajentumisen jälkeen on rekrytoitava paljon hakijoita. Valintamenettelyjen rationaalistuminen henkilöstövalintatoimiston perustamisen jälkeen saa aikaan kutakin soveltuvaa hakijaa kohden noin 20 prosentin säästöt komission rekrytointiyksikön vuosien 2001 ja 2002 kustannuksiin verrattuna. Laajentuminen tuo mukanaan lisää mittakaavaetuja, joiden ansiosta kustannukset kutakin soveltuvaa hakijaa kohden supistuvat noin 37 prosenttia.

12. katsoo, että uuteen sisäisen hallinnon järjestelmään (joka tulee voimaan toukokuussa 2002) sisällytetyt pääjohtajien "hallintolausumat" muodostavat hyödyllisen välineen komission pääosastojen tehokkuuden arvioimiseksi ja auttavat yksilöimään alat, joilla on vielä parantamisen varaa; korostaa, että hallintolausumat eivät millään tavalla vähennä komission jäsenten yksilöllistä tai kollektiivista vastuuta;

Komission vastaus:

Johtamista ja tilivelvollisuutta koskevan uuden kehyksen osana on otettu käyttöön uusia johtamismenetelmiä kuten vuotuiset toimintakertomukset ja johtajien antamat vakuutukset. Niiden avulla komission pääjohtajat ja toimialajohtajat, jotka ovat henkilökohtaisesti vastuussa hoitamistaan varoista, tekevät toiminnastaan tiliä komission jäsenten kollegiolle ja muille sidosryhmille (neuvostolle ja Euroopan parlamentille). Kuten komissio totesi vastauksessaan parlamentin päätöslauselmaan, joka koskee vastuuvapauden myöntämistä vuodelta 1999, tämä ei kuitenkaan millään muotoa muuta komission jäsenten henkilökohtaista tai kollektiivista vastuuta.

Kaikki pää- ja toimialajohtajat laativat 1. toukokuuta 2002 mennessä ensimmäiset vuotuiset toimintakertomuksensa, jotka koskevat vuotta 2001. Vuosikertomukset on nähtävä ensimmäisenä askeleena kohti täysin yhtenäistä strategisen suunnittelun ja ohjelmoinnin kierrosta. Toimintakertomuksen laadintaprosessi ja laajuus sekä johtajien antamat vakuutukset kuitenkin edellyttävät, että menetelmien kehittämistyötä jatketaan ensimmäisen vuoden kokemusten perusteella.

Komissio julkisti 24. heinäkuuta 2002 edellä mainittujen kertomusten perusteella yhteenvetoraportin, joka on toimitettu kaikkien vuotuisten toimintakertomusten sekä varainhoitoasetuksen 24 ja 24 a artiklan mukaisten varainhoidon valvonnan kertomuksen ja sisäisen tarkastuksen kertomuksen ohella Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle.

13. odottaa, että komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille kaikista muista mahdollisista käynnissä olevista uudistuksista;

Komission vastaus:

Komissio on pitänyt Euroopan parlamentin ja muut toimielimet ajan tasalla hallinnonuudistuksesta prosessin alusta lähtien ja tulee tekemään niin vastaisuudessakin.. Näin

toimitaan tietenkin myös kaikkien muiden uudistusten yhteydessä, kuten kirjanpitojärjestelmän uudenaikaistamishankkeessa.

MENETTELYT

14. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa korostetun seikan, että menettelyt eivät vastaa tavoitteita ja erityisesti:
- a) pitää heikkoja yhteyksiä komission ja jäsenvaltioiden välillä valitettavina: jäsenvaltioiden komissiolle toimittamat omia varoja koskevat tiedot ovat olleet epäyhtenäisiä esimerkiksi tapauksissa, joissa on ollut kyse petoksista, todetuista väärinkäytöksistä ja niiden ehkäisemiseksi toteutetuista tarkastuksista (vrt. vuosikertomuksen kohta 1.61), jotkin jäsenvaltiot ovat jättäneet toimittamatta tietoja tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä (vrt. EMOTR:n tukiosasto, vuosikertomuksen kohta 2.59), mikä koskee myös rakennerahastoja, ja lisäksi komissio ei ole saanut kaikkia tilastotietoja lampaan- ja vuohenliha-alan yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvistä palkkioista (vrt. vuosikertomuksen kohta 2.117);

Komission vastaus:

Komissio ja jäsenvaltiot saavat kokonaiskuvan perinteisiin omiin varoihin liittyvistä kysymyksistä ja varsinkin niihin liittyvistä petoksista ja väärinkäytöksistä OWNRES-järjestelmän välityksellä. Järjestelmän kautta saatuja tietoja on kuitenkin joskus vaikea verrata keskenään, koska jäsenvaltioiden määritelmät petoksista ja väärinkäytöksistä ovat erilaisia. Ongelman ratkaisemiseksi, komissio teki vuonna 2001 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta. Direktiivissä tehdään ero petoksen ja väärinkäytöksen välillä. Vaikka OWNRES toimii tekniseltä kannalta moitteettomasti, siihen ollaan kuitenkin parhaillaan tekemässä tarkistuksia käyttäjäystävällisyyden lisäämiseksi.

Petostentorjunnan koordinoinnin neuvoa-antavan komitean (COCOLAF) työn yhteydessä komissio muistuttaa jäsenvaltioille säännöllisesti siitä, että omiin varoihin liittyvistä petoksista ja väärinkäytöksistä on toimitettava yhdenmukaisia tietoja.

Tietotekniikan käytön lisäämisen ja raportointivelvollisuuksien tiukentamisen on määrä parantaa tietoja siitä, miten jäsenvaltiot käyttävät rakennerahastojen varoja. Uudella ohjelmakaudella on otettu käyttöön muun muassa seuraavat uudistukset: rakennerahastojen yhteinen rahoitustietokanta (SFC), välimaksujen liittäminen vuosikertomuksen toimittamisen yhteyteen, maksuvaatimuksia koskevien ennusteiden parantaminen, hankkeiden koodaaminen vakioluokituksen mukaan, rahoituskorjauksista ja takaisinperinnästä raportointi sekä yksityiskohtaisten tietojen toimittaminen hankkeista ennen tarkastuksia tarvittavaa kartoitusta varten.

Rakennerahastoista vastaavat komission pääosastot ja Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) tarkastavat syksyllä 2002, että jäsenvaltiot noudattavat rakennerahastoihin liittyvien väärinkäytösten ilmoittamismenettelyä.

Lampaan- ja vuohenlihaa koskevien tukijärjestelyjen mukaisista palkkioista saatiin puutteellisia tilastotietoja ainoastaan yhdeltä jäsenvaltiolta, jonka osalta komissiossa on jo ryhdytty asianmukaisiin toimiin. Näin ollen komissio on eri mieltä lampaanliha-alaa koskevasta

huomautuksesta. Lampaanliha-alan uudistuksessa käytettiin luotettavia tilastotietoja, joiden perusteella tehtiin toteutettavuustutkimus ja simuloitiin eri toimintavaihtoehtoja talousarviossa (esim. lisämaksujen laskeminen).

- b) panee merkille, että komissio on tunnustanut nämä seikat (vastauksessaan kohtaan 2.117); ei kuitenkaan hyväksy, että yhdellä alalla havaittua puutetta käytetään tekosyynä muiden alojen yhteydessä, ja kehottaa komissiota näin ollen ryhtymään hyvissä ajoin ennen seuraavaa vastuuvapausmenettelyä tarvittaviin toimiin jäsenvaltioiden suhteen varmistaakseen, että nämä huolehtivat velvoitteistaan ajoissa ja että kaikkien jäsenvaltioiden toimittamat tiedot vastaavat vakiomääritelmiä (erityisesti silloin, kun on kyse petoksista tai sääntöjenvastaisuuksista);

Komission vastaus: lampaanliha-alan uudistuksen osalta ks. vastaus kohtaan a.

Komissio jatkaa petostentorjunnan koordinoinnin neuvoa-antavan komitean (COCOLAF) säännöllisten kokousten yhteydessä vuoropuhelua jäsenvaltioiden kanssa varmistaakseen, että jäsenvaltiot noudattavat vakiomenettelyjä ilmoittaessaan rakennerahastoja koskevista petoksista ja väärinkäytöksistä. COCOLAF-komitean viimeisimmässä kokouksessa heinäkuussa 2002 kuultiin komission yksiköissä laadittu esitys tarpeesta luoda vakiomenettelyt sekä rakennerahastoja että maatalousmenoja varten. Samalla ilmoitettiin, että kaikki kolme menettelyä tarkastetaan syksyllä 2002 (ks. a kohdan vastaus).

- c) pitää valitettavana tiettyjen jäsenvaltioiden haluttomuutta soveltaa tiettyjä strategioita, esimerkiksi niiden toimien yhteydessä, joita komissio toteutti BSE-taudin toteamiseksi ja kitkemiseksi, mihin asiaan myös tilintarkastustuomioistuimella kiinnitti huomiota (erityiskertomus 14/2001¹), ja sellaisten kriisitilanteita koskevien sääntöjen puuttumista, joiden avulla nämä tilanteet voitaisiin hoitaa nopeasti (oikeudenkäyntimenettelyt tuomioistuimessa eivät ole oikea tapa hoitaa kriisitilanteita);

Komission vastaus:

Ennen elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 178/2002 komissiolla oli (rikkomisesta johtuvaa menettelyä lukuun ottamatta) vain rajalliset valtuudet ryhtyä nopeasti toimiin jäsenvaltion epäonnistuessa rehujen ja elintarvikkeiden turvallisuussäännösten täytäntöönpanossa tai määrätä rahoituskorjauksia EU:n rahoittamiin eläinlääkintämenoihin tai markkinatukitoimenpiteisiin. Tämä vaikeutti huomattavasti BSE-tautitapausten paljastamista ja taudin hävittämistä.

Uudella ehdotuksella rehujen ja elintarvikkeiden virallisesta valvonnasta komissio aikoo ottaa käyttöön uusia menetelmiä, joiden ansiosta se saa valtuudet ryhtyä tehokkaampiin toimiin jäsenvaltion epäonnistuessa EU:n rehu- ja elintarvikelainsäädännön täytäntöönpanossa. Ehdotus on määrä esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuoden 2002 loppuun mennessä.

- d) panee merkille, että osa tilintarkastustuomioistuimen havaitsemista virheistä (vrt. vuosikertomuksen kohdat 2.36–2.41) osoittautui systemaattisiksi; toteaa, että tärkein havaittu systemaattisen virheen laji koski maksetuista tuista aiheuttomasti perittyjä maksuja (kohta 2.36); panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin mainitsee

¹ EYVL C 342, 20.11.2001.

esimerkkeinä, että tällaisia maksetuista tuista aiheettomasti perittyjä maksuja esiintyi Ruotsissa, Kreikassa ja Espanjassa; panee merkille, että komissio tutkii parhaillaan Tanskassa käyttöön otettuja hallinnollisia maksuja vientitukihakemuksista; pyytää saada komissiolta täydelliset tiedot tapauksen kehittymisestä;

Komission vastaus:

Maatalousosuuskunnat, tuottajajärjestöt ja muut niihin liittyvät elimet tekevät toisinaan EMOTR-tukiin leikkauksia osana asianomaisen tukijärjestelmän hallinnon toimeenpanotehtäviä, jotka julkiset hallintoviranomaiset ovat niille siirtäneet tai jotka on muuten osoitettu niille EY:n nykyainsäädännön nojalla. Komissio katsoo, että jos leikkauksia on tehty aloilla, joilla maksut on määräysten mukaan suoritettava täysimääräisinä, leikkaukset ovat yhteisön lainsäädännön vastaisia, ellei niistä ole säädetty erikseen yhteisön alakohtaisissa säädöksissä.

Tanskan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle 23. huhtikuuta 2002 päivätyssä kirjeessään, että vientitukihakemusten käsittelymaksut on poistettu 1. toukokuuta 2002.

Markkinointivuoden 1993 ja sitä seuraavien vuosien tilintarkastusmenettelyssä on Kreikan osalta tehty kiinteämääräisiä rahoituskorjauksia, jotka vastaavat pinta-alatuista ja nautaeläinpalkkioista tehtyjä leikkauksia. Parhaillaan harkitaan, pitäisikö tällaisia rahoituskorjauksia tehdä myös varainhoitovuodesta 2000 alkaen suoritettuihin lampaan- ja vuohenlihamaksuihin.

Komissio on tutkinut espanjalaisia pähkinöitä koskevat toimenpiteet eikä aio esittää rahoituskorjausta, koska kyseisessä järjestelyssä ei ole lauseketta maksujen suorittamisesta täysimääräisinä ja koska tuensaja on tuottajajärjestö eikä yksittäinen tuottaja. Lisäksi kyseessä ei ole vähennys vaan hyvitys, joka ei ole yhteisön sääntöjen vastainen.

Komissiossa harkitaan parhaillaan rahoituskorjausta, joka vastaa Ruotsin viranomaisten vuonna 1999 pinta-alatukimaksuista vähentämiä kartanlaatumiskuluja.

- e) on pahoillaan, että ulkoisen avun alalla Tacis-ohjelmaan kuuluva raja-alueyhteistyöohjelma - jota on toteutettu neljän vuoden ajan - ei ole täyttänyt yhtä päättavoitteistaan eli edistänyt elinolojen paranemista raja-alueilla (esim. tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 11/2001²); pyytää komissiota lisäämään eri ohjelmien välistä yhteistyötä (Tacis, Interreg, Phare) ja asettamaan etusijalle elinympäristön parantamiseksi tarkoitettuja hankkeita; pyytää, että sille tiedotetaan heinäkuuhun 2002 mennessä ohjelman konkreettisista tuloksista, joita komissio odotti saatavan aikaan vuonna 2001;

Komission vastaus:

Komissio myöntää, että ohjelman vaikutus on ollut tilintarkastustuomioistuimen tarkasteluajankohtana (neljä vuotta ohjelman aloittamisen jälkeen) vain vähäinen. Toisaalta tilintarkastustuomioistuin itsekin toteaa, että liian vähäisen rahoituksen vuoksi mitään suuria vaikutuksia ei voitu odottaakaan. Ohjelman aloitusvaiheessa oli joitakin ongelmia, jotka on sittemmin ratkaistu.

² EYVL C 329, 23.11.2001.

Ohjelmassa on jo saavutettu joitakin mitattavissa olevia tuloksia. Vuonna 2001 perustettiin raja-asema Leusheniin (Moldova); myös yksi silta ja neljä muuta raja-asemaa on valmistunut tai valmistumassa, ja ne avataan virallisesti vuoden 2002 viimeisellä vuosineljänneksellä. Kyseessä ovat Ukrainan ja Puolan välille rakennettava Bug-joen ylittävä Jagodin silta liittymäteineen, Sallan ja Svetogorskin raja-asemat Suomen ja Venäjän välisellä rajalla, Chopin raja-asema Unkarin ja Ukrainan välisellä rajalla sekä Kameny Login raja-asema Valko-Venäjän ja Liettuan välisellä rajalla. Nämä ovat lisänneet tarkastusten tehokkuutta ja vaikuttavuutta ja lyhentäneet odotusaikoja. Uuden raja-aseman rakentaminen Kaliningradin ja Puolan välille Bagrationovskiin alkoi kesäkuussa 2002. Raja-asema valmistuu vuoden 2003 alussa. Maaliskuussa 2002 alkoi lisäksi Valko-Venäjän ja Liettuan välisen rajan merkitsemistyö.

Uzghorodissa Ukrainassa toteutettavan taloudellisen toimeliaisuuden kehittämishankkeen yhteydessä perustettu yrityshautomo on täydessä toiminnassa ja osa sen potentiaalisista asiakkaista on joutunut jonotuslistalle. Lisäksi on käynnistetty järjestely mikroyritysten innovaatioiden edistämiseksi ja yrittäjäkoulutuksen lisäämiseksi. Parhaillaan valmistellaan myös uutta hanketta Tonavan alajuoksulla sijaitsevan Euroregion-alueen talouskehityksen edistämiseksi tukemalla pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja Romanian puoleisella rajalla käytävää kauppaa. Vaikka tulokset ovatkin myönteisiä, niiden vaikutus paikallisiin elinoloihin näkyy vasta myöhemmin.

Koordinoinnin tehostaminen Tacisin raja-alueyhteistyön (CBC) sekä Interreg- ja Phare-ohjelmien välillä on ollut ja on vastedeskin komission ensisijaisena tavoitteena. Koska useat nykyisistä Tacis- ja Phare-ohjelmien välisistä rajoista muuttuvat todennäköisesti Tacis- ja Interreg-ohjelmien välisiksi rajoiksi vuonna 2004, tehostamistyössä on keskitytty juuri viimeksi mainittujen välisiin yhteyksiin. Huhtikuussa 2001 komissio julkaisi Interreg- ja Tacis-ohjelmien rahoituksen koordinoitua koskevan oppaan, jonka käytännön toimilla helpotetaan valtioiden rajat ylittävien yhteishankkeiden valmistelua ja toteuttamista. Oppaan mukaisten toimenpiteiden toteuttamisessa on edistytty hyvin ja parhaillaan kehitetään uusia menettelyjä ohjelmien välisten yhteyksien lisäämiseksi. Ohjelmien painopisteitä on yhtenäistetty, toisesta ohjelmasta rahoitusta saava hanke saa suosituisuusaseman myös toisessa ohjelmassa ja käyttöön on otettu sähköinen tiedotuslehti, jonka avulla asianomaisille tahoille tiedotetaan molempien ohjelmien edistymisestä. Ohjelmarajojen molemmilta puolilta rahoitettujen yhteishankkeiden lukumäärä on noussut selvästi. Pietarissa järjestettiin marraskuussa 2001 seminaari, jossa uusien itsenäisten valtioiden sekä ehdokasmaiden ja jäsenvaltioiden edustajat saivat tilaisuuden keskustella EY:n eri rahoitusvälineiden koordinoinnista ja yleensäkin valtioiden rajat ylittävästä yhteistyöstä. Kyseisen yhteistyön katsotaan olevan keskeinen osa EU:n nykyisillä ja tulevilla ulkorajoilla toteutettavaa toimintaa koskevassa strategiassa.

Uusien itsenäisten valtioiden naapureina olevien ehdokasmaiden raja-alueilla Phare-ohjelman kansallista rahoitusta voidaan käyttää rajat ylittävän sosiaalisen ja taloudellisen toiminnan tukemiseen. Näin Phare-ohjelmaan liittyvistä kansallisista ohjelmista voidaan myöntää rahoitusta, jota tarvitaan Tacis-ohjelman piirissä tehtävän rajat ylittävän yhteistyön koordinoinnin parantamiseen.

- f) panee merkille, että komissio on parantanut Echon hallintomenettelyjä kriisitilanteiden hoitamiseksi paremmin (esim. erityiskertomus 2/2001³ - humanitaarinen apu Kosovon uhreille); pyytää, että sille esitetään arviointikertomus viimeaikaisten humanitaaristen kriisien hallinnoinnista (maksujen ajoitus, päätöksentekokyky, yhteistyö valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa ja avun arviointi);

³ EYVL C 168, 12.6.2001.

Komission vastaus:

Komissio on hyväksynyt kiireellisintä avustustoimintaa varten uuden puitepäättösmenettelyn, jolla tuodaan joustoa kiireellistä humanitaarista apua edellyttäviin kriiseihin. Sen jälkeen kun uusi menettely otettiin käyttöön vuonna 2001, ECHOsta on tullut yksi nopeimmista avunantajista hätäaputoimia edellyttävissä tilanteissa. Uuden menettelyn ansiosta ECHO voi tietyin rajoituksin tehdä nykyään päätöksiä 72 tunnin kuluessa siitä, kun uusi hätäaputoimia edellyttävä tilanne on syntynyt. Uutta hätäapumenettelyä on sovellettu neljä kertaa sen jälkeen kun uudet menettelyt hyväksyttiin. Kaikissa tapauksissa komissio teki rahoituspäätöksen kolmen päivän kuluessa hätäaputoimia edellyttävän tilanteen syntymisestä. Kun rahoituspäätös on tehty, varojen maksamisessa noudatetaan nopeutettua menettelyä (varat maksetaan viidessä päivässä).

ECHO käyttää lisäksi hätäaputoimia koskevaa päätöksentekoprosessia, jonka ansiosta kriisiin tai tapahtumaan voidaan vastata viiden päivän sisällä ja myös varat saadaan maksettua nopeutetussa menettelyssä, joka kestää niin ikään viisi päivää. Vuonna 2001 tehtiin 31 hätäaputoimia koskevaa päätöstä yhteensä yli 92 miljoonan euron arvosta.

ECHO aloitti vuonna 2001 myös strategisen vuoropuhelun kansainvälisten yhteistyökumppaniensa ja varsinkin ICRC:n ja YK:n alajärjestöjen kanssa humanitaarisen avustustoiminnan suunnittelemiseksi ja sen kohdentamiseksi enemmän pitkäaikaiseen apuun ja vähemmälle huomiolle jääneisiin kriiseihin. Vuoropuhelua käydään vuosittain mutta myös jatkuvasti kentällä ja erityistilanteissa. Näin ECHOn ja sen yhteistyökumppanien välille on saatu luotua dynaamiset suhteet.

Komission ja YK:n alajärjestöjen väliset laajemmat neuvottelut uusien sujuvien työskentelytapojen sekä YK:n ja muiden kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa käytävän strategisen vuoropuhelun kehittämiseksi ovat käynnissä ja edistyneet hyvin. EU:n ja YK:n tekemän sopimuksen muuttaminen vie vielä jonkin aikaa muun muassa siksi, että YK:n ja Euroopan yhteisön on vielä sovittava määrällisistä ja mitattavissa olevista tulosindikaattoreista. Tavoitteena on edistyä neuvotteluissa hyvin pitkälle vuoden 2002 loppuun mennessä. Neuvottelujen edistyminen riippuu kuitenkin myös siitä, kuinka nopeasti YK pystyy siirtymään vuoropuhelun seuraaviin vaiheisiin.

ECHOn käyttämä tärkein rahoitusmekanismi on kumppanuutta koskeva puitesopimus, johon sisältyy yhteistyökumppanin hyväksymisprosessi. Puitesopimus on kokonaisvaltainen avustussopimus, joka tehdään humanitaaristen avustustoimenpiteiden tarpeiden mukaisesti. Sopimusta tarkistetaan vuonna 2002, jotta siihen saataisiin sisällytettyä paremmin uudelleenlaaditut komission säännöt ja ECHOn tehtävä joustavammin ja yksinkertaistetussa muodossa.

- g) katsoo, että YUTP:hen liittyvä nykyinen järjestely on epätyydyttävä, kuten tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 13/2001⁴ korostetaan; pyytää neuvostoa ja komissiota sopimaan välittömästi - kuten komissio on todennut (esim. kyselylomakkeen kohtaan 5.1 antamassaan vastauksessa) - Euroopan unionin erityisedustajien hallinto- ja toimintamenojen määritelmästä; pyytää laatimaan selkeät säännöt Euroopan unionin erityisedustajien toimistoissa työskentelevän henkilöstön palkkioihin ja palkkoihin liittyvistä kustannuksista ja luomaan selkeät järjestelyt riittävän raportoinnin, tarkastusten ja arvioinnin varmistamiseksi;

Komission vastaus:

Neuvosto ja komissio sopivat yhteisessä julkilausumassaan (asiak. 14835/01, 4.12.2001) tarkistavansa EU:n erityisedustajien nimitysmenettelyä ja hallinnollisia järjestelyjä koskevia suuntaviivoja, jotka on annettu 30. maaliskuuta 2000 (asiak. 7089/00 CFSP 136 FIN 104). Tarkoituksena oli saada hallinto- ja toimintamenoista aikaan yhteinen määritelmä 31. maaliskuuta 2002 mennessä.

Keskustelu EU:n erityisedustajien hallinto- ja toimintamenojen määritelmästä aloitettiin ulkosuhteista vastaavien neuvonantajien ryhmässä (External Relations Counsellors' group) neuvostossa. Komissio oli aktiivinen määritelmän laatimisessa ja esitti oman osuutensa komission yksiköiden valmisteluasiakirjan muodossa. Valitettavasti keskustelussa sai vallan väittely siitä, onko erityisedustajien toiminnan rahoittamiseen osoitettu riittävästi varoja etenkin neuvoston hallintobudjetista. Maaliskuun 30. päivänä 2000 annettujen suuntaviivojen mukaisesti erityisedustajien toiminta on rahoitettava neuvoston hallintobudjetista, koska edustajat toimivat korkean edustajan/pääsihteerin alaisuudessa. Työryhmä ei päässyt asiassa tulokseen. Komissio myöntää, että nykyjärjestelyt ovat puutteelliset siltä osin, etteivät erityisedustajien toiminnasta maaliskuussa 2000 annetut nykyiset suuntaviivat sisällä riittävää määritelmää hallinto- ja toimintamenoista. Komissio jatkaa asian käsittelyä aktiivisesti neuvoston kanssa.

Komissiossa laaditaan parhaillaan selkeitä sääntöjä erityisedustajien ja komission muiden erityisneuvonantajien toimistoissa työskentelevän henkilöstön palkkauksesta ja palkkoihin liittyvistä kustannuksista.

Komissio raportoi Euroopan parlamentille (EP) talousarvion toteuttamisesta toimittamalla sille viikoittain talousarvion lukukohtaisia taulukoita, joista käy ilmi myös yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) tilanne otsakkeessa 4. Toukokuun 6. päivänä 1999 tehdyn toimielinten sopimuksen 40 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille säännöllisesti tietoja YUTP-toimien kehityksestä ja täytäntöönpanosta. Näin ollen YUTP-toimien toteuttamista koskevien tietojen toimittaminen säännöllisesti Euroopan parlamentille on sekä neuvoston että komission vastuulla. Toimielinten sopimuksen 40 kohdan kolmannessa alakohdassa määrätään lisäksi, että komissio antaa budjettivallan käyttäjälle neljännesvuosittain tiedot YUTP-toimien kehityksestä ja toteuttamisesta. Näistä asioista on raportoitu säännöllisesti vuoden 2001 alusta alkaen.

Myös toimeenpanoelimien velvollisuudesta raportoida komissiolle on olemassa selkeät järjestelyt. Yhteisten toimintojen toteuttamisesta vastaavien elinten on toimitettava väli- ja loppuraportit ennen kuin niille voidaan suorittaa maksuja. Komissiossa korostetaan YUTP-toimien tarkastuksia ja arviointia: vuonna 2001 suoritettiin kaksi tarkastusta ja yksi arviointi ja samaa toimintaa tullaan jatkamaan myös tulevaisuudessa.

- h) suosittelee, että neuvosto ja komissio esittävät Euroopan parlamentille ensi maaliskuussa ehdotuksen YUTP:n toiminta- ja hallintomenojen määrittämisen arviointiperusteiksi sekä ehdotuksen toimielinten väliseksi sopimukseksi, jolla selkeytetään komission asemaa talousarvion täytäntöönpanon rahoituksellisen ja toiminnallisen kehyksen määrittelyssä ja esitetään alaa koskevat tarkastus- ja arviointijärjestelmät;

Komission vastaus:

Komission mielestä YUTP:n toiminta- ja hallintomenojen määritelmästä ei ole tarpeen esittää erillisiä perusteita. Vuoden 2002 varainhoitoasetusta sovelletaan molempiin menoluokkiin paitsi silloin kun on kyse toimintamenoista, joita ei rahoiteta EY:n yleisestä talousarviosta.

Hallinto- ja toimintamenot on määriteltävä ainoastaan EU:n erityisedustajien tehtävien osalta. Heihin sovelletaan maaliskuussa 2000 annetuissa neuvoston suuntaviivoissa perustettuja erityisjärjestelyjä, joiden mukaan hallinto- ja toimintamenojen välillä tehdään ero niin, että hallintomenot rahoitetaan neuvoston hallintobudjetista ja toimintamenot YUTP:n määrärahoista.

Komissio suhtautuu myönteisesti Euroopan parlamentin ehdotukseen, jonka mukaan on laadittava selkeät toimintaperiaatteet ja järjestelyt komission asemasta YUTP:n toteuttamisessa, ja katsoo, että komission aseman lujittaminen johtaa YUTP-toimien hallinnon yleiseen parantumiseen. Komissio ottaa huomioon parlamentin suosituksen uutta toimielinten välistä sopimusta koskevan ehdotuksen laatimisesta.

15. pyytää komissiota tekemään erityistarkastuksia jäsenvaltioissa sijaitsevista edustustoista ottaen huomioon syytökset väärinkäytöksistä Tukholman edustustossa; pyytää saada täydelliset ja aiheelliset tiedot Tukholman edustustoon liittyvien kurinpitomenettelyiden tuloksesta;

Komission vastaus:

Komissio on jo ryhtynyt torjunta- ja valvontatoimiin tarkoituksenaan vähentää kavallusten riskiä hajautetuissa yksiköissään:

- *Lehdistö- ja viestintäpääosastoon perustettiin huhtikuussa 2001 jäsenvaltioissa sijaitsevien edustustojen tarkastuksista vastaava yksikkö. Yksikön tehtävänä on huolehtia siitä, että edustustojen hallinnossa noudatetaan täysin niihin sovellettavia sisäisiä sääntöjä (ja tarvittaessa ulkoisia säännöksiä, kuten kansallista lainsäädäntöä). Tätä varten edustustot tarkastetaan säännöllisin väliajoin.*
- *Lehdistö- ja viestintäpääosastossa on myös valmiudet sisäiseen tarkastukseen, sillä sisäisen tarkastuksen yksikkö perustettiin huhtikuussa 2001. Vaikka yksikkö on vastuussa koko pääosastosta, se voi myös toimittaa tarkastuksia edustustoissa varmistuakseen siitä, että niiden hallinnossa noudatetaan täysin tiettyjä ennalta määrättyjä perusteita. Edustustojen osalta voidaan toimittaa yksittäisiä tarkastuksia koordinoitusti tarkastusyksikön kanssa. Tämä ei kuitenkaan rajoita komission sisäisen tarkastuksen toimialan yleisiä lisätarkastusvaltuuksia.*
- *Lehdistö- ja viestintäpääosasto on myös laatinut sisäiset tarkastussäännöt, kuten hallinnonuudistus edellyttää tehtävän kaikissa komission pääosastoissa.*

Kurinpitolautakunta on antanut lausunnot kaikista kolmesta Tukholman edustustoon liittyvästä tapauksesta ja kahdesta tapauksesta komissio tekee piakkoin lopulliset päätökset. Kolmannessa tapauksessa kurinpitomenettelyt oli keskeytettävä, koska Ruotsin oikeusviranomaiset ovat aloittaneet rikosoikeudellisen menettelyn kyseistä virkamiestä vastaan. Henkilöstösääntöjen 88 artiklan viidennessä kohdassa määrätään, että jos virkamies joutuu syytteeseen, nimittävä viranomainen tekee lopullisen päätöksensä vasta kun asiaa käsittelevä tuomioistuin on antanut lopullisen tuomionsa.

16. kehottaa komissiota parantamaan talousarvion ennakkoarvioita ja vähentämään eroja ennakkoarvioiden ja varsinaisen toteutuksen välillä sekä parantamaan tiedonkulkua komission ja jäsenvaltioiden välillä, erityisesti tietojen vaihtoa koskevan budjettiverkoston puitteissa;

Komission vastaus:

Talousarvion menoja koskevien ennusteiden parantamiseksi varsinkin rakennetoimien osalta rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 jäsenvaltioita vaaditaan toimittamaan komissiolle viimeistään kunkin vuoden huhtikuun 30. päivänä yksityiskohtaiset maksatushakemuksia koskevat ennusteet kuluvalle ja seuraavalle varainhoitovuodelle. Kun ennusteet on analysoitu, voidaan laskea, minkä verran maksumäärärahoja tarvitaan kutakin tavoitetta varten seuraavana varainhoitovuonna. Toistaiseksi ennusteet on kuitenkin saatu niin myöhään, ettei niitä ole voitu sisällyttää alustavaan talousarvioon, joka komission on laadittava ennen kuin jäsenvaltioilta saadaan vastaukset.

Komissio on pyrkinyt parantamaan näiden ennusteiden luotettavuutta ja oikea-aikaisuutta, jotta niitä voitaisiin käyttää hallinnointivälineenä niiden epävarmasta luonteesta (useista yksittäisistä hankkeista johtuvat menot) huolimatta ja siitä huolimatta, ettei uudesta korvauksiin perustuvasta maksujärjestelmästä ole kokemusta. Komissio lähetti maaliskuussa 2002 jäsenvaltioille kirjeen, jossa se muistutti niitä niiden velvollisuuksista ja jossa se painotti ennusteiden tärkeyttä. Rakennerahastoista vastaavat komissaarit ovat toistaneet tätä viestiä kirjeissään, ja sitä on toistettu myös neuvoa-antavissa komiteoissa.

Kaikki jäsenvaltiot ovat toimittaneet ennusteet vuonna 2002.

Mitä tulee talousarvion tuloennusteisiin, katso vastaus kohtaan 50.

17. katsoo, että komission on huolehdittava siitä, että sillä on käytössään välineet parantaa ennakkoarvioita ja käyttää budjettiverkostoa entistä paremmin hyväkseen, jotta liiallista budjettilyijäämää ei pääsisi syntymään toistuvasti;

Komission vastaus:

Komissio pyytää katsomaan kohtiin 16 ja 50 antamiinsa vastauksiin.

18. on vakuuttunut siitä, että nykyisen ja tulevan laajentuneen unionin hallintomenetelmien on edelleen perustuttava hallinnon hajauttamisen periaatteeseen; katsoo tämän edellyttävän, että jäsenvaltioiden hallintoelinten hallinnollinen kapasiteetti on keskenään vertailukelpoista ja yhtä tehokasta, kuten vuonna 2000 voimaan tulleissa rakennerahastoja koskevista uusissa säännöissä vaaditaan (asetus (EY) N:o 1260/1999), ja että komission, jäsenvaltioiden ja kyseisen asetuksen 8 artiklassa tarkoitettujen eri osapuolten keskinäistä asemaa selkiytetään; katsoo kuitenkin, että kun talousarvioon liittyvät toimet koskettavat useita jäsenvaltioita useisiin yhteiseen maatalouspolitiikkaan sisältyvissä toimissa, komission osallisuuden on ehkä oltava suurempi; painottaa, että Sapardin ja Ispan hajautetun hallinnon onnistuminen ehdokasvaltioissa ja ehdokasvaltioiden kansallisten hallintojen työn onnistuminen riippuvat siitä, miten EU sitoutuu tukemaan näitä maita niiden hallinnollisen kapasiteetin parantamisessa; kannustaa komissiota jatkamaan toimiaan koulutuksen (esim. kumppanuusohjelmat ehdokasvaltioiden kanssa) sekä EU:ssa ja ehdokasvaltioissa järjestettävien tiedotuskampanjojen alalla;

Komission vastaus:

Komission mielestä on tärkeintä varmistaa, että jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön järjestelmät, joita ne tarvitsevat rakennerahastojen hallinnoimiseksi hyvin. Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetulla asetuksella (EY) N:o 1260/1999 on sysätty käyntiin hallinnon hajauttaminen asianmukaisesti, ja vaatimuksia on vahvistettu täytäntöönpanoasetuksilla (EY) N:o 438/2001 (hallinto- ja valvontajärjestelmät) ja (EY) N:o 448/2001 (oikaisut). Komissio antoi heinäkuussa 2002 myös koheesiorahastosta myönnettävään tukeen liittyviä valvontajärjestelmiä ja rahoitusoikaisumenettelyä koskevan asetuksen (EY) N:o 1386/2002. Koheesiorahastoa niin kuin rakennerahastojakin sovelletaan uusissa jäsenvaltioissa liittymisen jälkeen. Komissio keskittyy tällä erää tarkastustoiminnassaan järjestelmiin. Komissio jatkaa toimintaansa, jonka tavoitteena on tukea julkisen varainhoidon sisäiseen valvontajärjestelmään (PICF) liittyvien instituutioiden ja järjestelmien kehittämistä ehdokasmaissa erityisesti kouluttamalla kansallisia viranomaisia ja luomalla verkostoja jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden vastaavien laitosten välille. Maaliskuussa 2002 järjestettiin PIFC-koulutustilaisuus Turkin viranomaisille Ankarassa. Toukokuussa järjestettiin rakennesopeutustukeen liittyvän varainhoidon valvonnan alueellisia näkökohtia koskeva koulutustilaisuus Krakovassa, Puolassa. Siihen osallistui kolme jäsenvaltiota ja kolme ehdokasmaata. Eurooppalaisten varainhoidon valvontaorganisaatioiden yhteydenpitoryhmän (jäsenvaltiot, hakijamaat ja komissio) viides kokous järjestetään ensi lokakuussa.

Komissio jatkaa näiden toimien toteuttamista koko jäljellä olevan liittymistä edeltävän ajan. Instituutioiden ja järjestelmien kehittämiseen panostetaan myös liittymistä edeltävässä tukitoiminnassa.

Komissio järjesti 17. ja 18. kesäkuuta 2002 Brysselissä seminaarin, johon osallistuivat Sapard-viraston ja kaikkien kymmenen tuensaajamaan Sapard-ohjelmien hallintoviranomaisten edustajat. Kaikki maat osallistuivat tähän seminaariin aktiivisesti ja vaihtoivat vapaasti tietoja sekä ohjelman toteutuksessa edistymisestä että kohdatuista vaikeuksista.

Ispan hallinnon hajauttaminen ehdokasmaihin on yksi komission prioriteeteista. Tavoitteena on, että kyseisissä maissa sovellettaisiin laajennettua hajautettua täytäntöönpanojärjestelmää (EDIS) jo ennen liittymistä, joka tapahtuu todennäköisesti vuonna 2004. Tämä antaisi niille mahdollisuuden saada ennen liittymistä riittävästi käytännön kokemusta täysin hajautetun täytäntöönpanojärjestelmän hallinnoimisesta. Nämä ehdokasmaat ovat jo Ispan EDIS-täytäntöönpanojärjestelmän ensimmäisessä vaiheessa eli puutteiden arvioinnissa (tämä on yksi Pharen ja Ispan EDIS-järjestelmää koskevissa toimintaohjeissa (Road map to EDIS for Phare and ISPA) mainituista vaiheista; toimintaohjeet toimitettiin ehdokasmaille vuonna 2001). Tähän liittyen komissio hyväksyi Euroopan parlamentin ehdotuksen perustaa korkean tason työryhmä jokaiseen Phare-maahan. Nämä korkean tason työryhmät valvovat ja seuraavat siirtymistä EDIS-järjestelmän käyttöön. Ne muodostavat tärkeän välineen liittymistä valmistelevien varojen moitteettomassa hoidossa ja niiden avulla varmistetaan, että ehdokasmaat noudattavat neuvotteluissa antamia sitoumuksia varainhoidon valvonnasta. EDIS-järjestelmää koskevissa toimintaohjeissa mainitaan selvästi, että vastuu tästä siirtymisestä on ehdokasmailla kolmen ensimmäisen vaiheen osalta:

1. Puutteiden arviointi. Tämä koskee kohteena olevien kansallisten instituutioiden (muun muassa kansallisen rahaston ja toimeenpanovirastojen) arviointia sen määrittämiseksi, missä määrin EDIS-järjestelmää koskevat edellytykset täyttyvät nykyisin, sekä tarvittavien toimien, muutosten ja parannusten yksilöimiseksi.

2. Puutteiden korjaaminen. Kansallisten viranomaisten on tehtävä tarvittavat muutokset ja parannukset kohteena oleviin instituutioihin ja menettelyihin panemalla täytäntöön puutteiden arviointiraportin (Gap Assessment Report, GAR) suositukset.

3. Vaatimustenmukaisuuden arviointi. Tässä yhteydessä yhteisön tukivarojen hoidosta vastaavat kansalliset viranomaiset voivat määrittää, täyttyvätkö EDIS-järjestelmän virallista soveltamista koskevat ennakkoodellytykset.

Ehdokasmaille annetaan Phare-tukea, jotta ne voisivat suoriutua vaiheista 1–3 nopeasti ja tehokkaasti.

Tämä lopullinen analyysi- ja tarkastusvaihe on täysin komission yksiköiden vastuulla, jotta komissio voisi päättää, luovutaanko ennakkohyväksyntää koskevasta vaatimuksesta koordinoitiasetuksen (EY) N:o 1266/1999 12 artiklan 2 kohdan nojalla.

Komissio antaa kyseisten maiden käyttöön Ispan (ja eräiden maiden eräitä vaiheita varten Pharen) asiantuntija-apuvaroja, jotta nämä voivat valmistautua EDIS-järjestelmää varten. Useimmat näistä maista käyttävät apuna myös ulkopuolisia tilintarkastajia. Tällä avulla lujitetaan myös koheesiorahaston täytäntöönpanorakenteita.

Ispan toimeenpanovirastoille annetaan lupa toimia täysin hajautetulla pohjalla, kun virastot todistavat, että niillä on asianmukaiset resurssit, rakenteet ja järjestelmät yhteisön tuen hallinnoimiseksi tehokkaasti ja ajallaan sekä tehokas sisäinen valvonta, johon sisältyy myös riippumaton tilintarkastus sekä kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukainen kirjanpitojärjestelmä ja tilinpäätöstietojen raportointijärjestelmä.

EDIS-järjestelmän valmistelujen ohella vuoden 2002 alkupuolella tehtiin tarkastuksia ehdokasmaiden hallinnointi- ja valvontajärjestelmien riittävyden arvioimiseksi asetuksen (EY) N:o 1267/1999 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Näitä tarkastuksia jatketaan vuoden 2002 jälkipuolella. Näin vahvistetaan, että ehdokasmaat ovat perustaneet asianmukaiset hallinnointi- ja valvontajärjestelmät sen varmistamiseksi, että Ispan varat käytetään asianmukaisesti aiottuihin tarkoituksiin moitteettoman varainhoidon vaatimusten mukaisesti.

SOPIMUKSIIN LIITTYVÄT HALLINTOMENETTELYT JA YHTEISÖN TUET

19. pyytää tilintarkastustuomioistuinta arvioimaan, miten hyvin sopimukseen liittyvät yhteisön määrärahojen hallintomenettelyt (tarjouskilpailut, sopimusten myöntäminen) ovat sopusoinnussa avoimuuden periaatteiden kanssa, jos tarkastellaan niiden tavoitteita, valintalautakuntien kokoonpanoa, ehdokkaiden valintaa, menettelyjen noudattamista ja päätösten perusteita, ja on erityisen huolestunut tarjouskilpailumenettelyistä tutkimusalalla; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on vuosikertomuksessaan tehnyt myönteisiä havaintoja hankintamenettelyistä, joita toimielimet käyttävät palvelu- ja tavarahankintojen sekä urakoiden yhteydessä, ja korostaa, että valintamenettelyissä on käytettävä entistä enemmän pitkällä aikavälillä etuja tarjoavia ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia perusteita; pyytää tilintarkastustuomioistuinta erityisesti arvioimaan, kuinka avoimia ovat komission nykyiset ulkoista apua koskevat järjestelyt, esimerkiksi sellaisten rajoitettujen luetteloiden laatiminen, joiden yhteydessä oletetaan, että samat yritykset ovat aina kaikkein tehokkain ratkaisu myönnettäessä enimmäismäärältään 200 000 euron suuruisia yhteisön avustuksia missä päin maailmaa tahansa;

20. kehottaa komissiota käyttämään aina kaikkein asianmukaisinta menettelyä, jos ajatellaan yhtäältä, minkälaisia vaikeuksia menettelystä aiheutuu hakijoille, etenkin tutkimushankkeiden yhteydessä, ja toisaalta kustannuksia; korostaa kuitenkin, että tutkimus on ala, johon liittyy suuria riskejä ja jota on valvottava erittäin intensiivisesti;

Komission vastaus:

Uudelleen laadittu varainhoitoasetus, joka annettiin 25. kesäkuuta 2002, lujittaa edelleen yleisiä, avoimia ja oikeudenmukaisia sääntöjä, jotka koskevat sekä avustusten myöntämistä että julkisia hankintoja koskevien sopimusten ratkaisemista. Tämän seurauksena yhteisön politiikat yhdenmukaistuvat, minkä pitäisi yksinkertaistaa hakumenettelyjä.

Sitä paitsi soveltamissääntöjä koskevassa ehdotuksessa sallitaan avustusten myöntämisessä eräät kiinteämääräiset määrät ja porrastukset, joita sekä avustuksensaajien että viranomaisten pitäisi olla helpompi hallinnoida mutta joilla taataan kuitenkin moitteeton varainhoito.

Lisäksi kannustetaan ennalta ehkäisevien toimien toteuttamista ottamalla käyttöön laajennettu järjestelmä, jossa suljetaan ulkopuolelle sellaiset hakijat, jotka ovat syyllistyneet vilppiin, kuten petoksiin, korruptioon tai muihin laittomuuksiin, taikka rikkoneet yhteisön sääntöjä ja hoitaneet huonosti edellisten hankinta- tai avustussopimusten mukaisesti myönnettyjä varoja. Jälkimmäisessä tapauksessa tai tapauksessa, jossa edunsaaja on antanut väärää ilmoitusta, voidaan käyttää myös taloudellisia seuraamuksia.

Taloudellisten takeiden käyttöä kehitetään varsinkin suurissa ennakkomaksuissa, eikä mitään loppumaksuja suoriteta ilman tarkastuksia.

Tutkimusalalla komissio pyrkii jatkuvasti sopivaan tasapainoon nopeiden ja yksinkertaisten menettelyjen sekä moitteettoman varainhoidon vaatimusten välillä. Komissio varmistaa, että tutkimusohjelmien täytäntöönpanossa noudatetaan asianmukaisia ja seurattavissa olevia menettelyjä. Tutkimusehdotusten valintamenettelyllä varmistetaan hankkeiden puolueeton ja tasapuolinen kohtelu; hakijat voivat seurata koko menettelyä täysin avoimesti. Ehdotusten tekninen osa arvioidaan erikseen. Arvioinnin suorittavat tieteen ja tekniikan asiantuntijat, ja arviointi koostuu yksittäisistä arvioista, sovittelukokouksista ja tarvittaessa paneelikokouksista. Viidennen puiteohjelman täytäntöönpanosta voidaan todeta, että asianomaiset yksiköt ovat levittäneet tietoa ohjelmasta laajalti muun muassa verkkosivujen ja tukikeskusten kautta. Myös arviointiprosessin tuloksista on tiedotettu nopeasti, ja sopimusten ja maksujen käsittelyä on nopeutettu.

TTK-hankkeisiin (tutkimus ja teknologinen kehittäminen) liittyy luonnostaan vaara siitä, ettei odotettuja tuloksia aina saavuteta. Työn edistymistä valvotaan ja arvioidaan säännöllisesti. Komissio pyrkii edelleen parantamaan taloudellisia valvontajärjestelmiään. Näihin kuuluu oikeudellisen ja taloudellisen kelpoisuuden tarkastukset sopimuksen laadintavaiheessa ja tarvittaessa suojatoimenpiteiden käyttö. Tilintarkastuksia on lisätty huomattavasti vuonna 2001 edeltävien vuosien tapaan. On luotu tilintarkastuslausuntoa koskeva kokeiluhanke. Toimeksisaajia vaaditaan jättämään kustannusten korvaushakemuksen yhteydessä myös ulkopuolisen riippumattoman tilintarkastustoimiston antama tilintarkastuslausunto.

Komissio on ottanut nämä seikat huomioon kuudennen puiteohjelman kussakin määrittelyvaiheessa.

Valmistellessaan kuudetta puiteohjelmaa komissio pyrki sopivaan tasapainoon käyttäjäystävällisen järjestelmän tarpeen ja riskin hyväksyttävälle tasolle vähentävien hallinnointi- ja

valvontamenettelyjen tarpeen välillä. Neuvosto ja parlamentti eivät kuitenkaan hyväksyneet kaikkia, myös tilintarkastustuomioistuimen suosittelemia keinoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Ne eivät hyväksyneet esimerkiksi kustannuskorvausmallin yksinkertaistamista eivätkä kiinteiden määrien käyttöä. Kuudennessa puiteohjelmassa on kuitenkin useita parannuksia, kuten kustannusten ulkoinen varmentaminen, kumppaneiden eräänlainen yhteisvastuullisuus ja seuraamusten käyttöönotto asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 perusteella.

21. pyytää komissiota kertomaan Media ja Media Plus -ehdotusten valintamenettelyn yhteydessä, millainen teknisen avun toimisto suorittaa valmistelutyön, jonka pohjalta komissio lopulta valitsee ohjelmien edunsaajat ja päättää myönnettävästä tuesta (vrt. neuvoston päätös 2000/821/EY⁵); pyytää komissiota ilmoittamaan, miten ohjelmien edunsaajat jakautuivat maantieteellisesti vuonna 2000;

Komission vastaus:

1. Teknisen avun toimistojen (TAO) 'tyypit' ja niiden asema hankkeiden valintamenettelyssä

(Huom. Media II (1996–2000) ja Media Plus (2001–2005) -ohjelmista tehtyjen päätösten asiaa koskevat säännökset ovat liitteessä).

Media II -ohjelmasta (1996–2000) tehdyissä päätöksissä komissiolle asetettiin velvoite siitä, että sen oli yhteisön rahoitettaviksi esitettyjen ehdotusten teknisen arvioinnin yhteydessä hyödynnettävä sellaisten asiantuntijoiden pätevyyttä, jotka ovat saavuttaneet tunnustetun aseman ohjelman kattamilla aloilla (koulutus, kehitys ja levitys). Päätöksissä säädettiin lisäksi, että komissio voi tarvittaessa tätä varten käyttää välittäjäorganisaatioita, jotka antavat sille ammatillisen asiantuntemuksensa perusteella teknistä apuaan ja tekevät tuensaajien valintaa koskevia ehdotuksia, tämän kuitenkaan rajoittamatta muita valintaa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

Näiden säännösten täytäntöönpanemiseksi komissio teki avoimen tarjouspyyntömenettelyn tuloksena sopimukset kolmen teknisen avun välittäjäorganisaation kanssa (koulutuksen, kehityksen ja levityksen alalla yksi kullakin). Organisaatiot valittiin audiovisuaalialan ammatillisen asiantuntemuksensa ja pätevyytensä perusteella.

Tammikuun 1. päivänä 2001 käynnistyneestä Media Plus -ohjelmasta (2001–2005) tehdyissä päätöksissä säädetään myös yhden tai useamman teknisen avun toimiston käyttämisestä komission apuna ohjelman toteuttamisessa.

Vuoden 2001 ATE:n oikaisukirjelmässä nro 1 (SEC(2000)1363) esittämiensä suuntaviivojen mukaisesti komissio ehdotti, että teknisen avun toimistojen käyttöä Media-ohjelmassa jatketaan siirtymäkauden ratkaisuna toimeenpanoviraston toiminnan aloittamiseen saakka.

Lisäksi komissio päätti rajoittaa teknisen avun käytön yhteen teknisen avun toimistoon (Media II -ohjelman kolmen toimiston sijasta), joka valittiin avoimessa tarjouspyyntömenettelyssä audiovisuaalialan teknisen asiantuntemuksensa perusteella.

Teknisen avun toimiston hankkeiden valintamenettelyssä tarjoama apu on pelkästään teknistä ja hallinnollista, eikä siihen liity julkishallinnon tehtäviä. Teknisen avun toimiston suorittamat tehtävät perustuvat selkeisiin arviointiohjeisiin, jotka on määritelty ehdotuspyynnön kelpoisuus- ja

⁵ EYVL L 336, 30.12.2000, s. 82.

valintaperusteissa. Se on ainoastaan yksi osa valintamenettelyssä, joka koostuu seuraavista vaiheista:

Vaihe 1 – Euroopan komissio julkaisee ehdotuspyynnön.

Vaihe 2 – Euroopan komissio vastaanottaa ehdotukset. Komissio pitää itsellään yhden kopion kustakin ehdotuksesta ja toimittaa vastaavasti yhden kopion teknisen avun toimistolle arviointia varten.

Vaihe 3 – Teknisen avun toimiston vastaanottamat ehdotukset arvioidaan ehdotuspyynnössä määriteltujen kelpoisuus- ja valintaperusteiden mukaisesti. Teknisen avun toimisto laatii kustakin vastaanottamastaan ehdotuksesta komissiolle arviointiraportin komission antamien mallien mukaisesti.

Vaihe 4 – Kaikki hankkeet toimitetaan joko audiovisuaalialan riippumattomille asiantuntijapaneeleille tai sisäisille arviointipaneeleille, jotka suorittavat hankkeiden toisen arvioinnin.

Vaihe 5 – Näiden kahden arviointivaiheen (teknisen avun toimisto + arviointipaneeli) perusteella komissio laatii ja hyväksyy lopullisen valintapäätöksen.

Vaihe 6 – Neuvoston päätöksissä määritellyissä tapauksissa komission valittaviksi ehdottamat hankkeet annetaan Media-komitean käsiteltäviksi sen hallintomenettelyn mukaista lausuntoa varten.

2. Ohjelman edunsaajien maantieteellinen jakautuminen vuonna 2000: ks. liite

22. katsoo, että kun on kyse yhteisön tukien kohdentamisesta tietyille järjestöille, erityisesti budjettikohdan A-302 yhteydessä, kohdentamisjärjestelmä ja ehdotuspyyntöjärjestelmä ovat epätyytyttäviä, ja kehottaa komissiota ehdottamaan budjettivallan käyttäjälle avoimempaa järjestelmää, jonka avulla voitaisiin välttää epävarmuus, joka jatkuvasti uhkaa joidenkin järjestöjen tulevaisuutta, luomatta kuitenkaan tilannetta, jossa järjestöjen elinkelpoisuus on kiinni yhteisön varoista; huomauttaa, että toimintoperusteinen budjetointi voi auttaa poistamaan käytöstä nykyisen järjestelmän; kehottaa komissiota varmistamaan, että uudet järjestöt, jotka haluavat hakea rahoitusta, voivat myös tehdä niin; pyytää komissiota tekemään yhteistyötä OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen kanssa niiden laitosten tai keskustusten tarkastamiseksi, joita rahoitetaan lähes yksinomaan unionin talousarviosta;

Komission vastaus:

Uusi varainhoitoasetus sisältää yleiset puitteet avustusten myöntämiselle ja valvonnalle avoimuuden, tasavertaisen kohtelun ja yhteisrahoituksen periaatteita noudattaen. Siinä laajennetaan Avustusten hallinnoinnin käsikirjaan ja useimpiin oikeusperustoihin jo sisältyvää ehdotuspyyntömenettelyä, koska se on kaikkein avoin ja syrjimättömin tapa myöntää tukea varsinkin uusille hakijoille. Toimintoperusteinen budjetointi sekä talousarvion A- ja B-osien poistuminen todellakin merkitsevät, että tätä menettelyä olisi sovellettava myös aikaisempiin A-osan budjettikohtiin, ellei sitten eräistä perustelluista poikkeuksista (esim. avustuksen saajana on laitos) säädetä oikeusperustoissa, joita komissio tulee esittämään lainsäätäjälle lähikuukausina.

Uudelleen laaditussa varainhoitoasetuksessa säädetään myös pakollisesta yhteisrahoituksesta sekä voiton tavoittelun puuttumisen tarkastamisesta, joiden tarkoituksena on vahvistaa avustuksen saajien riippumattomuutta yhteisön varoista.

Uudelleen laaditussa varainhoitoasetuksessa painotetaan tarkastusten osalta tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuta yhteisön varojen moitteettomasta hoitamisesta. Siinä korostetaan selkeästi ennako- ja jälkitarkastusten tarvetta, erityisesti loppumaksujen yhteydessä.

Lisäksi komissio on ilmoittanut aikomuksestaan antaa lainsäädäntöehdotuksia, joiden tarkoituksena on määrittää 108 artiklan b kohdan nojalla myönnettyihin avustuksiin sovellettavat yleiset vaatimukset. Nämä toimenpiteet ovat seurausta komission Avustusten hallinnoinnin käsikirjassa aloitetusta prosessista, jonka tavoitteena on luoda avustuksen saajille selkeä, oikeudenmukainen ja vakaa oikeudellinen toimintaympäristö.

Talousarvion A-osan tulevan poistumisen vuoksi komission on esitettävä yksi tai useampia ehdotuksia oikeusperustaksi, joka mahdollistaa tämän rahoituksen jatkamisen toimintoperusteisen budjetoinnin käyttöönoton yhteydessä. Se tulee tällöin tekemään ehdotuksia kyseisten budjettikohtien osalta sovellettavasta hallintojärjestelmästä ja esittämään kysymyksiä eräiden budjettikohtien kohdentamisesta tiettyihin tarkoituksiin sekä vaikeudesta sovittaa yhteen tällaisten avustusten myöntämiseen nykyisin käytettävät kaksi menetelmää: yhtäältä budjettivallan käyttäjän tekemät päätökset avustuksen saajista ja toisaalta ehdotuspyyntöjen soveltaminen.

Komissio katsoo, että kilpailuttaminen (ehdotuspyynnöt) avustusten myöntämisessä merkitsee tasa-arvoisuuteen perustuvaa, avointa ja tehokasta menettelyä, jonka kyseenalaistamisesta olisi ainoastaan haittaa. Kuten edellä todettiin, uuteen varainhoitoasetukseen on sisällytetty avustuksen saajien tasavertaisen kohtelun periaate.

Voi olla vaikeaa luopua kokonaan ja nopeasti tiettyjen avustuksen saajien nimeämisestä. Nykyisin on kahdentyyppisiä avustuksen saajia, joille myönnetään tiettyihin tarkoituksiin kohdennettuja varoja: eräät niistä ovat (tai voivat olla) laitoksia (esim. College of Europe), kun taas toiset ovat muita kuin laitoksia (ainoastaan itseään edustavat avustuksen saajat). Yhtäältä ei ole välttämättä toivottavaa luopua tukemasta 'laitosmaisista' avustuksen saajista. Toisaalta avustusten kohdentamiskäytäntö on vuosien kuluessa johtanut nykyisten avustuksen saajien tosiasialliseen riippuvuuteen avustuksista. Ne ovat eräissä tapauksissa saaneet yhteisön rahoitusta useiden vuosien ajan: tämän rahoituksen yhtäkkinen lakkauttaminen voisikin johtaa liialliseen epävarmuuteen asianomaisten elinten kannalta. Avustuksen saajien nimeämisen pitäisi kuitenkin olla tulevaisuudessa pikemminkin poikkeus kuin sääntö. Tämän vuoksi nimeämistä olisikin rajoitettava ja sitä olisi valvottava asianmukaisesti.

Tällä hetkellä komissio pitää myönteisenä sitä, että erillisten budjettikohtien (korvamerkityt avustuksen saajat, ehdotuspyyntöjen perusteella valittavat avustuksen saajat) käyttö varainhoitovuoden 2002 talousarviossa tekee tilanteesta helpommin hallittavan kuin aikaisemmin, jolloin avustuksen korvamerkitseminen ei aina koskenut kaikkia tietyn budjettikohdan määrärahoja.

OLAFille on taattu täysi riippumattomuus yhteisön taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten, korruption ja muun laittoman toiminnan torjuntaan liittyvän tutkintatehtävänsä suorittamisessa. OLAF ei ole itse tarkastusyksikkö. Jos komissio tai tilintarkastustuomioistuimien suorittamiensa tarkastusten yhteydessä kuitenkin epäilevät, että on syyllistytty yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavaan petokseen tai väärinkäyttöön, asetuksen 1073/1999 7 artiklassa määritellään asianomaisten toimielinten velvoitteet ilmoittaa epäilyksistä OLAFille.

23. panee merkille, että vuonna 2000 alamomentilta A-3040 kohdennettiin 800 000 euroa Euroopan unionin siirtolaisfoorumin toimintakustannuksia ja työohjelmaa varten; panee merkille, että OLAF on käynnistänyt asiaa koskevat tutkimukset tähän järjestöön

kohdistuneiden petos- ja laiminlyöntisyytösten jälkeen ja että OLAF on antanut tapauksen Belgian oikeusviranomaisten käsiteltäväksi kesäkuussa 2001; odottaa saavansa täydelliset tiedot johtopäätöksistä, joita Belgian viranomaiset asiasta tekevät; pyytää komissiota varmistamaan, että tämä järjestö ja muut osastosta A-3 yhteisön tukia saavat järjestöt toimivat tehokkaasti tavoitteidensa saavuttamiseksi;

Komission vastaus:

Komissio toimittaa yhteistyössä OLAFin kanssa parlamentille asiaa koskevat tiedot heti kun ne ovat käytettävissä.

OLAF on saanut Euroopan unionin siirtolaisfoorumia koskevat tutkimuksensa päätökseen ja toimittanut tapausta koskevat asiakirjat Belgian oikeusviranomaisille, joihin OLAF on säännöllisesti yhteydessä seuratakseen asian käsittelyn edistymistä.

Komission luvun A-3 perusteella rahoittamaa eurooppalaisten pakolaisjärjestöjen kattojärjestöä (ECRE) tarkastetaan parhaillaan. Tarkastuskertomus on määrä saada valmiiksi lokakuussa 2002.

Uudelleen laaditussa varainhoitoasetuksessa ja sen soveltamissäännöissä, jotka tulevat voimaan 1. tammikuuta 2003, esitetään avustusten myöntämis- ja hallinnointimenettelyjä koskevia sääntöjä, jotka takaavat yhteisön taloudellisten etujen tehokkaamman suojaamisen. Toiminta-avustusten osalta yhtenä ehtona on, että ulkoiset tarkastuskertomukset on esitettävä ennen avustuksen saajien valintaa ja uudelleen ennen avustuksen maksamista, jos sen määrä ylittää 50 000 euroa. Tämä ei koske tapauksia, joissa asiasta vastaava tulojen ja menojen hyväksyjä hyväksyy poikkeuksen silloin, kun on kysymys julkisista elimistä tai kansainvälisistä järjestöistä tai kun useat avustuksen saajat vastaavat yhteisesti avustusvaroista.

Komissio voi myös alentaa avustuksen määrää, jos avustuksen saaja ei täytä sopimusvelvoitteita asianmukaisesti vaan vain osittain tai ei laisinkaan. Komissio voi määrätä myös taloudellisia seuraamuksia silloin, kun on kysymys vakavista puutteista.

Vakiomuotoiset avustussopimukset, joihin sisältyvät kaikki komission käytettävissä olevat keinot sen varmistamiseksi, että avustuksen saajat noudattavat sopimusvelvoitteitaan (maksujen keskeyttäminen, avustuksen alentaminen, maksujen lakkauttaminen sekä niiden täysimääräinen tai osittainen takaisinperintä, taloudelliset seuraamukset), laaditaan keskitetysti, jotta komission yksiköiden käyttämät sopimukset voitaisiin yhdenmukaistaa ja myös saattaa yhdenmukaisiksi uuden varainhoitoasetuksen soveltamissääntöjen kanssa.

MONIMUTKAISET MENETTELYT JA LAINSÄÄDÄNTÖ

24. on tilintarkastustuomioistuimen kanssa samaa mieltä siitä, että yhteisön säännöt ovat useimmiten liian monimutkaisia ja aiheuttavat siten hankaluuksia edunsaajille, ja pyytää komissiota kehittämään järjestelmällisen menetelmän sen arvioimiseksi, kuinka tehokkaita eri sääntelyvälineet ovat perustamissopimuksessa määritettyjen tai Euroopan unionin toimielinten muutoin hyväksymien toimintalinjoja koskevien tavoitteiden saavuttamisen kannalta;

Komission vastaus:

Komissio on tehnyt viime vuosina sekä monialaisia että alakohtaisia aloitteita sääntelyn parantamiseksi. Ne ovat vastaus suhteellisuusperiaatteen (ks. Amsterdamin sopimuksen pöytäkirja) noudattamista koskeviin yleisiin velvoitteisiin ja yhä selvemmin tiedostettuun tarpeeseen parantaa ja yksinkertaistaa sääntelyä. Erityisesti työskentelyn suunnittelua ja ohjelmointia koskevia komission sisäisiä menettelyjä on huomattavasti parannettu (mikä mahdollistaa erityisesti politiikkojen ja ohjelmien arvioinnin tulosten tehokkaamman hyödyntämisen politiikkojen suunnittelussa). Lisäksi komissio käynnisti kesäkuussa 2002 lainsäädännön parantamista koskevan mittavan toimintasuunnitelman, johon sisältyy mm. lainsäädäntöaloitteiden ennakkoarviointia koskeva yhteinen kehys.

Arvioidessaan ennalta tärkeimpien aloitteidensa vaikutusta komissio tarkastelee myös käytettävissä olevia vaihtoehtoisia sääntelyvälineitä, joiden avulla tietyt politiikan tavoitteet voidaan saavuttaa. Tätä tehtävää suorittaessaan komissio ottaa huomioon perustamissopimuksessa määritellyt yhteisön ja jäsenvaltioiden toimivaltuudet. Samoin se ottaa asianmukaisesti huomioon toissijaisuuden ja suhteellisuuden periaatteet.

Komission suorittaman arvioinnin, joka koskee sääntelyvälineiden sopivuutta poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen, on perustuttava niihin valvonta-, mittaus- ja arviointijärjestelmiin, joita sen yksiköiden on sovellettava tai mukautettava toimintojohtamisen käyttöönottamisen jälkeen.

Vaikka komission yksiköt pyrkivätkin johdonmukaisesti panemaan näitä hallinnointimenetelmiä täytäntöön ja tehostamaan niiden käyttöä, on myönnettävä, että yhteisten menetelmien ja parhaiden käytäntöjen vahvistamiseksi sekä johdonmukaisten ja yhtenäisten toimintamallien kehittämiseksi on vielä paljon tehtävää, jotta voitaisiin vastata komission tarpeisiin arvioida sääntelyvälineidensä tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä tuloksellisuutta.

Yksittäisten pääosastojen vuotuisiin toimintakertomuksiinsa kokoamien tietojen lisäksi komissio laatii yhteenvetoraportin poliittisten tavoitteidensa saavuttamisesta kullakin toimintalohkolla. Tämä raportti toimitetaan neuvostolle ja Euroopan parlamentille.

Maatalouden alalla komissio toteutti Agenda 2000:ssa ja sitä seuranneissa päätöksissä erinäisiä toimia maatalouslainsäädännön ja sen täytäntöönpanon yksinkertaistamiseksi. Pienviljelijöiden tukijärjestelmä on merkittävä askel kohti hallinnollisen taakan keventämistä. Yhteisten markkinajärjestelyjen mukaisten välineiden moninaisuus asettaa kuitenkin edelleen paljon monimutkaisia velvoitteita viljelijöille ja hankalia valvonta- ja seurantatehtäviä jäsenvaltioille ja komissiolle. Tämä monimutkaisuus jarruttaa aloitteita ja saattaa estää ihmisiä valitsemasta maanviljelijän ammattia. Joidenkin alojen tuottajat (esim. naudanliha-ala) voivat saada useita palkkioita, joihin sovelletaan erilaisia vaatimuksia ympäristöön, elintarvikkeiden turvallisuuteen sekä eläinten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvän lainsäädännön lisäksi. Tilanne yksinkertaistuisi merkittävästi, jos maataloilla tehtyjä tarkastuksia saataisiin yhdenmukaisiksi.

Maksuedellytysten yksinkertaistaminen ja markkinamenettelyjen vähentäminen antaisi viljelijöille mahdollisuuden käyttää enemmän aikaa elinkeinotoimintansa kannattavuuden varmistamiseen ja lainsäädäntöön perustuvien vaatimusten noudattamiseen. Lisäksi se tarjoaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden keskittyä ympäristöä, elintarvikkeiden turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien vaatimusten tarkastamiseen. Erityisesti toisen pilarin lujittamisen myötä toteutettava laajempi hajauttaminen antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden vastata paremmin paikallisiin tarpeisiin ja tuoda maatalouspolitiikka lähemmäs kuluttajia.

Komissio on myös aloittanut lukuisten asetusten kodifioinnin ja ehdottanut nykyisten järjestelmien muuttamista siinä määrin kuin se on ollut mahdollista, jotta asetuksia saataisiin huomattavasti yksinkertaistettua vaarantamatta kuitenkaan muita tavoitteita. Yksinkertaistamistavoite otettiin huomioon laadittaessa väliarviointia koskevia ehdotuksia.

Rakennerahastojen osalta komissio myöntää, että niitä koskevien uusien säännösten soveltaminen ei ole aina johtanut odotettuun tulokseen eli hallinnon yksinkertaistamiseen.

Tämä kysymys nousi esille Namurissa heinäkuussa 2001 järjestetyssä epävirallisessa ministerikokouksessa, jonka jälkeen komissio on alkanut tarkastella mahdollisuuksia yksinkertaistaa säännösten soveltamista säilyttämällä kuitenkin vuonna 1999 hyväksytyn sääntöuudistuksen myönteiset osatekijät. Tarkastelu koskee sekä nykyisellä kaudella toteutettavissa olevia parannuksia että parannuksia, jotka olisi suunniteltava vuoden 2006 jälkeiselle kaudelle.

Vaikka yksinkertaistaminen merkitseekin nykyisellä kaudella lähinnä soveltamisen tulkintaa ja koordinointia, tulevan sääntelyn osalta se avaa uudelleen poliittisen kysymyksen komission ja jäsenvaltioiden välisestä vastuunjaosta tilanteessa, jossa jäsenvaltiot vastaavat suurimmalta osin rakennerahastojen tavoitteiden määrittämisestä ja määrärahojen hallinnoinnista.

Yksinkertaistamista koskeva keskustelu jäsenvaltioiden kanssa jatkuu rakennerahastojen neuvoa-antavissa komiteoissa. Aluepolitiikasta vastaavien ministerien kokous järjestettiin 7. lokakuuta ja vuoden 2003 alussa järjestetään asiaa käsittelevä seminaari.

25. panee merkille, että rakennerahastoista annetussa uudessa asetuksessa (EY) N:o 1260/99 komissio on ilmaissut aikeensa yksinkertaistaa sääntöjä; toivoo, että tämä vahvistetaan vuonna 2001, mutta pahoittelee kuitenkin, että ohjelmatyön viivästyttyä rakennerahastojen määrärahoja jäi huomattavasti käyttämättä varainhoitovuonna 2000 (budjettiylijäämä taas johtui suurelta osin tästä); huomauttaa, että samoja vaikeuksia kohdattiin edellisen ohjelmakauden ensimmäisenä vuonna (1994); epäilee myös, onko nykyinen järjestelmä paras mahdollinen vuoden 2006 jälkeen toteutettavien rakennetoimien suunnittelemiseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita järjeistämään ja yksinkertaistamaan rakennetoimien täytäntöönpanomenettelyjä, jotta samat ongelmat vältettäisiin uusia ohjelmia luotaessa;

Komission vastaus:

Komissio myöntää, että rakennerahastoja ja koheesiorahastoa koskevien maksuennusteiden ja toteutuksen välinen suuri ero (43 prosenttia) vuonna 2001 (verrattuna 15 prosenttiin vuonna 2000) johtui pääasiassa vuosien 2001–2006 ohjelmien täytäntöönpanon odotettua hitaammasta käynnistymisestä, mikä puolestaan liittyi ohjelmien hyväksymisen viivästymiseen komissiossa. Tämän vuoksi maksupyyntöjä vastaanotettiin suurempia määriä vasta syksyllä 2001. Komissio myöntää myös, että eräät uusien ohjelmien hyväksymiseen liittyneet viivästykset olisi voitu välttää, jos menettelyt olisivat olleet yksinkertaisempia. Vaikka komissio katsookin, että vuosien 2000–2006 ohjelmasuunnittelun tulokset olivat yleisesti myönteisiä uusien ohjelmien laadun ja niiden hallinnoinnin kannalta, se on – kuten edellä kohtaan 24 annetussa vastauksessa huomautetaan – jo käynnistänyt mietintätyön selvittääkseen, mitä tuloksista voidaan oppia sekä nykyisten ohjelmien että erityisesti vuoden 2006 jälkeen toteutettavien ohjelmien hyväksi.

Tässä yhteydessä on otettava huomioon komission toimet maksuennusteiden luotettavuuden parantamiseksi (ks. edellä kohta 16) ja maksamatta olevien määrien (RAL) vähentämiseksi. Maksamatta olevien määrien osalta voidaan todeta, että komission yhtenä ensisijaisena tavoitteena on vanhimpien ohjelmien lakkauttaminen. Komissio on vähentänyt ennen vuotta 1994 tehtyjen,

maksamatta olevien maksusitoumusten määrää muutamiin kymmeniin erityisen kiistanalaisiin tapauksiin tai tapauksiin, joissa oikeuskäsittely on vielä kesken. Vuotta 1994 edeltävän kauden ohjelmiin liittyvien, maksamatta olevien maksusitoumusten määrä oli 370 miljoonaa euroa 30. kesäkuuta 2002 eli 0,6 prosenttia vuosina 1989–1993 tehtyjen maksusitoumusten kokonaismäärästä. Vuoden 2002 loppuun mennessä ainoastaan sellaisten tapausten on määrä jäädä jäljelle, joita ei voida päättää ennen oikeuskäsittelyjen päättymistä. Määrärahojen automaattista vapautumista vuonna n+2 koskevan säännön soveltaminen ohjelmakaudella 2000–2006 tulee lisäämään maksusuoritusten määrää ja vähentämään maksamatta olevia määriä vähentämällä maksusitoumuksia. Komissio muistutti tästä säännöstä ja siihen liittyvistä riskeistä kaikille jäsenvaltioille marraskuussa 2001 lähettämissään kirjeissä sekä jäsenvaltioille toukokuussa 2002 antamassaan tiedonannossa, jossa säännön soveltamista selvitettiin yksityiskohtaisesti. Komission yksiköt ovat sittemmin tiedottaneet jäsenvaltioille säännöllisesti kunkin ohjelman toteutumisasteesta.

26. katsoo, että yhteisöaloitteiden hyväksymättä jättäminen vuonna 2000 johtui neuvoston asetusten myöhäisestä hyväksymisestä, käyttöoppaan huomattavasta viivästyisestä ja myöhästyneestä julkaisemisesta komissiossa, muiden toimielinten lausuntojen viivästyisestä ja jäsenvaltioiden hitaasta reagoinnista,

Komission vastaus:

Pääsyynä yhteisöaloitteiden hyväksymismenettelyn pitkittymiselle olivat asetuksissa edellytetyt valmisteluvaiheet. Muiden toimielinten lausuntojen antamiseen ja jäsenvaltioiden suunnitelmien valmisteluun käytetty aika oli mahdollisimman lyhyt, ja siinä otettiin huomioon tarve varmistaa, että suuntaviivat ja niihin liittyvät suunnitelmat täyttäisivät mahdollisimman korkeat vaatimukset. Equal-yhteisöaloitteen osalta ks. komission vastaus kohtaan 28.

Interreg- ja Urban-aloitteita koskevat menettelyt viivästyivät jonkin verran, koska jäsenvaltiot toimittivat ohjelmaehdotuksensa myöhässä. Ainoastaan 24 Interreg III:een kuuluvista 72 ohjelmasta ja 13 Urban II:een kuuluvista 70 ohjelmasta saatiin kuuden kuukauden määräajan kuluessa.

27. panee tyytymättömänä merkille, että näiden viivästysten takia turvauduttiin säännönmukaisesti siirtoihin ja uudelleen budjetisointiin, joiden pitäisi olla poikkeuksia; toistaa kritiikkinsä siirrosta 40/2000, josta aiheutui 164 miljoonan euron vähennys, ja uudelleen budjetisoinnista, joka johti 30 miljoonan euron vähennykseen innovatiivisten toimien määrärahoista;

Komission vastaus:

Viivästyksen syyt on selvitetty kohdassa 25 (ks. tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2001 vuosikertomukseen annetuissa vastauksissa esitetyt yksityiskohtaisemmat selvitykset), ja niistä johtuneet siirrot ja määrärahojen ottaminen uudelleen talousarvioon. Neuvosto ja parlamentti ovat sittemmin hyväksyneet uudet rahoitusnäköymät, joita on muutettu vastaavasti. Myös kaikki asiaan liittyvät rakennerrahasto-ohjelmat on mukautettu tältä pohjalta.

Innovatiivisten toimien täytäntöönpanon osalta voidaan todeta, että komissio hyväksyi vuoden 2001 lopun ja alkuvuoden 2002 välisenä aikana 81 EAKR:sta rahoitettavaa innovatiivista tointa, joiden rahoituksen yhteismäärä oli 206,2 miljoonaa euroa. Kustakin ohjelmasta tuettiin jotakin EU:n aluetta. Tämä merkitsee edistymistä sen määrärahojen enimmäismäärän käytössä, joka yleisessä

rakennerahastoasetuksessa (asetus N:o 1260/99) on osoitettu näihin toimiin vuosina 2000–2002. Komissio on aloittanut uuden ohjelmointivaiheen suunnittelun jäljellä olevalle kaudelle. Tarkoituksena on kohdentaa kaikki kaudelle 2000–2006 tarkoitetut määrärahat, joiden määräksi arvioidaan noin 400 miljoonaa euroa (lopullinen määrä riippuu kullekin rahastolle osoitetuista todellisista määrärahoista).

Mukautusten soveltamisala rajoitetaan toimielinten sopimuksen 17 kohdassa rakennetoimia koskeviin ohjelmiin. Komissio katsoi tämän vuoksi, että käyttämättä jääneitä määrärahoja ei ollut aiheellista siirtää käytettäviksi innovatiivisiin toimiin.

28. on erityisen huolestunut pahoista viivästyksistä Equal-yhteisöaloitteen käynnistämisessä ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita auttamaan kehityskumppanuuksien ja ylikansallisten yhteyksien rakentamisessa;

Komission vastaus:

Komissiolla oli käytettävissään oikeusperusta Equal-yhteisöaloitteen valmistelemiseksi vasta sen jälkeen kun neuvosto 21. kesäkuuta 1999 hyväksyi rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetun asetuksen. Vaatimus hankkia mm. Euroopan parlamentin ja komissiota EY:n perustamissopimuksen 147 artiklan mukaisesti Euroopan sosiaalirahaston hallinnoinnissa avustavan komitean lausunto merkitsi sitä, että Equal-yhteisöaloitetta koskevat suuntaviivat (komission tiedonanto jäsenvaltioille, EYVL C 127, 5.5.2000, s.2) julkaistiin toukokuussa 2000. Asetuksen 1260/99 15 artiklan 2 ja 4 kohdan säännösten perusteella jäsenvaltioiden suunnitelmien valmistelun ja hyväksymisen oli tapahduttava viimeistään yhdeksän kuukauden kuluessa, minkä perusteella ensimmäinen mahdollinen hyväksymisajankohta ajoittui vuoteen 2001. Muiden toimielinten lausuntojen antamiseen ja jäsenvaltioiden suunnitelmien valmisteluun käytetty aika oli mahdollisimman lyhyt, ja siinä otettiin huomioon tarve varmistaa, että suuntaviivat ja niihin liittyvät suunnitelmat täyttäisivät mahdollisimman korkeat vaatimukset. Komissio on tyytyväinen siihen, että Equal-yhteisöaloitteen osalta komissiossa ei tapahtunut huomattavia viivästyksiä.

Lisäksi komissio on tukenut merkittävällä tavalla kehittämiskumppanuuksien ja kansainvälisten yhteistyösopimusten luomista. Tämä on tapahtunut mm. seuraavien toimien avulla:

- 1) Toiminnon 1 sisällyttäminen yhteisöaloitteeseen. Tähän enintään kuusi kuukautta kestävään toimintoon on osoitettu omat määrärahat, ja sen tarkoituksena on avustaa hanke-ehdotuksen tekijöitä luomaan kehittämiskumppanuuksia ja kansainvälisiä yhteistyösopimuksia.*
- 2) Kaikki kehittämiskumppanuudet ja niiden yksityiskohdat kattavan tietokannan perustaminen, jonka avulla tuetaan tarkoituksenmukaisten ja kestävien kansainvälisten kumppanuuksien kehittämistä.*
- 3) Kansainvälistä yhteistyötä käsittelevän työryhmän perustaminen. Ryhmän jäseninä ovat komissio ja useat jäsenvaltiot, ja se on laatinut kattavan kansainvälisen yhteistyön oppaan, jossa esitellään Equal-yhteisöaloitteen mukaiseen kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä eri seikkoja. Opas koostuu 12 raportista (yhteensä 107 sivua), ja lukijat voivat sen avulla parantaa asiantuntemustaan tietyistä aiheista mm. seuraamalla hyperlinkkejä ja tutustumalla muihin hanke-ehdotuksen tekijöille hyödyllisiin tietoihin. Opas on vapaasti käytettävissä komission Equal-verkkosivustossa.*

29. panee myös merkille, että sääntöjen monimutkaisuus ja eri rahastojen ja yhteisön toimintalinjojen yhteydessä toteutettavien toimien päällekkäisyys saattaa aiheuttaa epäjohtamukaisuutta, joka voi vähentää rahastojen ja ohjelmien tehoa, mitä myös tilintarkastustuomioistuin on kritisoinut erityiskertomuksissaan 1/2001⁶ ja 12/2001⁷ sekä vuosikertomuksessaan (kohta 3.121);

Komission vastaus:

Komissio panostaa voimakkaasti eri rahastoihin ja politiikkoihin kuuluvien toimintojensa koordinoimiseen. Rakennerahastojen välisen päivittäisen hallinnointia koskevan yhteydenpidon lisäksi komissio julkaisee säännöllisesti horisontaalisia ja aiheenmukaisia tiedonantoja aluekehitystoiminnan tärkeimmiltä aloilta. Näitä ovat mm. liikenne, ympäristö, pk-yritysten kehittäminen, tutkimus- ja kehitystoiminta, innovaatioiden edistäminen sekä pohjoinen ulottuvuus.

Rakennerahastoja kaudella 2000–2006 koskevat säännöt ovat vähentäneet eri ohjelmatyyppien määrää. Ne ovat myös edellyttäneet parempaa seurantaa. Toimien päällekkäisyys ja mahdollisuus siihen, että samoja kustannuksia rahoitettaisiin eri rahastoista, ovat näiden sääntöjen ansiosta vähentyneet.

Sääntöjen yksinkertaistamisen osalta ks. edellä kohtaan 24 annettu vastaus.

30. katsoo, että sama pätee myös Sapardian ja Ispaan koskeviin asetuksiin, joiden täytäntöönpanon monimutkaisuutta komissio on aliarvioinut ja joiden täytäntöönpano on tästä syystä todellinen haaste ehdokasvaltioille; tunnustaa myös ponnistelut, joita komissio on tehnyt instituutioiden kehittämiseksi Sapard-järjestelmän sisällä ja liittymistä valmistelevien tukiohjelmien sisäisen koordinaation parantamiseksi; pahoittelee kuitenkin, että vain puolet ehdokasvaltioista pystyy saattamaan ohjelmat voimaan viimeistään vuonna 2002;

Komission vastaus:

Komissio ei ole samaa mieltä siitä, että se olisi aliarvioinut säännösten monimutkaisuuden. Kuten se on jo vastannut tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin, Ispan ja Sapardin kohdalla noudatettiin tavanomaista yhteisön käytäntöä, jossa uusi toimintatapa määritellään neuvoston oikeudellisella kehyksellä, minkä jälkeen komission on laadittava käsikirjoja tai ohjeasiakirjoja taikka annettava säännöksiä tai asetuksia. Komissio on laatinut ehdokasmaille oikeudellisen kehyksen tukiohjelman täytäntöönpanemiseksi. Tämän lisäksi ne ovat saaneet huomattavan paljon neuvontaa ja teknistä apua Pharesta ja muista lähteistä rahoitettujen useiden erityistoimien yhteydessä.

Yhdeksän kymmenestä edunsaajamaasta oli jo elokuuhun 2002 mennessä onnistunut saamaan komissiolta päätöksen tilivaltuuksien siirtämisestä. Viisi niistä oli pystynyt tähän jo vuoden 2001 loppuun mennessä. Tällainen päätös tehdään ainoastaan silloin, kun asianomainen maa on osoittanut pystyvänsä soveltamaan Sapard-välinettä täysin hajautetulta pohjalta. Tällainen valmius vastaa suurelta osin jäsenvaltioilta yhteisön osarahoittamien politiikkojen soveltamiseksi edellytettyä valmiutta, ja se on siten tärkeää rakennerahastojen ja EMOTR:n tukiosaston täytäntöönpanossa liittymisen jälkeen. Myös hallinnoinnin siirtämisestä koskevaa komission päätöstä vielä vailla oleva maa toimitti hyväksyntäpaketinsä 1. lokakuuta 2002. Edellä olevista tiedoista käy

⁶ EYVL C 124, 25.4.2001.

⁷ EYVL C 334, 28.11.2001.

ilmi, että täytäntöönpanon monimutkaisuus oli hallittavissa ja että se vastaa sisällöltään olennaiselta osin jäsenvaltioille (uudet jäsenvaltiot mukaan luettuina) asetettuja täytäntöönpanovaatimuksia. Teknisen avun antamista jatketaan tarpeen mukaan erityisesti Phare-ohjelman mutta myös Sapard-ohjelman puitteissa ja neuvoston asetuksen 1268/1999 asettamissa rajoissa.

31. kehottaa komissiota varmistamaan aivan ensimmäiseksi, että menettelyjä yksinkertaistetaan ja että laaditaan selkeät säännöt ja tavoitteet, jotka ovat avoimia ja kansalaisten helposti ymmärrettävissä; kehottaa komissiota ottamaan lainsäädännön, sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistamisen olennaiseksi osaksi maatalouspolitiikan ja rakennepolitiikan väliarviointia; tunnustaa kuitenkin vaikeudet, joita komissiolla on tämän tavoitteen saavuttamisessa, kun on kyse tiettyjen ohjelmien täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisestä, kuten rakennerahastojen valvontamenettelyistä, joihin sovelletaan komitologiamenettelyä; panee merkille, että nämä komiteat, jotka edustavat jäsenvaltioiden hallinnollisia etuja, hyvin usein myötävaikuttavat tällaisten sääntöjen monimutkaisuuteen;

Komission vastaus:

Komissio viittaa edellä kohtaan 24 antamaansa vastaukseen.

32. huomauttaa aikovansa seuraavan vastuuvapausmenettelyn aikana tutkia tarkasti, missä laajuudessa komissio on asianmukaisesti noudattanut Euroopan parlamentin määrittelemiä poliittisia painopisteitä ja talousarvion suuntaviivoja sekä pitänyt kiinni lupauksistaan, jotka se on antanut tilintarkastustuomioistuimen esittämän arvostelun vuoksi (vrt. vuosikertomuksen kohta 3.122);

Komission vastaus:

Komissio on pannut alulle uuden, politiikkoihin perustuvan suunnittelun ja ohjelmoinnin kierroksen, joka toteutetaan yhtäaikaaisesti talousarviomenettelyn kanssa. Komissio katsookin, että vuotuisesta toimintastrategiasta tehtävistä päätöksistä on tultava väline, jolla ohjataan sen koko toimintaa, talousarvion laadintaprosessia ja yksiköiden toimintasuunnitelmia. Ne olisivat siten luonnostaan väline, jonka yhteydessä tehtäisiin strategiset päätökset resurssien kohdentamisesta.

Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen tehtiin viime maaliskuussa sopimus, jossa määritellään strategisen suunnittelun ja ohjelmoinnin kierroksen rooli ja toiminta. Myös vuotuisesta toimintastrategiasta käytiin parlamentin ja neuvoston kanssa keväällä ensimmäisen kerran suunnitelmallista, sovittuihin aikatauluihin perustuvaa vuoropuhelua. Kierrokseen kuuluu arviointivaihe.

Komissio hyväksyi vuotuista toimintastrategiaa koskevan tilannekatsauksen (APS+) syyskuussa 2002. Siinä tarkastellaan erityisesti painopistealueita ja aloitteita, neuvoston ja Euroopan parlamentin tekemiä tärkeimpiä ehdotuksia sekä vuotuisen toimintastrategian hyväksymisen jälkeen tehtyjä merkittävimpiä muutoksia, jotka on hyväksytty joko talousarviomenettelyssä tai neuvoston istuntojen tulosten perusteella. Parlamentin valiokuntien ehdotukset, jotka vaikuttavat talousarvioon, olisi käsiteltävä sopivalla foorumilla. Niihin sovelletaan tavanomaista vastuulliseen budjetointiin liittyvää harkintaa, jossa otetaan huomioon rajalliset resurssit.

Neuvosto tukee tätä menettelyä. Sitä tullaan myös edelleen parantamaan Sevillan Eurooppa-neuvoston päätelmien perusteella.

Näin on luotu täydelliset puitteet, joiden perusteella Euroopan parlamentti voi tulevaisuudessa varmistua siitä, että komissio noudattaa asianmukaisesti Euroopan unionin poliittisia painopisteitä.

Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksensa kohdassa 3.122 esittämien, ensimmäisen Urban-yhteisöaloitteen indikaattoreiden heikkoa laatua koskevien huomautusten osalta on todettava, että kaikkiin Urban II-yhteisöaloitteen 70 ohjelmaan on sisällytetty sekä yhteisiä sosioekonomista tilannetta kuvaavia indikaattoreita että ohjelmia koskevia tulosindikaattoreita. Vuosittaisten täytäntöönpanoraporttien toimittamismenettelyjä on myös tiukennettu.

TARKASTUKSET

33. panee merkille, että tehokkaiden tarkastusten tekeminen on sääntöjen monimutkaisuuden vuoksi vaikeaa;
34. kehottaa komissiota lisäämään huomattavasti lainsäädäntöön sisällytettyjen ns. sunset clause -lausekkeiden ja yksityiskohtaisten liiketoimintaan kohdistuvien vaikutusten arviointien määrää;

Komission vastaus:

Vuonna 2002 vahvistetussa varainhoitoasetuksessa säädetään selkeästä ns. sunset clause -lausekkeisiin (sitoumusten purkautuminen aina tiettyjen ehtojen täyttyessä) sovellettavasta järjestelmästä, joka koskee Euroopan yhteisöjen yleisestä talousarviosta rahoitettuja menotapahtumia ("n" oikeudellisille sitoumuksille, jotka koskevat yksittäisiä talousarviositoumuksia, ja "n+1" oikeudellisille sitoumuksille, jotka koskevat yleisiä talousarviositoumuksia; Ulkoisen avun alalla sääntönä on "n+1" edunsaajavaltioiden kanssa tehtyjen rahoitussopimusten osalta sekä "n+3" näitä rahoitussopimuksia täytäntöönpanevien yksittäisten sopimusten osalta, arviointia ja tarkastuksia koskevia sopimuksia lukuun ottamatta). Uudessa varainhoitoasetuksessa ei muuteta rakennerahastoja koskevia erityissääntöjä ("n+2" -lauseke).

35. panee merkille, että tarkastusjärjestelmää vaivaavat seuraavat puutteet:
- a) komission tekemät tarkastukset ovat olleet riittämättömiä tai niitä ei ole ollut lainkaan (esim. ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 10. toukokuuta 2001 antama tuomio turkkilaisia televisiovastaanottimia koskevassa tapauksessa osoitti, että komissio oli vakavasti laiminlyönyt EY:n ja Turkin välisen assosiaatiosopimuksen ja lisäpöytäkirjan soveltamisen valvonnan);

Komission vastaus: Komissio on ottanut televisiovastaanottimia ja muita ongelmia, kuten tonnikalaa, koskevat asiat esille EY:n ja Turkin tulliyhteistyökomitean ja tulliliiton sekakomitean kokouksissa. Näitä ongelmia käsiteltiin myös assosiaatiokomiteassa ja assosiaationeuvostossa jäljellä olevien kysymysten ratkaisemiseksi. Lisäksi komissio käynnisti perusteellisen tutkimuksen maataloustuotteiden etuuskohtelumenettelyn soveltamisesta Turkissa. Komissio arvioi Turkin soveltaman maataloustuotteiden etuuskohteluun oikeuttavan alkuperän hallinnointi- ja valvontajärjestelmän heikkoudet ja puutteet, minkä jälkeen Turkin viranomaiset antoivat uuden asetuksen, jossa säädetään alkuperäpöytäkirjan täysimääräistä täytäntöönpanoa koskevista kansallisista määräyksistä. Lisäksi Turkin viranomaiset antoivat talouden toimijoille ja tulliviranomaisille ohjeita maataloustuotteiden alkuperäsääntöjen soveltamisesta sekä perustivat tarkastusjärjestelmän yritysten säännöllistä tarkastamista varten. Komissio arvioi parhaillaan

Turkin edistymistä lainsäädännön täysimääräistä täytäntöönpanoa koskevan järjestelmänsä parannustoimenpiteissä.

Lisäksi komissio painotti EY:n ja Turkin tulliyhteistyökomitean 29:nnessä istunnossa, että Euroopan yhteisö vastaa Turkin esittämiin pyyntöihin (esimerkiksi Turkin liittäminen paneurooppalaiseen kumulaatiojärjestelmään maataloustuotteiden osalta) myönteisesti ainoastaan, jos Turkki edistyy tulliliiton ja vapaakauppajärjestelyjen mukaisten velvoitteidensa noudattamisessa. Turkin on myös osoitettava myönteisyytensä yhteistyön ja keskinäisen hallinnollisen avunannon tehostamiseen ja vahvistamiseen sekä erityisesti eräiden jäljellä olevien ongelmien ratkaisemiseen.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion jälkeen komissio on käsitellyt sen seurauksia kaikissa Turkin kanssa järjestetyissä kokouksissa ja pyytänyt Turkin viranomaisia toimimaan yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden kanssa vastaavanlaisten tuomioiden välttämiseksi tulevaisuudessa. Komissio seuraa jatkuvasti Turkin kanssa tehdyn tulliliittoa koskevan sopimuksen ja etuuskohtelujärjestelyjen soveltamista, jotta se voi ajoissa korjata mahdolliset suuremmat ongelmat.

- b) jäsenvaltioiden tekemät, maatalousmenoihin (vientituet) ja rakennetoimiin (komission asetuksen (EY) N:o 2064/97⁸ soveltaminen jäsenvaltioiden suorittaman rakennerahastojen varainhoidon valvonnan osalta) liittyvät tarkastukset ovat olleet riittämättömiä tai niitä ei ole ollut lainkaan;

Komission vastaus:

Vientitukien tarkastuksesta jäsenvaltioissa vastaavat yleensä tulliviranomaiset ja maksajavirastot. Aikaisemmin (1996–1997) havaittiin puutteellisuuksia asetuksen (ETY) N:o 386/90 soveltamisessa. Puutteellisuudet koskivat tulliviranomaisten suorittamia fyysisiä tarkastuksia. Koska näillä puutteellisuuksilla saattoi olla seurauksia EMOTR:n kannalta, tehtiin huomattavia rahoituskorjauksia, joiden määrä oli 5 prosenttia kaikista asianomaisten jäsenvaltioiden vientitukeen käytetyiksi ilmoittamista menoista. Rahoituskorjausten yhteismäärä oli noin 188 miljoonaa euroa. Jäsenvaltiot tiukensivat valvontaa myöhemmin tältä osin, ja tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn yhteydessä tehdyt seurantatarkastukset ovatkin vahvistaneet, että tilanne on sittemmin ollut tyydyttävä. Maksajavirastojen suorittamien tarkastusten osalta havaittiin eräissä jäsenvaltiossa, että maksajavirasto hyväksyi valvontayritysten myöntämiä epäluotettavia todistuksia. Tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyssä tehtiin tässäkin tapauksessa rahoituskorjaus, jonka määrä oli 25 prosenttia riskikustannuksesta (noin 21 miljoonaa euroa). Vastaavanlaisen tilanteen esiintymisestä muissa jäsenvaltioissa ei ole havaintoja; viejät eivät käyttäneet näissä maissa valvontayritysten palveluja. Vuosina 2001 ja 2002 suoritettiin kuitenkin tarkastuksia, joissa arvioitiin maksajavirastojen hyväksymien saapumista koskevien todisteiden luotettavuutta kaikissa jäsenvaltioissa.

Rakennerahastojen osalta jäsenvaltioissa suoritettiin vuosina 2001 ja 2002 tarkastuksia, joissa arvioitiin valvontaelinten ja riippumattomien elinten käyttöä, niiden työskentelyn laatua ja laajuutta sekä edistymistä ohjelmien loppuunsaattamisessa. Tarkastuksissa kävi ilmi, että asetuksen (EY) N:o 2064/97 valvontavaatimukset eivät täyttyneet kyseisenä ajankohtana tyydyttävästi eräissä maissa ja tietyillä alueilla. Tarkastuskertomusten perusteella jäsenvaltioiden valvontaviranomaiset ovat voineet tehostaa toimintaansa asetettujen vaatimusten täyttämiseksi ja erityisesti tulevien

⁸

EYVL L 290, 23.10.1997, s. 1.

valvontasuunnitelmiansa mukauttamiseksi. Seurannan yhteydessä on todettu, että parannustoimenpiteet on yleisesti toteutettu. Joka tapauksessa ohjelmien loppuunsaattaminen keskeytetään, jos asetuksessa säädettyjä vähimmäisvaatimuksia ei ole täytetty siinä vaiheessa, kun jäsenvaltio toimittaa loppumaksupyynnön.

36. on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen havainnoista (erityiskertomus 10/2001⁹), joiden mukaan asetuksen (EY) N:o 2064/97 soveltaminen tuotti vaikeuksia sekä komissiolle että jäsenvaltioille, koska asioita ei ollut kunnolla koordinoitu asianomaisen komission pääosaston ja jäsenvaltioiden elinten välillä, jotka eivät tunne hyvin tarkastusopasta, jonka komissio toimitti myöhään;

Komission vastaus:

Asetuksen (EY) N:o 2064/97 soveltamista eri rakennerahastoyksiköiden välillä koordinoi aluepolitiikan pääosasto, joka on elokuusta 2000 lähtien myös johtanut tarkastuksia sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot noudattavat asetuksen vaatimuksia. Lisäksi pääosasto antaa tätä koskevaa neuvontaa ja ohjausta. Kun otetaan huomioon tarkastusten puitteissa annetut yksityiskohtaiset suositukset, kahdenvälisten hallinnollisten sopimusten nojalla järjestetyissä kokouksissa annetut tiedot ja yksittäisiin tiedusteluihin annetut vastaukset, ei ole mitään syytä epäillä, etteivätkö jäsenvaltiot olisi täysin selvillä velvoitteistaan.

37. vaatii nämä havainnot huomioon ottaen, että kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi ainoa kansallinen ministeriö vastaamaan valvonnasta, joka koskee edistymistä komission asetuksissa (EY) N:o 2064/97 ja (EY) N:o 438/2001¹⁰ yksittäisille rakennerahasto-ohjelmille vahvistetun viiden prosentin valvontakiintiön saavuttamisessa; vaatii lisäksi toimenpiteitä, joilla koordinoidaan yhdenmukaisesti valvontaa niissä jäsenvaltioissa, joissa on autonomisia alueellisia viranomaisia; katsoo, että tämä koordinointi onnistuu parhaiten nykyisten koordinointielinten avulla ja että nämä elimet voivat toimia myös perustana sekä alueiden välisessä tietojenvaihdossa että kaiken tiedon koordinoinnissa ja toimittamisessa komissiolle;

Komission vastaus:

Komissio on aina suositellut, että koordinoinnista vastaisi yksi keskuselin, jolla olisi täsmälliset ja päivitettyt tiedot kutakin avustusmuotoa koskevista, viiden prosentin valvontakiintiöön kuuluvista tarkastuksista. Näillä elimillä on tärkeä tehtävä myös järjestettäessä koulutusta ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa. Lisäksi niiden puitteissa voidaan keskustella yhteisistä ongelmista. Niissä jäsenvaltioissa, joissa on autonomisia alueellisia viranomaisia ja alakohtaisia ministeriöitä, tällaisen kansallisen keskuselimen koordinoitivaltuuksista määrätään kuitenkin kansallisessa lainsäädännössä, johon komissio ei voi puuttua. Komissio on asetuksen (EY) N:o 1260/1999 38 artiklan 3 kohdan mukaisesti allekirjoittanut tai aikoo allekirjoittaa uudet kahdenväliset hallinnolliset sopimukset kansallisten valvontaelinten kanssa. Kansallinen elin vastaa toiminnan ja erityisesti tarkastusten koordinoinnista kansallisella tasolla. Se myös yleensä laatii asetuksen (EY) N:o 438/2001 13 artiklan mukaisen vuosikertomuksen.

38. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan rakennerahastojen varainhoidon valvontaa tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 10/2001 valossa; vaatii erityisesti

⁹ EYVL C 314, 8.11.2001, s. 26.

¹⁰ EYVL L 63, 3.3.2001, s. 21.

- varainhoidon valvonnasta vastaavien yksiköiden resurssien lisäämistä
- paikalla suoritettavien tarkastusten lisäämistä
- koordinoinnin parantamista sekä jäsenvaltioissa että komission yksiköissä
- yhtenäisen menettelyn luomista sääntöjenvastaisuuksien käsittelyä sekä sitä koskevaa tietojenvaihtoa varten.

Komission vastaus:

Komissio pitää myönteisenä parlamentin aloitetta tukea komission ponnistuksia rakennerrahastojen varainhoidon valvonnan nykytilanteen parantamiseksi.

Komissio esitti yhteenvedon tarkastukseen ja varainhoitoon käytettävistä resursseista aluepolitiikan pääosaston pääjohtajan talousarvion valvontavaliokunnan puheenjohtajistolle 8. helmikuuta 2002 lähettämässä vastauksessa. Aluepolitiikan pääosasto sai vuonna 2000 15 virkaa, jotka siirrettiin varainhoidon valvonnan pääosastosta tarkastustehtävien suorittamista varten. Vuonna 2001 tarkastusyksiköt saivat 14 uutta henkilöstösääntöjen alaista virkaa. Uuden rahoitusjärjestelmän perustamiseen osoitettiin lisäksi 10 virkaa. Rakennerrahastojen tarkastuksesta vastaavan henkilöstön määrä komission yksiköissä oli vuonna 2001 siten 67. Vuonna 2002 henkilöstön määrä on saavuttanut tason, joka on lähellä arvioitua tarvetta. On myös muistettava, että komission suorittamat tarkastukset täydentävät, mutta eivät voi korvata jäsenvaltioiden tasolla suoritettavia tarkastuksia. Lisäksi komission tarkastustoiminnassa keskitytään nykyisin siihen, että jäsenvaltioissa täytäntöönpannut hallinto- ja tarkastusjärjestelmät toimivat asianmukaisesti.

Komission paikalla suorittamien tarkastusten määrän osalta ks. kohta 10.

Komission yksiköt pyrkivät koordinoimaan tarkastuskäyntejä koskevia ohjelmiaan päällekkäisyyksien välttämiseksi ja jäsenvaltioiden pitämiseksi ajan tasalla tarkastusohjelmiin tehdyistä muutoksista. Ohjelmat esitellään ja niistä keskustellaan kunkin vuoden alussa asetuksen (EY) N:o 1260/99 38 artiklan 3 kohdan mukaisesti järjestettävissä vuosittaisissa kahdenvälisissä koordinoitukokouksissa. Konsolidoitu tarkastusohjelma päivitetään vuodesta 2002 lähtien säännöllisesti, ja se on jäsenvaltioiden käytettävissä erityisellä verkkosivustolla.

Euroopan sosiaalirahastoa (ESR) koskevien tarkastusten yhtenä päätavoitteena on, että kussakin jäsenvaltiossa on vuoden 2002 loppuun mennessä suoritettu vähintään yksi ehkäisevä tarkastus. Näiden tarkastusten perusteella suoritetaan jäsenvaltioiden komissiolle ilmoittamien hallinto- ja valvontajärjestelmien kuvauksien ensimmäinen arviointi (asetuksen (EY) N:o 438/2001 5 artikla), ja ne muodostavat suurimman osan vuoden 2002 tarkastustyöstä. Työllisyyden ja sosiaaliasioiden pääosaston suunnitelmien mukaan 34 prosenttia kauden 2000–2006 tavoitteen 3 mukaisista ohjelmista ja 17 prosenttia kaikista Euroopan sosiaalirahastosta rahoitusta saavista ohjelmista saataisiin tarkastettua ennen vuoden 2002 loppua.

39. pyytää tilintarkastustuomioistuinta arvioimaan yhteisön varojen sisäisten ja ulkoisten tarkastusten nykyiset kokonaiskustannukset ja erittelemään, mitkä kustannukset kohdistuvat yhteisön talousarvioon ja mitkä jäsenvaltioiden talousarvioihin, ja vertaamaan kaikilla menoja koskevilla aloilla suoritettujen eri tarkastustyyppien kustannuksia määriin, jotka ovat sisältyneet kussakin luvussa havaittuihin petoksiin ja sääntöjenvastaisuuksiin ja jotka on peritty takaisin;

40. katsoo, että komission olisi pyrittävä varmistamaan, että tarkastukset ovat taloudellisesti tehokkaita, ja panee tähän liittyen merkille komission sisäiset uudistukset, jotka koskevat pääjohtajien "hallintolausumia", jotka ovat heitä sitovia, ja komission sisäisen tarkastusjärjestelmän perustamista; katsoo, että näiden muutosten vaikutusta valvonnan tehokkuuteen olisi arvioitava tulevien vastuuvapausmenettelyjen yhteydessä;

Komission vastaus:

Komissio myöntää, että yhteisön varojen käyttöä koskevien tarkastusten tehokkuutta on tarpeen arvioida perusteellisesti. Se aikoo myös jatkaa ponnistelujaan Euroopan yhteisöjen varojen käyttöä koskevan tehokkaan valvontajärjestelmän täytäntöönpanemiseksi yhteisymmärryksessä kaikkien asianomaisten osapuolten ja erityisesti tilintarkastustuomioistuimen ja jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa.

Jotta tarkastustoiminta olisi mahdollisimman tehokasta, komissio keskittyy erityisesti järjestelmätarkastuksiin (ks. edellä kohta 38). Hankekohtaisia tarkastuksia suorittaessaan se ottaa myös erityisesti huomioon hallinnossa mahdollisesti esiintyvät järjestelmälliset puutteet sekä niiden edellyttämät parannustoimenpiteet tai rahoituskorjaukset. Komissio kehittää tarkastusmenetelmiään jatkuvasti, jotta tarkastusten määrän ja niiden luonteen sekä niistä odotettujen tulosten välillä voitaisiin saavuttaa sopiva tasapaino. Komission sisäiset uudistukset, joihin pääjohtajien antamat vakuutukset kuuluvat, ovat tärkeä väline tämän tasapainon saavuttamiseksi. Komissio kiinnittää myös erityistä huomiota tarkastuskertomustensa toimittamiseen ajoissa ja sille jäsenvaltioiden kanssa tehtyjen kahdenvälisen sopimusten nojalla toimitettujen kertomusten hyödyntämiseen.

Komission sisäisten uudistusten tarkoituksena on parantaa sen toimien tehokkuutta, vaikuttavuutta ja taloudellisuutta. Moitteeton varainhoito on keskeinen tavoite valvonta- ja tarkastustoimien uudistuksessa. Valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien on annettava vuotuisessa lausumassaan riittävä varmuus siitä, että resurssit on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti. Komission sisäisen tarkastusjärjestelmän perustaminen auttaa myös lisäämään sisäisen valvonnan tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Samoin se parantaa arviointia ja sisäisen varainhoidon yleistä varmuutta. Itse tarkastustoimia voidaan myös parantaa. Tämän vuoksi sisäinen tarkastaja on kehittämässä yhteistyötä tilintarkastustuomioistuimen, pääosastojen sisäisten tarkastajien ja muiden EU:n tarkastuselinten kanssa. Sen avulla pyritään koordinoimaan työohjelmia ja -menetelmiä ja saavuttamaan työskentelystä paras mahdollinen tulos.

41. kehottaa komissiota pyrkimään ihanteelliseen tasapainoon tarkastuskustannusten ja toisaalta sen hyödyn välillä, jota saadaan, kun virheiden määrä vähenee näiden tarkastusten ansiosta;

Komission vastaus:

Uudessa varainhoitoasetuksessa ja sen soveltamissäännöissä korostetaan tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuta yhteisön varojen hallinnoinnista ja riittävistä valvontatoimista, joiden avulla voidaan varmistaa yhteisön varojen käytön sääntöjenmukaisuus sekä sen tehokkuus ja vaikuttavuus. Kaikki toimet on tarkastettava järjestelmällisesti ennalta. Jälkitarkastusten osalta kunkin valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on löydettävä oikea tasapaino tarkastusten kustannusten ja niiden avulla saavutettavan virheiden määrän vähentymisen välillä.

Valvontatoimien käyttöönotosta vastaa ylin johto. Sisäisellä valvonnalla pyritään laajempiin tuloksiin kuin pelkästään virheiden havaitsemiseen. Siihen kuuluukin ennen kaikkea toimien

tehokkuuden ja vaikuttavuuden arviointi sekä varojen turvaaminen. Valvonnan riittävydestä ja tehokkuudesta on saatava kohtuullinen varmuus kohtuullisin kustannuksin. Tarkastajat noudattavat tätä tavoitetta konkreettisia parannustoimenpiteitä ehdottaessaan.

42. katsoo, että Kosovon jälleenrakennusviraston hallinnointi onnistui sen vuoksi, että toimet toteutettiin lähellä edunsaajia, toimissa keskityttiin vain muutamaan alaan ja hankkeiden yksilöinnistä aina arviointiin asti käytettiin yhtä ja samaa rakennetta sekä suurelta osin myös sen vuoksi että etukäteisvalvonnasta huolehtivat viraston sisäiset taloushallintoyksiköt, minkä ansiosta toimia voitiin toteuttaa nopeasti; panee merkille, että komission muutetussa ehdotuksessa uudeksi varainhoitoasetukseksi (KOM(2001) 691) ehdotetaan rahoituksen ennakotarkastusten hajauttamista kaikkiin komission osastoihin; kehottaa neuvostoa nopeuttamaan komission muutetun ehdotuksen käsittelyä;

Komission vastaus:

Varainhoidon uudistuksen yleiskehykseen liittyen uudessa varainhoitoasetuksessa säädetään, että ennakkovalvontaa ei enää suoriteta varainhoidon valvonnan pääosasto. Tulojen ja menojen hyväksyjien on sen sijaan laadittava asianmukainen organisaatorakenne sekä tehtävien toteuttamiseen soveltuvat sisäistä hallinnointia ja valvontaa koskevat menettelyt, mukaan luettuna tarkastaminen jälkikäteen. Uusi varainhoitoasetus tulee voimaan vuoden 2003 alussa.

Jälleenrakennusviraston onnistunut toiminta vuonna 2000 ei selity sovelletulla tarkastusjärjestelmällä, vaan seuraavilla tekijöillä:

- viraston toimien toteuttaminen kentällä lähellä edunsaajia***
- yhden ja saman rakenteen käyttäminen hankkeiden yksilöinnistä aina niiden seurantaan ja arviointiin asti***
- komission alustavien monivuotisten suunnitelmien noudattaminen, keskittyminen ohjelmoinnissa ja hankkeiden toteuttamisessa vain muutamaan alaan.***

Ennakkovalvonnasta huolehti varainhoidon valvonnan pääosasto Brysselissä laajojen paikalla tehtyjen käyntien perusteella. Varainhoidon valvonnan pääosaston virkamiehet eivät toimineet virastossa vuonna 2000.

43. suosittelee lisäksi, että komissio pyrkii hyvään toimielinten väliseen yhteistyöhön tilintarkastustuomioistuimen ja sen tarkastuselinten kanssa ja myös jäsenvaltioiden ja niiden kansallisten tarkastusvirastojen kanssa; toivoo, että parlamentille tiedotetaan asian edistymisestä;

Komission vastaus:

Komissio on kaikilla tasoilla jatkuvasti yhteydessä tilintarkastustuomioistuimeen kaikissa toimielinten väliseen kattavaan yhteistyöhön liittyvissä asioissa.

Perinteisten omien varojen osalta komission ja tilintarkastustuomioistuimen välillä on jo useiden vuosien ajan ollut laajaa ja vastavuoroista, niiden tarkastusohjelmiin liittyvää tietojenvaihtoa, johon kuuluvat mm. tarkastusten aiheet ja aikataulut. Tämä operatiivisten tietojen vaihto on osoittautunut hyödylliseksi, eikä se ole vaikuttanut haitallisesti toimielinten väliseen tehtävänjakoon. Lisäksi komissio työskentelee yhteistä tarkastustoimintaa koskevan järjestelyn

(Joint Audit Arrangement Programme) mukaisesti läheisessä yhteistyössä kansallisten (tulliviranomaisten) tarkastuselinten kanssa tarkastusmoduulien ja tarkastuksissa käytettävien toimintastrategioiden kehittämiseksi. Kaikkien jäsenvaltioiden tarkastuselimet ovat osallistuneet erilaisten tarkastusmoduulien kehittämiseen. Lisäksi komissio toimii vieläkin läheisemmässä yhteistyössä kolmen jäsenvaltion kanssa, jotka panevat parhaillaan täytäntöön tätä vaihtoehtoista tarkastusstrategiaa. Tulokset ovat rohkaisevia, ja komissio pyrkiikin laajentamaan hankkeeseen osallistuvien jäsenvaltioiden joukkoa. Budjettivallan käyttäjälle tiedotetaan hankkeen edistymisestä omien varojen järjestelmän toiminnasta annettavassa komission kertomuksessa (asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 18 artiklan 5 kohta).

Varainhoitonsa parantamiseksi se tukee tilintarkastustuomioistuimen taholta tulevaa palautetta ja aloitteita, jotka liittyvät tarkastuslausuman laatimismenetelmän kehittämiseksi valmisteltaviin uudistuksiin.

Komission sisäisen tarkastuksen toimiala pyrkii kehittämään sekä komission tarkastuselinten välistä yhteistyötä että tilintarkastustuomioistuimen, kansallisten tarkastusvirastojen ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Yhteistyö kattaa tarkastustyöhön liittyvän tiedonvaihdon (tarkastusjärjestelmä, menetelmien kehittäminen, tarkastusvälineet, parhaat käytännöt, koulutus ym.). Komission sisällä yhteistyöhön kuuluu lisäksi tarkastustoimintaan liittyvien tietojen ja työohjelmien vaihto.

Komissio toimii jo tiiviissä yhteistyössä niiden kansallisten tarkastusviranomaisten kanssa, jotka kahdenvälisen sopimusten perusteella vastaavat rakennerahastojen menojen valvonnasta (ks. kohta 38). Yhteistyön aloitti varainhoidon valvonnan pääosasto ja tehtävä siirrettiin aluepolitiikan pääosastolle heinäkuussa 2000. Kesäkuun 2002 loppuun mennessä ohjelmakautta 2000–2006 koskevat uudet kahdenväliset yhteistyösopimukset oli allekirjoitettu kahden jäsenvaltion kanssa. Lisäksi kuuden jäsenvaltion kanssa oli edetty lähes allekirjoitusvaiheeseen.

44. katsoo, että tarkastusten suunnittelun koordinoinnin avulla olisi mahdollista ehkäistä turhia päällekkäisiä toimintoja ja jakaa paremmin sisäiset ja ulkoiset tarkastukset sekä järjestelmätarkastukset ja hankkeiden valvonta ottaen huomioon asiaan liittyvät riskit ja rahoituksen;

Komission vastaus:

Komissio on samaa mieltä siitä, että tarkastuksia koskevien toimintasuunnitelmien paremman koordinoinnin avulla voidaan välttää valvonnan puutteet ja päällekkäisyydet. Se onkin toteuttanut toimintasuunnitelmien vaihtoa, todistusasiakirjojen uudelleenkäyttöä ja koordinoitimenettelyjen määrittelyä koskevia toimia. Pidemmälle menevänä askeleena kunkin tarkastuksen tason edellytettäisiin nojautuvan muiden tarkastajien työskentelyyn (yhtenäisen tarkastuksen käsite, single audit). Komission on tutkittava tätä mahdollista kehityslinjaa tarkemmin. Yksityiskohtaisemmin todettakoon, että budjettipääosasto varmistaa komission yksiköiden paikalla tekemien tarkastusten koordinoinnin, kun taas sisäisen tarkastuksen toimiala (IAS) seuraa kattavasti komission sisäiseen tarkastukseen liittyviä toimia. Vuonna 2001 suoritettiin yli 1100 paikalla tehtyä tarkastusta.

Rakennerahastojen osalta kehitetään tietotekniikkasovellusta (SYSAUDIT), jota tullaan käyttämään komission yksiköiden suorittamien tarkastuskäyntien suunnitteluun, valmisteluun, raportointiin ja seurantaan. Tämä väline helpottaa huomattavasti rakennerahastoihin liittyvän tarkastustoiminnan organisointia ja koordinoitua komissiossa. Lisäksi sen avulla voidaan

parantaa tarkastusten suunnittelua yhdessä tilintarkastustuomioistuimen ja kansallisten tarkastuselinten kanssa. Sovellusta testataan parhaillaan, ja se on täysin toiminnassa vuoden loppupuolella. Ks. myös kohdat 38 ja 40.

45. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuimen käyttämä menetelmä ei anna mahdollisuutta esittää kutakin yhteisön menoluokkaa koskevaa virheprosenttia, ja katsoo, että tarkastuslausumassa olisi pyrittävä antamaan nämä tiedot, kuten talousarvion valvontavaliokunta on toistuvasti pyytänyt, ja eriteltävä samalla petokset ja virheet ja otettava huomioon myös erot eri sektoreihin sisältyvissä riskeissä sekä komission tekemät oikaisut sekä sisällytettävä analyysiin vertailu eri vuosien tuloksista, jotta tästä välineestä olisi hyötyä sekä vastuuvapauden myöntäjälle että komissiolle, jonka on saatava myönteinen tarkastuslausuma mahdollisimman pian; uskoo, ettei tilintarkastustuomioistuimen voida kuitenkaan olettaa nykyisillä menetelmillään pystyvän antamaan komissiolle myönteistä tarkastuslausumaa lähitulevaisuudessa;

Komission vastaus:

Komissio on nähnyt paljon vaivaa parantaakseen taloushallintoaan ja tehostaakseen tarkastuksiaan. Näiden ponnistelujen avulla ollaan asteittain saavuttamassa myönteisiä vaikutuksia. Rohkaisevasta kehityksestä huolimatta komissio ei voi tehdä lähitulevaisuudessa sitoumuksia, jotka koskevat tarkastuslausuman sisältöä. Asia kuuluu tilintarkastustuomioistuimen harkintaan. Lisäksi käytettäessä asteittain entistä enemmän järjestelmätarkastuksiin perustuvaa menetelmää on pelkästään tilintarkastustuomioistuimen asia määrittää, onko komission hallintomenetelmien perusteella mahdollista varmistaa, että talousarvion täytäntöönpano tapahtuu laillisesti ja asianmukaisesti.

Lisäksi Nizzan Eurooppa-neuvoston päätelmissä esitetään, että "tarkastuslausumaa voidaan täydentää yhteisön jokaista keskeistä toiminta-alaa koskevilla erityisarvioilla". Tämän perusteella tarkastuslausuma voisi tulevaisuudessa olla alakohtainen. Varainhoitovuosien 1999, 2000 ja 2001 osalta eroteltiin jo yhtäältä hallintomenot, tulot ja maksusitoumukset, joista annettiin myönteinen tarkastuslausuma, ja toisaalta maksut. Tämän kehityksen olisi jatkuttava. Komissio katsookin sen vuoksi, että tarkastuslausuman parantumisen olisi tapahduttava vaiheittain. On myös syytä huomata, että alojen monimutkaisuus ja niihin liittyvät erityiset riskit vaihtelevat huomattavasti. Komissio katsoo, että kunkin toiminta-alan erityispiirteet on otettava huomioon sen taloushallinnon toimivuutta arvioitaessa. Taloushallintoa vaikeuttaa myös se, että yhteistyössä toteutetun varainhoidon osuus on merkittävä ja monet lopullisista edunsaajista ovat EU:n ulkopuolella. Tämä on myös yksi syy yleiseen talousarvioon liittyvien riskien suureen määrään. Riskien vähentäminen on komission toiminnan tärkeimpiä osa-alueita. Komission toteuttamien uudistusten vaikutukset näkyvät vasta myöhemmin, ja edistymistä tapahtuu vähitellen.

Komissio katsoo lisäksi, että on otettava huomioon sen ponnistelut talousarvion täytäntöönpanoa koskevien väärinkäytösten vaikutusten rajoittamiseksi. Tämä on tärkeä seikka, joka ei nykyisellään sisälly tarkastuslausuman arviointiin. Rahoituskorjauksia, tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä saatavien perintää koskevia tietoja olisi käytettävä viiteaineistona tarkastuslausumaa laadittaessa, koska niiden avulla on mahdollista vähentää huomattavasti menetettyjä yhteisön talousarvion varoja. Komission toimiin kuuluu siten kaksi osaa: hallinto- ja valvontajärjestelmien parantaminen tarkastuslausumassa todettujen puutteiden korjaamiseksi sekä tiukennettuun valvontaan perustuvat, jälkikäteen toteutetut korjaavat toimet, joiden avulla väärin käytetyt talousarviomäärärahat voidaan periä takaisin.

46. suhtautuu epäillen vuotta 2000 koskevan yleisen tarkastuslausuman hyödyllisyyteen, koska mitään lukuja ei ole annettu; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimien ei ole viime vuosina julkaissut sisältövirheitä ja muodollisia virheitä koskevia lukuja ja palauttaa mieleen, että maatalousasioista vastaava komission jäsen antoi vuosia 1995–1999 koskevat luvut talousarvion valvontavaliokunnan järjestämässä kuulemistilaisuudessa 7. helmikuuta 2001; pyytää tilintarkastustuomioistuinta ja komissiota esittämään vuotta 2000 koskevat luvut;

Komission vastaus:

Komissio pitää myönteisenä tilintarkastustuomioistuimen soveltaman menetelmän kehittymistä siten, että siinä korostuu laadun arviointi. Hallinto- ja valvontajärjestelmien tarkastuksesta saadaan hyödyllisempiä tietoja, koska sen avulla voidaan osoittaa mahdolliset puutteet ja saada tietoa siitä, miten taloushallintoa voidaan parantaa. Lähestymistavan pitäisi mahdollistaa eri varainhoitovuosien vertailu ja taloushallinnon laatua koskevien operatiivisten päätelmien tekeminen. Lisäksi sen avulla olisi voitava määrittää tilanteen parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

47. kehottaa tilintarkastustuomioistuinta antamaan tarkastuslausuman kustakin pääosastosta ja esittämään kunkin pääosaston virheprosentin, jotta ongelma-alueet tulisivat selkeämmin esille ja komission ja jäsenvaltioiden vastuuvollisuus kasvaisi merkittävästi;
48. panee merkille, että Euroopan unionin talousarvioon liittyville valvonta- ja tarkastustoimille on ominaista, että niistä huolehtii laaja joukko tilintarkastajia ja tarkastusyksiköitä, jotka jokainen tekevät tarkastuskäyntejä ja laativat raportteja lähes kokonaan toisistaan riippumatta ja käyttävät usein toisistaan poikkeavia standardeja; pyytää komissiota antamaan kertomuksen mahdollisuuksista ottaa käyttöön Euroopan unionin talousarvioon sovellettava yhtenäinen tarkastusmalli, jossa kaikki tarkastukset perustuvat aina edellisen tason tarkastuksiin, jotta vähennettäisiin tarkastusten kohteena olevien taakkaa ja saataisiin parannettua tarkastustoimien laatua murentamatta kuitenkaan kyseisten tarkastuselinten riippumattomuutta; pyytää tilintarkastustuomioistuinta esittämään lausunnon tästä asiasta; pyytää komissiota myös tutkimaan, miten tarkastuksia ja erityisesti paikalla suoritettavia tarkastuksia voitaisiin järjiperaistää;

Komission vastaus:

Komissio tutkii mahdollisuuksia siirtyä EU:n tasolla yhtenäiseen tarkastusmalliin. Tarkastustoiminnan nykyisten valvonta- ja ohjausmallien puutteiden tutkimiseksi ja mahdollisten ratkaisujen löytämiseksi tarvitaan laajaa keskustelua. Tässä asiassa edistymiseksi sekä julkisen sektorin valvontaa, kirjanpitoa ja tarkastuksia koskevan 'yhteisen kielen' luomiseksi sisäisen tarkastuksen toimiala aikoo omistaa vuoden 2002 "Verstehen"-konferenssin yhtenäistä tarkastusta koskevalle keskustelulle.

Esimerkiksi rakennerahastoista vastaavat pääosastot pyrkivät tehostamaan tarkastustoimiensa koordinoitua jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa. Yhteistyötä säatelevissä kahdenvälisissä hallinnollisissa sopimuksissa säädetään jo tarkastuskertomusten vaihdosta ja vuotuisten koordinoitukokousten järjestämisestä. Komission tarkastusohjelmat ovat nykyisin saatavilla myös verkkosivustoilla. Yhtenäistä tarkastusmallia tutkitaan aktiivisesti tässä yhteydessä, ja se sisältyy rakennerahastojen hallinnon yksinkertaistamista koskeviin komission ehdotuksiin (ks. kohta 25). Lähestymistavan etuna on standardien yhtenäisyys ja resurssien tehokas käyttö. Myös yhteistyö

tilintarkastustuomioistuimen kanssa on tehostunut. Tilintarkastustuomioistuin osallistuu esimerkiksi kansallisten viranomaisten kanssa järjestettäviin vuotuisiin koordinoitinkokouksiin.

49. ottaa huomioon 17. toukokuuta 2001 antamansa päätöslauselman¹¹ oliiviöljyyn liittyviä petoksia koskevan 22 kohdan, 4. huhtikuuta 2001 antamansa päätöslauselman¹² maitotuotteiden väärentämistä koskevan 9 kohdan iii alakohdan sekä vientitukia koskevan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 7/2001¹³ ja pyytää niiden perusteella komissiota antamaan parlamentille selvityksen yhteisöjen talousarvioon välittömästi tai välillisesti vaikuttavien maataloustuotteiden väärentämistapausten nykyvaiheesta ja käsittelemään tässä selvityksessä sääntelykehystä, eri aloilla teetetävien fyysisten analyysien vähimmäisosuutta, teknisiä väärentämisen havaitsemismenetelmiä sekä komission tulevia toimia tilanteen ratkaisemiseksi;

Komission vastaus:

Komissio on seurannut pitkään oliiviöljyalalla esiintyviä petoksia, jotka liittyvät sekä oikeuteen saada tukea että markkinoille tuotujen tuotteiden laatuun. Laadun osalta se hyväksyi asetuksen (EY) N:o 2568/91, jossa määritetään oliiviöljyn ominaisuudet sekä käytettävien määrittämenetelmien tarkkuus erityisesti petollisessa tarkoituksessa valmistettujen sekoitusten torjumiseksi. Oliiviöljyalan yhdeksi painopisteeksi vahvistamansa oliiviöljyn laatustrategian puitteissa se hyväksyi äskettäin asetuksen (EY) N:o 1019/2002, jossa säädetään kaupan pidettyjen, oliiviöljyä sisältävien tuotteiden laadunvalvontaa koskevista lisävaatimuksista.

Yhtenä ongelmana, johon ei ole vielä löydetty lopullista ratkaisua, on oliiviöljyn sekoittaminen tuotuun pähkinäöljyyn. Ongelma johtuu pähkinä- ja oliiviöljyjen lähes yhtäläisistä kemiallisista ominaisuuksista. Tältä osin komissio on usean vuoden ajan toteuttanut aihetta koskevaa yhteisön tutkimusohjelmaa, ja se tukee aktiivisesti kansainvälisen oliiviöljyneuvoston (COI) ponnisteluja tämän kemian alan erikoistutkimuksen kannustamiseksi ja koordinoimiseksi. Tutkimuksissa ei ole vielä pystytty kehittämään luotettavaa menetelmää, jolla oliiviöljyyn sekoitettu pähkinäöljy voidaan havaita virheitä. Oliiviöljyneuvosto suositteli menettelyä, johon kuuluu kolme erityyppistä peräkkäistä analyysia. Menettely on tarpeeksi tehokas sekoitetun pähkinäöljyn havaitsemiseksi. Tässä vaiheessa se voi kuitenkin antaa saman tuloksen, vaikka kysymys olisi täysin aidosta oliiviöljystä. Tällaisen virhemahdollisuuden oikeudelliset vaikutukset estävät sen, että komissio voisi hyväksyä kyseisen menettelyn. Komissio seuraa kuitenkin tarkkaan alan tutkimusta ja sen yhteydessä kehittymässä olevia uusia analyysimenetelmiä.

Maitotuotteiden koostumuksen tarkastamisen osalta voidaan todeta, että virallista määrittämenetelmää vieraiden rasvojen toteamiseksi maitorasvasta koskevat yhteisön säännöt sisältyvät komission asetuksen (EY) N:o 454/95 liitteeseen ja ne on sittemmin lisätty asetuksen (EY) N:o 1255/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maidon ja maitotuotteiden analysoimisen ja laadun arvioimisen osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 213/2001 liitteeseen XXV.

Neuvoston asetuksella (EY) N:o 2991/94 on vahvistettu levitettäviä ravintorasvoja koskevat vaatimukset. Asetuksen mukaan voina voidaan pitää kaupan ainoastaan tuotetta, joka täyttää seuraavat vaatimukset:

¹¹ EYVL C 34 E, 7.2.2002, s. 367.

¹² EYVL L 160, 15.6.2001, s. 2.

¹³ EYVL C 314, 8.11.2001, s. 1.

- *tuote on saatu suoraan maidosta ja/tai maitotuotteesta. Muita tuotteen valmistuksessa tarvittavia aineita voidaan kuitenkin lisätä edellyttäen, että niitä ei käytetä maidon aineosien korvaamiseen osittain tai kokonaan.*
- *tuotteen maitorasvapitoisuus on vähintään 80 prosenttia ja alle 90 prosenttia sekä vesipitoisuus enintään 16 prosenttia ja rasvattomien kuiva-aineiden enimmäispitoisuus 2 prosenttia.*

Yleisen elintarvikeketjun osalta ks. vastaukset kohtiin 14 c ja 70.

OMAT VARAT

50. *panee merkille, että suuntauksena on ollut lisätä BKTL:oon perustuvia maksuja yhteisön talousarvioon ja vastaavasti vähentää perinteisten omien varojen merkitystä; toteaa, että tämä johtuu osittain ylärajan asettamisesta ns. kolmansille varoille (alv-varat) ja yhteisön kansainvälisistä sitoumuksista vähentää tulleja; kiinnittää kuitenkin huomiota vaikeuksiin ennakoita tuloja täsmällisesti ennakkoarvioiden perustuessa laajalti jäsenvaltioiden BKTL:oon ja pyytää komissiota arvioimaan, miten laajentuminen vaikuttaa asiaan;*

Komission vastaus:

Komissio seuraa tarkkaan talousarvion toteuttamista ja huomauttaa, että toistuvat budjettilylijäämät johtuvat pääasiassa menupuolen (erityisesti rakennetoimet) määrärahojen vajaakäytöstä eivätkä tulojen aliarvioinnista. Komissio saa jäsenvaltioilta usein liian kunnianhimoisia maksuennusteita, jotka vaikeuttavat asianmukaista talousarviosuunnittelua.

Resursseja ennustaessaan komissio arvioi kunkin jäsenvaltion alv- ja BKTL-varojen määräytymisperusteet kunkin vuoden keväällä laatimiensa talousennusteiden perusteella. Lisäksi komissio esittää tämän arvion keskusteltuaan ensin jäsenvaltioiden kanssa ja kysyttyään niiden kantaa, mikä tapahtuu omia varoja käsittelevän neuvoa-antavan komitean (ACOR) puitteissa. Perinteisiä omia varoja sekä alv- ja BKTL-maksujen määräytymisperustetta koskevat arviot perustuvat keskenään sidoksissa olevia taloudellisia muuttujia koskeviin ennusteisiin. Tarkkuudeltaan nämä muuttujat vastaavat pitkälti toisiaan. Käytännössä ennusteiden ja toteutuman väliset erot ovat yleensä suhteellisesti pienemmät BKTL-varojen määräytymisperusteen kuin alv-varojen määräytymisperusteen ja perinteisten omien varojen osalta. Komissio pitää jäsenvaltioiden julkisen talouden rahoitusasemaan vaikuttavia taloudellisia muuttujia koskevia ennusteita asianmukaisena menetelmänä niiden rahoitusosuusennakoiden määrittämiseksi. Niiden yhteydessä ei voida välttää suhdanne- ja lyhytaikaisia vaikutuksia. Alustavaan talousarvioesitykseen (ATE) sisällytettyjen ennusteiden luotettavuuden parantamiseksi komissio otti vuonna 1998 käyttöön uuden menettelyn, jonka avulla alustavat ennusteet päivitetään asianomaisen budjettivuoden aikana. Näiden päivitysten saldo budjetoidaan korjaavissa ja täydentävissä talousarvioissa (KTT).

Komission yksiköt ovat liittymiseen valmistautumiseksi seuranneet jo pitemmän aikaa ehdokasmaiden suoriutumiskykyä ja hallinnollisia valmiuksia. Erityistä huomiota on kiinnitetty siihen, että ehdokasmaat kykenevät toimittamaan riittävän tarkkoja ja luotettavia tietoja bruttokansantulosta ja arvioidusta alv-määräytymisperusteesta. Tällä hetkellä ei ole syytä olettaa, että tuloarvioiden tarkkuus heikentyisi laajentumisen jälkeen. Koska komissio lisäksi vastaa alustavaan talousarvioesitykseen liittyvien arvioiden esittämisestä, se voi sisällyttää esitykseen omat ennusteensa, jos se pitää niitä luotettavampina kuin jäsenvaltion esittämiä ennusteita.

51. panee huolestuneena merkille sekä tilintarkastustuomioistuimen että komission todenneen, että alv-järjestelmään liittyy runsaasti petoksia, vaikka se ei välttämättä aiheuta tappioita yhteisön talousarvioon; huomauttaa, että jäsenvaltiot havaitsivat 534 miljoonan euron edestä petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia vuonna 2000, mikä on yhteensä 3,5 prosenttia kyseisen vuoden omina varoina saaduista tuloista, vaikkakin tilanne suurelta osin johtui uusiseelantilaista voita koskeneesta tapauksesta Yhdistyneessä kuningaskunnassa (puolet koko määrästä); panee merkille, että ainoastaan Kreikka ei ilmoittanut komissiolle yhtään omiin varoihin liittyvää sääntöjenvastaisuustapausta kyseisenä vuonna, ja pohtii, onko kyse siitä, ettei yhtään tapausta esiintynyt, vai toimittiko se tiedot myöhässä vai oliko sääntöjenvastaisuustapauksia vain jäänyt huomaamatta;

Komission vastaus:

Vaikka tämä kertomuksen kohta alkaakin lausumalla, jossa viitataan alv:sta saataviin omiin varoihin, mainitut kaksi tapausta koskevat perinteisiä omia varoja (tullit ym.). Maahantuojien valituksia uusiseelantilaista voita koskevassa tapauksessa käsitellään parhaillaan Yhdistyneen kuningaskunnan VAT and Duties Tribunal -tuomioistuimessa. Kreikan osalta komissiolle ilmoitettiin, että Kreikalla oli vuonna 2000 vaikeuksia tietojen toimittamisessa. Nämä eivät johtuneet Ownres-sovelluksesta. Nämä ongelmat osoittautuivat vaikeasti ratkaistaviksi ja jatkuivat komission antamasta avusta huolimatta koko kyseisen vuoden. Viimeksi kuluneiden 18 kuukauden aikana Kreikka on kuitenkin ilmoittanut 33 tapauksesta. Tietojen toimittamisessa mahdollisesti esiintyvien vaikeuksien rajoittamiseksi komissio on kehittämässä raportointijärjestelmästä yksinkertaistettua, verkkoperusteista versiota.

Komissio ilmoitti vuosia 2001–2003 koskevassa toimintasuunnitelmassa aikomuksestaan ehdottaa EY:n perustamissopimuksen 280 artiklaan perustuvaa asetusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa yhteistyötä mm. sellaisten valtioiden rajat ylittävien alv-petosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, joilla on vaikutuksia yhteisön tasolla. (Ks. myös kohtaan 83 annettu vastaus)

52. korostaa tilintarkastustuomioistuimen kritisoineen sitä, että jäsenvaltiot eivät ole toteuttaneet takaisinperintää tehokkaasti eivätkä tasaisesti, mikä osoittaa niiden haluttomuuden puuttua ongelmaan; panee tähän liittyen merkille, että OLAF käynnisti 120 epäillyn petostapauksen käsittelyn omien varojen perintään liittyen vuonna 2000 ja että yhteensä niissä oli kyse 608,7 miljoonasta eurosta; kehottaa komissiota tekemään tarvittavat ehdotukset jäsenvaltioiden toimittamia tietoja koskevan komission päätöksen 97/245/EY¹⁴ muuttamisesta, jotta saataisiin luotua yhdenmukaiset raportointistandardit kaikkiin jäsenvaltioihin;

Komission vastaus: Vastaus tähän kohtaan sisältyy jäljempänä kohtaan 75 annettuun vastaukseen.

53. muistuttaa, että jäsenvaltiot ovat nyt ratifioineet uuden omia varoja koskevan päätöksen, jossa säädetään omien varojen kantamiskustannusten korottamisesta 10 prosentista 25 prosenttiin; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että tämä johtaa tullipetosten radikaaliin vähenemiseen ja siihen, että sääntöjenvastaisuudet havaitaan omien varojen alalla tähänastista paremmin;

Komission vastaus:

¹⁴ EYVL L 97, 12.4.1997, s. 12.

Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn päätöksen 2000/597 EY, Euratom ratifiointimenettely on saatu päätökseen, ja päätös tuli voimaan 1. maaliskuuta 2002.

II SÄÄNTÖJENMUKAISUUS, PETOSTEN TORJUNTA JA TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN

54. tunnustaa, että yhteisön taloudellisten etujen suojaamista ja petosten torjuntaa koskevaa nykyistä järjestelmää on vahvistettava;

Komission vastaus:

Komissio on parlamentin kanssa täysin samaa mieltä siitä, että yhteisön taloudellisten etujen suojaamista ja petosten torjuntaa on vahvistettava. Tämän johdosta se on hyväksynyt yhteisön taloudellisten etujen suojaamista ja petosten torjuntaa koskevan kattavan strategian. Komissio raportoi toimien edistymisestä vuosien 2000 (KOM(2001)255, 23.5.2001) ja 2001 petosten torjuntaa koskevissa kertomuksissaan. Strategian mukaan kaikkien komission yksiköiden on toimittava yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi. Siinä määritellään myös ensisijaiset toimet, joita yksiköiden on toteutettava yhteistyössä aloitteita käynnistettäessä. Keskeiset toimenpiteet määritellään komission toimintasuunnitelmassa vuosille 2001–2003, joka on ensimmäinen työohjelma, jossa tätä yleisstrategiaa on sovellettu.

Tämän lähestymistavan neljä tärkeintä osatekijää ovat:

EY:n perustamissopimuksen 280 artiklaan perustuvan yleisen petostentorjuntapolitiikan kehittäminen yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi tehokkaasti ja yhdenmukaisesti. Tähän sisältyy sellaisen lainsäädännön laatiminen, jolla ehkäistään olemassa olevat mahdollisuudet yhteisön etua vahingoittaviin petoksiin ja muuhun vastaavaan toimintaan. Näihin kuuluvat asetukset, joiden tarkoituksena on vahvistaa yhteistyötä rahanpesun ja alv-petosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, ehdotus asetukseksi ns. mustaa listaa koskevasta järjestelmästä sekä aloite, joka koskee hallinnollisten toimenpiteiden ja seuraamusten sisällyttämistä suorien menojen hallinnointiin. Komissio on hyväksynyt tiedonannon petoksiin varautumisesta lainsäädännössä ja sopimusten hallinnoinnissa.

Toiseksi edistetään petosten torjunnasta vastaavien viranomaisten yhteistyökulttuuria, jotta kansalliset ja yhteisön viranomaiset osallistuvat täysimääräisesti ja koordinoitusti taloudellisten etujen suojaamiseen ja petosten torjuntaan. Yhteisön palvelukeskusta ollaan parhaillaan luomassa. Sen tehtävänä on taloudellisten etujen suojaamiseen ja petosten torjuntaan liittyvien, kentällä kerättyjen tietojen kokoaminen ja hyödyntäminen sekä niiden antaminen kansallisten viranomaisten ja komission yksiköiden käyttöön. Tämän johdosta OLAFiin perustettiin erityinen tiedonhankintalinja. Se osallistuu viraston operatiivisten painopisteiden määrittelyyn ja tehostaa tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden kanssa. Tähän kuuluvat entistä tarkemmat tiedot jäsenvaltioiden toteuttamista tapausten seurantatoimista, minkä osalta parlamentti on esittänyt huolensa.

Kolmanneksi laaditaan toimielinten välinen strategia petosten ja korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tiedottamalla kaikille komission virkamiehille ja edunsaajille varainhoidon eettisistä näkökohdista ja vahvistamalla suuntaviivat yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavan toiminnan ehkäisemiseksi. Nämä suuntaviivat on hyväksytty menettelysääntöjen muodossa. Mikäli kaikki toimielimet soveltavat näitä sääntöjä, ne kykenevät vastaamaan paremmin parlamentin huoleen asetuksen (EY) N:o 1073/1999 7 artiklan soveltamisesta. OLAF hyväksyi myös toimielimiin kohdistamia toimiaan koskevan tiedonannon, joka toimitettiin Euroopan parlamentille kesäkuussa 2002.

Neljänneksi vahvistetaan petosten torjunnan rikosoikeudellista ulottuvuutta siten, että vakavimpien rikosten osalta aloitetaan rikosoikeudellinen menettely. Tämän johdosta OLAF vahvistaa yhteistyötään kansallisten oikeus- ja poliisiviranomaisten kanssa. Komissio on hyväksynyt yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellista suojaamista ja Euroopan syyttäjäntoimen perustamista koskevan vihreän kirjan.

Hallinnonuudistusta koskevassa valkoisessa kirjassa asetetut ensisijaiset tavoitteet ovat erityisen tärkeitä taloudellisten etujen suojan vahvistamisen kannalta. Keskeinen ehkäisevä väline on mm. petoksiin varautuminen lainsäädännössä (fraud-proofing) (toimi 94).

Korjaavien tekijöiden osalta komissio varmistaa petosepäilytapauksissa ja silloin, kun yhteisön varoja voidaan periä tällaisen tapauksen johdosta takaisin, että OLAFille ilmoitetaan asiasta komission päätöksen 1999/396/EY, EHTY, Euratom (annettu tiedoksi numerolla SEC(1999)802) 2 artiklan mukaisesti.

OLAFin toteamiin tai epäilemiin petoksiin liittyen komissio varmistaa perusteettomasti maksettujen varojen takaisinperinnästä 13. joulukuuta 2000 antamansa tiedonannon (SEC(2002)2204/3) mukaisesti, että OLAF johtaa perintätoimien täytäntöönpanoa, tarvittaessa toimivaltaisissa oikeuselimissä nostettavat kanteet mukaan luettuina.

Neuvoston 25. kesäkuuta 2002 hyväksymän uuden varainhoitoasetuksen 64–68 artiklassa säädetään tulojen ja menojen hyväksyjään, tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavista yksityiskohtaisista säännöistä. Jos yhteisön virkamies on syyllistynyt (tai hänen epäillään syyllistyneen) yhteisön etuja vahingoittavaan petolliseen toimintaan, kyseiseen virkamieheen kohdistetaan asianmukaisia kurinpitotoimia ja seuraamuksia henkilöstösääntöjen ja yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

Ehkäisevien tekijöiden osalta neuvoston 25. kesäkuuta 2002 hyväksymään uuteen varainhoitoasetukseen sisältyy moitteetonta varainhoitoa koskevien yleisten toimien lisäksi useita säännöksiä, joiden tarkoituksena on vahvistaa yhteisön taloudellisten etujen suojaa.

Uuden varainhoitoasetuksen 93–95 ja 113 artiklan tarkoituksena on luoda puitteet taloudellisille ja hallinnollisille seuraamuksille, joita sovelletaan yhteisön talousarviosta rahoitettuihin hankintoihin ja avustuksiin. Nämä säännökset kattavat petosten, lahjonnan, rikollisjärjestöön osallistumisen ja muun laittoman toiminnan (rahanpesu mukaan luettuna) lisäksi virkavelvollisuuksien noudattamatta jättämisen, väärrien tietojen antamisen sekä oikeudellisten tai sopimusvelvoitteiden noudattamatta jättämisen.

Varainhoitoasetuksen 102 ja 118 artiklassa säädetään sopimusten täytäntöönpanon keskeyttämisestä silloin, kun havaitaan väärinkäytöksiä tai petoksia.

Varainhoitoasetuksen 72 artiklan mukaan toimielimen hyväksymä perintätoimi on täytäntöönpanokelpoinen EY:n perustamissopimuksen 256 artiklan mukaisesti. Asetuksen 73 artiklassa säädetään periaatteesta, jonka mukaan saamia perittäessä otetaan huomioon velallisen omat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet saamiset yhteisöiltä.

Näistä uudessa varainhoitoasetuksessa määritellyistä yleisistä järjestelyistä säädetään yksityiskohtaisemmin soveltamissääntöluonnoksessa, jonka komissio hyväksyi 24. heinäkuuta 2002 ja josta se kuuli myöhemmin parlamenttia.

55. katsoo, että pyrkiessään torjumaan petoksia ja muita sääntöjenvastaisuuksia komission on sovellettava samoja standardeja ja sääntöjä kaikkiin aloihin, joilla yhteisön menoja esiintyy,

jos se aikoo toimia EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan hengen mukaisesti ja taata, että yhteisön taloudellisia etuja suojataan kaikissa tapauksissa yhtä hyvin;

Komission vastaus:

Monet petosten torjuntaa ja yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevaan toimintasuunnitelmaan kuuluvista komission valmistelemista lainsäädäntöaloitteista perustuvat EY:n perustamissopimuksen 280 artiklaan. Tarkoituksena on tarjota tehokas ja yhdenmukainen suoja kaikilla yhteisön menoaloilla.

56. katsoo, että jotkin yhteiset toimintalinjat ovat jo itsessään suotuisia petoksille, kuten ohjehintojen asettaminen ja vientitukien käyttäminen pääasiassa maitotuotteiden, sokerin, viljojen ja naudanlihan ylituotannon viennin tukemiseen;

Komission vastaus:

Yhteisön lainsäädännössä säädetään oikeasuhteisista valvontamenettelyistä ja -välineistä ja mukautetaan niitä tarvittaessa ottaen huomioon kysymyksessä olevien varojen suuruuden.

Ks. myös kohtaan 85 annettu vastaus petoksiin varautumisesta lainsäädännössä. Sen lisäksi, että petoksiin varaudutaan uusissa lainsäädäntöehdotuksissa, myös voimassa olevaa lainsäädäntöä voidaan tarkastella uudelleen sellaisten muutosten ehdottamiseksi, joilla varmistetaan lainsäädännön aukottomuus petosten suhteen.

57. katsoo, että perustamissopimuksen mukaan yksi yhteisen maatalouspolitiikan päätavoitteista on taata "maatalousväestölle kohtuullinen elintaso" ja että tämän tavoitteen vuoksi komission on seurattava tarkasti sitä, miten yhteisön maatalousbudjetti jakautuu maanviljelijöiden ja muiden edunsaajien kesken;

Komission vastaus:

Maatalousväestön kohtuullisen elintason turvaaminen ja maataloustulojen vakauden edistäminen ovat YMP:n keskeisimpiä tavoitteita. Agenda 2000:ssa säädettiin tämän vuoksi, että viljelijöille on maksettava hinnanalennusten varalta lisäkorvauksia, jotta vältettäisiin maataloustulojen merkittävä aleneminen sekä maatalousyhteisön taloudelliseen ja sosiaaliseen vakauteen kohdistuva uhka.

Nykyisten jäsenvaltioiden maataloustulot ovat asukasta kohden mitattuna kehittyneet varsin suotuisasti uudistusprosessin alusta lähtien. Tämän suotuisan kehityksen taustalla on kuitenkin se, että suorien tukien osuus on lisääntynyt maataloustuloissa ja että eri maiden, alueiden ja sektorien välillä on suuria vaihteluja.

58. katsoo, että avoimuutta koskevia sääntöjä, jotka edellyttävät, että komissio kertoo tukiensa lopullisten vastaanottajien nimet sellaisilla aloilla kuin tiede ja tekniikka tai koheesiorahasto, olisi sovellettava myös muihin budjettikohtiin ja erityisesti maatalouspolitiikkaan;

Komission vastaus:

Rakennerahastojen hallinnointi on hajautettu, ja asia kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan. Komissio kuitenkin kannustaa jäsenvaltioita julkaisemaan edunsaajien nimet ja useimmat niistä myös tekevät niin.

Komissio hyväksyi 6. maaliskuuta 2002 asetusta (EY) N:o 2390/1999 koskevan muutoksen (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 8). Asetuksen uuden 2 artiklan mukaan komissio saa käyttää tilitietoja tilien tarkastamiseen ja hyväksymiseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi sekä maatalousalan kehityksen seuraamiseksi ja sitä koskevien ennusteiden antamiseksi. Komissiolle toimitetut tilitiedot säilyvät kuitenkin luottamuksellisina, ja niistä annetaan tietoja ainoastaan asetuksen (EY) N:o 2390/1999 2 artiklassa mainittuihin tarkoituksiin. Näitä kahta uutta toimea toteuttaessaan komission on noudatettava yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18. joulukuuta 2000 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001. Tämän vuoksi komissio saattaa tällaiset tiedot nimettömiksi ja käsittelee niitä yksinomaan ryhmitellyssä muodossa.

Komissio julkaisi 1.10.2002 alustavat tiedot suorien maataloustukien jakautumisesta maatalojen kokoluokittain ja esitti ne parlamentille.

VIENTITUET

- panee merkille, että vientitukia koskevat menot kasvoivat vuoden 1980 5 695 miljoonasta eurosta (50,3 % EMOTR:n tukiosaston budjetista¹⁵) 10 159 miljoonaan euroon vuonna 1993 (29 % EMOTR:n tukiosaston budjetista) ja laskivat sitten 5 646 miljoonaan euroon (14 % EMOTR:n tukiosaston budjetista) vuonna 2000¹⁶; panee kuitenkin merkille, että nämä luvut ovat suhteellisia dollarin kurssikehityksen vuoksi;
- panee merkille, että vientitukijärjestelmällä on edelleen tärkeä merkitys yhteisessä maatalouspolitiikassa ja että sillä on huomattava – vaikkakaan ei selkeä – vaikutus EU:n ja kolmansien maiden maatalous- ja elintarvikemarkkinoihin;

Komission vastaus:

Vientitukijärjestelmä on tarkoitettu kattamaan Euroopan yhteisöjen sisäisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen välinen ero. Tuen vaikutus EU:n ja sen ulkopuolisten maiden markkinoihin on vähentynyt huomattavasti vuoden 1992 ja Agenda 2000:n mukaisten YMP:n uudistusten jälkeen. Sitä voidaan nykyisin pitää vähäisenä useimpien maataloustuotteiden osalta. Yhteisen maatalouspolitiikan väliarvioon liittyvien ehdotusten voidaan odottaa vähentävän entisestään vientitukien vaikutusta asianomaisten tuotteiden markkinoihin.

- panee merkille, että komission mukaan vientitukijärjestelmän lakkauttaminen riippuu tulevista WTO-neuvotteluista; kehottaa komissiota siihen asti pyrkimään ponnekkaasti yksinkertaistamaan lainsäädäntöä ja menettelyjä avoimuuden lisäämiseksi;

Komission vastaus:

Kuten huomautuksessa todetaan, vientituista neuvotellaan Maailman kauppajärjestön (WTO) yhteydessä. Lainsäädännön ja menettelyjen osalta komissio on tehnyt ehdotuksen järjestelmän muuttamista koskevasta toimintasuunnitelmasta, johon sisältyy useita yksinkertaistamistoimia.

¹⁵ Komission 7. helmikuuta 2002 postittamat tiedot.

¹⁶ Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 2/1990 ja pääosaston IV muistio "Restitutions à l'exportation", s. 6.

- panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on vuoden 1990 jälkeen laatinut jo kahdeksan erityiskertomusta, jotka suoraan tai epäsuorasti käsittelevät vientitukien valvontaa, mikä osoittaa, että tilintarkastustuomioistuimen mielestä tätä alaa on pidettävä tarkasti silmällä; huomauttaa myös, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 2/1990 vientitukiin liittyvän suuria riskejä niihin sovellettavan lainsäädännön monimutkaisuuden vuoksi ja yksittäisiin toimiin liittyvien summien kokoluokan vuoksi (kohta 3.5);

Komission vastaus:

Komissio on aina huolellisesti tutkinut tilintarkastustuomioistuimen laatimat vientitukien valvontaa koskevat erityiskertomukset. Se on myös mahdollisuuksien mukaan toteuttanut toimia valvonnan tehostamiseksi tällä alalla. Tältä osin komissio kiinnittää kuitenkin huomiota tilintarkastustuomioistuimen varainhoitovuotta 1987 koskevassa kertomuksessaan esittämään päätelmään siitä, että eriytettyjä vientitukia sovellettaessa tilintarkastustuomioistuimen on vaikea hahmottaa saapumista koskevien todisteiden valvontajärjestelmää, joka tarjoaisi riittävän suojan vilpillisiltä ilmoituksilta (EYVL C 316, 12.12.1988).

- pitää valitettavana, että komissio on monissa tapauksissa jättänyt noudattamatta tilintarkastustuomioistuimen aiemmin antamia suosituksia vientitukikelpoisten maataloustuotteiden fyysisistä tarkastuksista (vuosikertomuksen 2000 kohta 2.104);

Komission vastaus:

Komissio on selvittänyt yksityiskohtaisesti tilintarkastustuomioistuimen varainhoitovuotta 2000 koskevaan kertomukseen antamissaan vastauksissa, mihin seuranta- ja täytäntöönpanotoimiin eräiden tilintarkastustuomioistuimen suositusten osalta on ryhdytty ja miksi eräitä muita suosituksia ei ole voitu noudattaa (Ks. vuosikertomuksen 2000 kohta 2.104, EYVL C 359, 15.12.2001, s 98–99).

- pyytää komissiota – tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 7/2001 tehtyjen havaintojen valossa – tutkimaan mahdollista tarvetta vahvistaa neuvoston asetuksia (ETY) N:o 4045/89¹⁷ ja (ETY) N:o 386/90¹⁸;

Komission vastaus:

Euroopan parlamentti käsitteli äskettäin asetuksen (EY) N:o 4045/89 muuttamista koskevaa komission ehdotusta, jonka tarkoituksena on parantaa jälkitarkastusten laatua, vahvistaa jäsenvaltioiden keskinäistä avunantoa sekä ilmoittaa keskinäistä avunantoa koskevista pyynnöistä neljännesvuosittain.

Fyysisten tarkastusten osalta todettakoon, että neuvoston asetuksen (ETY) N:o 386/90 yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 2221/95 kodifioidaan parhaillaan, missä yhteydessä otetaan huomioon jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä tarkastusten hallinnoinnin parantamiseksi.

¹⁷ EYVL L 388, 30.12.1989, s. 18.

¹⁸ EYVL L 42, 16.2.1990, s. 6.

- palauttaa mieleen eläinten suojelemisesta kuljetuksen aikana 13. marraskuuta 2001 antamassaan päätöslauselmassa¹⁹ esittämänsä kannan eläinten hyvinvointia kuljetusten aikana koskevien direktiivien toistuvista rikkomuksista ja jäsenvaltioiden riittämättömistä seurantatoimista; vaatii komissiota valvomaan järjestelmällisesti, että eläinten suojelua koskeva EU:n lainsäädäntö pannaan täytäntöön jäsenvaltioissa, ja pyytää teuraseläinten vientitukien poistamista mahdollisimman pian;

Komission vastaus:

Komissio pyrkii luonnollisesti jatkossakin suuntaamaan nautakarjan vientiin annettua yhteisön tukea juuri tarvittavalle tasolle ja ottaa tässä yhteydessä huomioon parlamentin esittämän toivomuksen siitä, että teurasnautojen vientitukien maksaminen lopetetaan mahdollisimman pian. Komissio pyrkii myös laatimaan sitovat kansainväliset säännöt elävien eläinten kohtelusta pitkien kuljetusten aikana.

Lisäksi elintarvike- ja eläinlääkintätoimisto suorittaa säännöllisesti tarkastuskäyntejä, joilla tarkastetaan eläinten hyvinvointia koskevan EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa.

- kehottaa komissiota noudattamaan vientiin sovellettavien palautusten yhteydessä samaa avoimuuspolitiikkaa, jota jo noudatetaan muilla aloilla, kuten tutkimuksen ja tekniikan alalla, ja julkaisemaan sähköisessä muodossa kaikkien tästä järjestelmästä etua saavien yritysten nimet ja kyseessä olevat summat;

Komission vastaus:

Komissio hyväksyi 6. maaliskuuta 2002 asetusta (EY) N:o 2390/1999 (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 8) koskevan muutoksen. Asetuksen uuden 2 artiklan mukaan komissio saa käyttää tilitietoja tilien tarkastamiseen ja hyväksymiseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi sekä maatalousalan kehityksen seuraamiseksi ja sitä koskevien ennusteiden antamiseksi. Kahta viimeksi mainittua toimea toteuttaessaan komission on noudatettava yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18. joulukuuta 2000 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001. Komissio saattaa tällaiset tiedot nimettömiksi ja käsittelee niitä yksinomaan ryhmitellyssä muodossa.

Komissiolle toimitetut tilitiedot ovat luottamuksellisia, ja niistä annetaan tietoja ainoastaan asetuksen (EY) N:o 2390/1999 2 artiklassa mainittuihin tarkoituksiin. Edellä mainittujen syiden perusteella komissio ei julkaise luetelmakohdassa mainittuja tietoja.

- edellä esitetyt näkökohdat sekä edellä olevan 24 kohdan huomioon ottaen pyytää komissiota tekemään kattavan arvion vientituille vaihtoehtoisista välineistä, joiden avulla perustamissopimuksessa asetetut toimintalinjat koskevat tavoitteet pystytään saavuttamaan tehokkaammin ja noudattamaan samalla Euroopan unionin WTO:n järjestelyjen yhteydessä tekemiä sitoumuksia;

Komission vastaus:

Euroopan unioni on viime vuosina jo huomattavasti vähentänyt maataloustuotteiden vientitukia. Vuonna 1992 käynnistetty ja Agenda 2000:n puitteissa huomattavasti pidemmälle viety

¹⁹ Hyväksytyt tekstit, kohta 11.

uudistusprosessi on merkinnyt YMP:n mittavinta uudistusta sitten järjestelmän käynnistämisen. Vuosina 1989–1991 EU:n markkinoilla toteutettaviin interventiotöimenpiteisiin ja vientitukeen (joiden WTO katsoo vääristävän kauppaa) käytettyjen menojen osuus EU:n maatalousbudjetista oli 90,7 prosenttia, kun suoran tuen osuus oli 9,3 prosenttia.

Uruguayn kierroksen maataloussopimus lisäsi merkittävästi maataloustuotteiden vientitukien käytön kurinalaisuutta. EU on noudattanut tämän maataloussopimuksen mukaisia sitoumuksiaan ja toteuttanut vielä pidemmälle meneviä toimia. Vuosina 1995–1999 EU käytti alle 60 prosenttia Uruguayn kierroksen maataloussopimuksen sallimista taloudellisista mahdollisuuksista. Vientituen määrä väheni 21 prosenttia ja arvo 36 prosenttia. Vähennykset toteutettiin kuuden vuoden aikana ja ne lasketaan viitevuosiin 1986–1990 suhteutettuina.

Agenda 2000:n mukaisissa uudistuksissa laskettiin naudanlihan, viljan sekä maidon ja maitotuotteiden virallisia hintoja. Naudanliha-alan hintoja on tarkoitus laskea 20 prosenttia vuodesta 2000 alkaen. Peltokasvialalla hintojen lasku on 15 prosenttia samoin vuodesta 2000 alkaen. Maidon ja maitotuotteiden hintoja aiotaan puolestaan laskea 15 prosenttia vuodesta 2005 alkaen. Agenda 2000:n väliarvioinnin puitteissa tekemässään uudistusehdotuksessa komissio on ehdottanut, että viljojen interventiohintaa lasketaan edelleen 5 prosenttia, mikä komission näkemyksen mukaan vahvistaa vientituettoman viljan viennin elpymistä.

Hinnanlaskujen viime kierros ei kuitenkaan anna täydellistä kuvaa virallisten hintojen pitempiaikaisesta laskusta EU:ssa. Jos vuoden 1992 ja 1999 uudistukset lasketaan yhteen, peltokasvialan hinnat alentuneet noin 45 prosenttia ja naudanliha-alan noin 35 prosenttia. Nämä huomattavat hinnanalennukset lähentävät EU:n hintoja maailmanmarkkinahintoihin ja avaavat siten mahdollisuuksia vientituettomaan vientiin.

Väliarvioinnin yhteydessä tehdyt ehdotukset vahvistavat entisestään markkinatuen ja erityisesti vientituen sijaan käytettäviä vaihtoehtoisia välineitä.

Maidon markkinoiden tulevaisuuden osalta yksi komission harkitsemista vaihtoehdoista on vuonna 2008 toteutettavaksi suunnitellun uudistuksen aikaistaminen, mikä parantaisi vientituettoman maitotuotteiden viennin näkymiä.

- pitää myönteenä, että komissio on tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 7/2001 ja talousarvion valvontavaliokunnassa kertomuksesta vuoden 2000 vastuuvapausmenettelyn yhteydessä käytyjen keskustelujen jälkeen esittänyt toimintasuunnitelman, jonka tavoitteena on

(1) muuttaa komission asetusta (EY) N:o 800/1999²⁰ ennen vuoden 2002 ensimmäisen vuosipuoliskon loppua seuraavasti:

- a) kun valvontaan erikoistuneen yrityksen hyväksyntä peruutetaan, peruutusta sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa muihin saman konsernin yrityksiin, kunnes kutakin yritystä koskevat tarpeelliset tutkimukset on saatu päätökseen;

²⁰ EYVL L 180, 15.7.1999, s. 53.

- b) jäsenvaltiot asettavat tehokkaita rangaistuksia tapauksissa, joissa valvontaan erikoistuneet yritykset ovat esittäneet sääntöjenvastaisia saapumista koskevia todisteita;
- c) horisontaaliseen asetukseen sisällytetään valvontaan erikoistuneiden laitosten hyväksyntää koskevat säännökset, jotka on esitetty 26. lokakuuta 1999 annetussa komission työasiakirjassa VI/2705;
- d) jäsenvaltioiden suurlähetystöille asetetaan säännöt tavaroiden purkamista koskevien todistusten antamisesta;
- e) kaksinkertaistetaan vähimmäisrajat, jolloin alhaisia tukia koskevien maksuvaateiden yhteydessä ei tarvitse esittää todistetta tuonnista;

Komission vastaus:

On annettu asetus, joka muuttaa asetusta (EY) N:o 800/1999 ja joka käsittää toimintasuunnitelmassa asetetut säännökset.

- (2) sisällyttää ennen vuoden 2002 loppua järjestettävään vaihtelevia tukia koskevaan tutkimukseen tarkastuskäyntejä tärkeimpiin valvontaan erikoistuneisiin yrityksiin;

Komission vastaus:

Valvontaan erikoistuneisiin yrityksiin on tehty tarkastuskäyntejä osana eriytettyjä vientitukia koskevia tarkastuksia.

- (3) laatia seuraavien puolentoista vuoden kuluessa luettelo kolmansissa maissa käytettävistä tullilomakkeista ja -leimoista,

Komission vastaus:

EU:n ulkopuolisissa maissa käytettävien tullilomakkeiden ja -leimojen luetteloa koskevaa tarjouskilpailua on alettu valmistella.

- (4) vierailla ennen vuoden 2002 loppua kuljetusyrityksissä, jotta voidaan arvioida konttien liikkeitä koskevan tietokannan mahdollista käyttöä valvontatarkoituksiin,
- kommentoi toimintasuunnitelmaa seuraavasti:
- ad 1 b) katsoo, että komission on määrättävä rangaistukset ja varmistettava järjestelmällisin tarkastuksin, että jäsenvaltiot soveltavat niitä;
 - ad 1 e) on samaa mieltä siitä, että komissio tällä hetkellä toimii vain osittain sen tilintarkastustuomioistuimen esittämän suosituksen mukaisesti, että saapumista koskevat todisteet olisi vaadittava vain epäilyttävissä tapauksissa tai vain niiden määräpaikkojen osalta, joihin liittyvä riski on suuri; katsoo kuitenkin, että komission on vakavasti etsittävä tapoja parantaa nykyistä järjestelmää, joka ei selvästikään ole tyydyttävä,

ad 3) haluaisi lisää tietoa tästä toimenpiteestä, mukaan lukien kustannus-hyötyanalyysi, koska tällaista luetteloa on päivitettävä jatkuvasti,

Komission vastaus:

Hankkeen kustannukset ja hyödyt huomioon ottaen luettelo rajataan koskemaan 50 maata (pääsääntöisesti sellaisia EU:n ulkopuolisia maita, joita varten käytetään yhä enemmän eriytettyjä tukia). Vaikuttaisi myös asianmukaiselta päivittää luetteloa säännöllisesti mahdollisten muutosten huomioon ottamiseksi.

- pitää valittavana, ettei toimintasuunnitelmassa vastata tilintarkastustuomioistuimen antamiin suosituksiin:

kaikkien vähimmäisrajan ylittävien hakemusten yhteydessä olisi maksuasiamiehelle esitettävä kuljetusasiakirjat ja kauppalaskut,

jälkikäteen suoritettuja markkinoille saattamista koskevia tarkastuksia olisi tehostettava,

tukia ei pitäisi maksaa tuotteista, joista muissa kuin EU:n jäsenvaltioissa peritään alennettuja tuontituloja, mikäli tämä mahdollistaa niin kutsutut ketjupetokset;

Komission vastaus:

– Kuten toimintasuunnitelmassa todetaan, komissio ehdottaa vähämerkityksisen tuen raja-arvon kaksinkertaistamista. Komissio kuitenkin pysyy kannassaan, että kyseisten asiakirjojen esittäminen kaikissa tapauksissa, niin kuin tilintarkastustuomioistuin vaatii, ei olisi riittävä tae siitä, että tavara on saapunut määränpäänä olevaan EU:n ulkopuoliseen maahan. Asetuksen (EY) N:o 4045/89 muuttamiseksi tehdyn ehdotuksen tavoitteena on tehostaa jälkitarkastuksia, vahvistaa jäsenvaltioiden keskinäistä apua ja ilmoittaa keskinäistä apua koskevista pyynnöistä neljännesvuosittain. Asetus on parhaillaan parlamentin käsittelyssä.

59. kehottaa komissiota varmistamaan vilja- ja perunatärkkelyksen tukitasojen laskennan selkiyttämisen ja ennustettavuuden, kuten suositeltiin tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 8/2001 40 a kohdassa;

Komission vastaus:

Tukien laskentamenetelmää tarkastellaan parhaillaan komissiota varten laaditun, tärkkelysjärjestelmää koskevan arviointikertomuksen päätelmien valossa.

Kaikki laskentamenetelmään ja näin EU:n tuotteiden kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät analysoidaan, myös tuotteen omakustannushintaan sisältyvän tuen suhteellinen arvo, tärkkelysten keskinäinen korvattavuus ja kuljetuskustannusten vaikutus.

Komissio etsii edelleen läpinäkyvää menetelmää, jonka keskeiset tekijät ovat asianomaisten saatavissa siten, että menetelmän perusteella maksettavan tuen määrä voidaan ennakoida.

60. panee merkille kaikki komission talousarvion valvontavaliokunnan kyselyyn antamassa vastauksessa ilmoittamat toimet tietojen julkaisemiseksi yhteisen maatalouspolitiikan (YMP)

määrärahojen kohdentamisesta viljelijää tai työyksikköä kohti ja kehottaa komissiota aloittamaan näiden tietojen esittämisen mahdollisimman pian;

Komission vastaus:

Komissio antoi 6. maaliskuuta 2002 asetuksen (EY) N:o 419/2002 maatalousalalla tapahtuvan kehityksen valvomiseksi ja ennusteiden laatimiseksi samalla kuitenkin säilyttäen näiden tietojen yksityisen luonteen.

Komissio julkaisi 1.10.2002 alustavat tiedot suorien maataloustukien jakamisesta maanviljelijöille kokoluokittain ja esitti ne parlamentille.

61. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen 2.145 kohdan mukaan hedelmä- ja vihannesalan uudistus keskitti yhteisön varoja kehittyneempiin maihin ja kehittyneemmille alueille;

Komission vastaus:

Komissio on tietoinen eroista hedelmien ja vihannesten tuottajien asemassa eri jäsenvaltioissa. Heidän asemaansa parannetaan pääasiassa saattamalla tuotanto vastaamaan paremmin kysyntää niin laadun kuin määränkin osalta. Komissio on vakuuttunut, että tuotannon ja kysynnän lähentämistä toisiinsa voidaan edistää merkittävästi keskittämällä tuottajaorganisaatioiden tarjontaa ja tekemällä sopimuksia jalostusportaan kanssa. Neuvostossa, parlamentissa, talous- ja sosiaalikomiteassa sekä ammattialajärjestöjen piirissä on käyty keskusteluja komission kertomuksesta, joka koskee vuoden 1996 uudistusten soveltamista. Komissio aikoo esittää näiden keskustelujen perusteella vuonna 2003 ehdotuksia nykyisin sovellettavan yhteisen markkinajärjestelyn yksinkertaistamiseksi. Ehdotukset vastaavat neuvoston yleisiin vaatimuksiin. Ne perustuvat hyvää hallintoa koskeviin periaatteisiin. Niiden tavoitteena on parantaa tuotteiden laatua ja suojella ympäristöä entistä paremmin. Niillä pyritään myös yksinkertaistamaan tuottajaorganisaatioiden toimintaa, minkä puolestaan uskotaan lisäävän kyseisten organisaatioiden taloudellista tehokkuutta niin tuottajien kuin koko alan hyödyksi.

62. panee merkille, että joihinkin sääntöihin ei sisälly todentamismekanismeja eikä rangaistuksia, mikä voi kannustaa petoksiin tai olla yksinkertaisesti kansanterveydellinen riski;

Komission vastaus:

Ks. vastaus kohtaan 14 c.

63. kehottaa ottamaan esimerkiksi lampaan- ja vuohenliha-alan yhteisen markkinajärjestelyn yhteydessä käyttöön pakollisen eläinten sähköisen tunnistusjärjestelmän, jotta palkkioista voitaisiin kerätä tietoja ja todentaa niitä;

Komission vastaus:

Suu- ja sorkkatautikriisin jälkeen komissio laatii parhaillaan ehdotusta, jonka tarkoituksena on perustaa lampaiden ja vuohien tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä.

64. kehottaa soveltamaan maitokiintiöjärjestelmän yhteydessä yhdenmukaisesti sääntöjä, joissa määrätään rangaistukset maidontuottajille maitokiintiöiden noudattamatta jättämisestä, sillä

näitä ei vieläkään sovelleta asianmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa, vaikka ne otettiin käyttöön jo 17 vuotta sitten (vrt. vuosikertomuksen kohta 2.193); pitää valitettavana, että Italia on maksanut maanviljelijöidensä puolesta ylimääräistä maksua maitokiintiöiden rikkomisesta ja täten vääristänyt kilpailua koko Euroopan unionissa;

Komission vastaus:

Neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3950/92 asetetut maitokiintiöt ylittävän tuottajan ei voida katsoa jättävän noudattamatta maitokiintiöitä, vaan hän ottaa asetuksessa sallitun laskelmoidun riskin, sillä hän joutuu suorittamaan lisämaksuja, vain jos kansallinen kiintiö ylittyy. Jos todistetaan, että tällaisiin maksuihin liittyy petoksia tai väärinkäytöksiä, jäsenvaltioiden on sovellettava komission asetuksessa (EY) N:o 1392/2001 asetettuja seuraamuksia. Asetus tuli voimaan 31. maaliskuuta 2002, ja se on huomattavasti lujittanut ja yhdenmukaistanut aikaisemmin asetuksessa (ETY) N:o 536/93 säädettyjä seuraamuksia ja vastaa näin tilintarkastustuomioistuimen suosituksia.

Useimmat tuottajat, jotka kieltäytyvät maksamasta lisämaksua, vievät asian oikeuteen jäsenvaltiossa, ja tällöin ei sen paremmin jäsenvaltio kuin komissiokaan voi puuttua oikeuden toteutumiseen. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin on äskettäin todennut (asiassa C-278/98), että komissio ei saa vaatia jäsenvaltioilta rahoitusoikaisuja arvioidun lisämaksun osalta, silloin kuin kyseistä lisämaksua koskeva oikeudenkäynti on vireillä, ellei se osoita, että menettelyä koskevan oikaisun tekeminen kuuluu jäsenvaltion viranomaisille. Komissio ei voi vaatia jäsenvaltioilta rahoitusoikaisujen yhteydessä korkoa myöhässä suoritetuista maksuista, jos se ei kykene esittämään näyttöä vakavasta ja perustellusta epäilyksestä, että se, ettei eräitä määriä ole maksettu tai että ne on maksettu myöhässä, johtuu jäsenvaltion viranomaisten laiminlyönnistä (asia C-130/99).

Tilintarkastustuomioistuin väittää vuosikertomuksensa 2.193 kohdassa, että eräiden jäsenvaltioiden viranomaiset eivät ole noudattaneet kiintiösääntöjä mutta ei mainitse yksittäisten tuottajien rikkomuksia. Komissio on jo vastauksessaan todennut, että rikkomisesta johtuvat menettelyt on jo aloitettu kyseisiä jäsenvaltioita vastaan.

65. kehottaa luomaan menettelyjä, jotka koskevat BSE-lainsäädännön soveltamista jäsenvaltioissa (vrt. erityiskertomus 14/2001) ja suu- ja sorkkataudin ehkäisemistä ja joissa määrätään varainhoitoa koskevia oikaisuja tai sakkoja ja rangaistuksia Euroopan unionin rahoittamien eläinlääkintämenojen tai markkinoihin liittyvien toimien osalta, mikäli jäsenvaltiot eivät noudata eläinlääkintälainsäädäntöä;

Komission vastaus:

Komissiolla on asetuksen (EY) N:o 178/2002 nojalla oikeus puuttua tapauksiin, joissa riskiä ihmisten terveydelle, eläinten terveydelle tai ympäristölle ei voida tyydyttävällä tavalla hallita kyseisen jäsenvaltion toteuttamilla toimenpiteillä. Komissiolla on lupa toteuttaa eräitä väliaikaisia toimenpiteitä, jotka on myöhemmin vahvistettava tai joita on myöhemmin laajennettava, muutettava tai tarkistettava.

Kuten komission valkoisessa kirjassa elintarvikkeiden turvallisuudesta [KOM (1999) 719] todetaan, komissio aikoo tehdä Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen asetukseksi rehujen ja elintarvikkeiden valvonnasta. Komission yksiköissä tutkitaan, kuinka kyseiseen ehdotukseen voidaan liittää edellä mainittujen puutteiden korjaamiseksi laaditut menettelyt. On huolellisesti tutkittava, etteivät tällaiset toimenpiteet ole ristiriidassa perustamissopimuksen määräysten kanssa.

66. kehottaa komissiota miettimään, pitäisikö sillä olla enemmän toimivaltaa erityisissä kriisitilanteissa, jotka uhkaavat ihmisten ja eläinten terveyttä;

Komission vastaus:

Komissio on Euroopan parlamentin kanssa yhtä lailla huolissaan ihmisten ja eläinten terveydelle aiheutuvista riskeistä, mutta on sitä mieltä, että käyttöön otettavan välineen asianmukaisena oikeusperustana on oltava perussopimukset.

On odotettavissa, että tämä rehuja ja elintarvikkeita koskeva ehdotus voidaan esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuoden 2002 loppuun mennessä. Komission yksiköt tarkastelevat, kuinka ja missä muodossa edellä mainitut tavoitteet voidaan sisällyttää lopulliseen ehdotukseen (ks. vastaukset kohtiin 65 ja 70).

67. panee merkille, että jotkin säännöt ovat vaikuttaneet epätoivotulla tavalla ja että komissio on vastannut hyvin myöhään tilintarkastustuomioistuimen esittämiin varoituksiin, ja viittaa tässä yhteydessä kasvatustuen myöntämiseen kuitupellavalle, jonka tuotannon kannustamista tilintarkastustuomioistuin suositteli komissiota jo vuonna 1992²¹ välttämään, "sillä jo siihen aikaan kuitupellavaa tuotettiin niin paljon, ettei kaikelle kuitupellavalle löytynyt ostajia"²²; pitää valitettavana tapaa, jolla komissio ja jäsenvaltiot reagoivat tilanteeseen ja että siihen kului niin paljon aikaa; panee merkille, että neuvosto ja parlamentti ovat joissain tapauksissa pysäyttäneet komission ehdotuksia, joilla on pyritty parantamaan YMP:tä koskevaa lainsäädäntöä;

Komission vastaus:

Komissio on täysin samaa mieltä ja tuomitsee kaikenlaisen yhteisön talousarvion väärinkäytön. Komissio noudatti tilintarkastustuomioistuimen vuonna 1992 antamia suosituksia, ja kuitupellavan yleistä tuotantotukea ei nostettu. Vuonna 1992 ongelma johtui markkinoiden epätasapainosta, jota ei enää ole. Vuonna 1994 alkaneet ongelmat eivät liittyneet tuotettujen kuitujen määrän kasvuun.

68. tuomitsee "palkkioiden metsästyksen" innostavat säännöt, jotka vaikuttavat haitallisesti yhteisön talousarvioon, vaikka se ei suinkaan ole ollut tarkoitus; toistaa vuoden 1997 vastuuvapaudesta 19. tammikuuta 2000 antamassaan päätöslauselmassa²³ esittämänsä kehotuksen seurata tilintarkastustuomioistuimen suosituksia järjestelmällisesti ja huolellisesti;

Komission vastaus:

Komissio on täysin samaa mieltä ja tuomitsee kaikenlaisen yhteisön talousarvion väärinkäytön. Komissio noudatti tilintarkastustuomioistuimen vuonna 1992 antamia suosituksia, ja kuitupellavan yleistä tuotantotukea ei nostettu. Estääkseen pellavaan ja hamppuun liittyvien palkkioiden metsästyksen komissio teki uudistusehdotuksen vuonna 1996. Myöhemmin tukijärjestelmässä otettiin käyttöön lisävaatimuksia, kuten pakolliset jalostussopimukset, velvollisuus jalostaa tuote ja vähimmäistuotantovaatimus hehtaaria kohden.

²¹ EYVL C 309, 16.11.1993.

²² Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, kohta 2.77.

²³ EYVL L 45, 17.2.2000, s. 33.

69. pyytää tilintarkastustuomioistuinta arvioimaan, missä määrin etuuskohtelujärjestelmä aiheuttaa sääntöjenvastaisuuksia, jotka vaikuttavat haitallisesti yhteisön varoihin (vrt. turkkilaisia televisiovastanottimia koskenut tuomio), ja kehottaa komissiota kehittämään nykyiselle järjestelmälle vaihtoehtoja mahdollisimman pian;
70. pitää valitettavana ammattirikollisten järjestämää väärennetyn voion salakuljetustapausta, joka olisi voinut vaarantaa ihmisten terveyden ja josta aiheutuu taloudellisia tappioita talousarvioon; kehottaa määräämään tuotteiden väärentäjille ja sellaiseen toimintaan osallistuville yrityksille aiheelliset rangaistukset sekä toimittamaan Euroopan parlamentille mahdollisimman pian kaiken tiedon tästä tapauksesta; pahoittelee, ettei komissio ole varoittanut kuluttajia mahdollisista terveysriskeistä tapauksen tultua julki heinäkuussa 2000; odottaa komission asettavan tulevaisuudessa kansalaisten terveyden etusijalle kaikkiin muihin tutkimuksiin nähden; panee merkille, että vaikka on kulunut jo lähes kaksi vuotta siitä, kun OLAF julkisti skandaalin, yhteisö ei ole esittänyt minkäänlaisia varainhoitoa koskevia oikaisuja tapaukseen sekaantuneiden yritysten vastuuhenkilöitä vastaan, mikä on jyrkässä ristiriidassa paljon vähäisemmistä rikkeistä (kuten maitokiintiöiden ylitykset) langetettujen seuraamusten kanssa;
- katsoo, että nykytilanne on yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevien periaatteiden vastainen, ja kehottaa komissiota varmistamaan, että rikoksia ei kohdella suopeammin kuin hallinnollisia rikkomuksia;
 - kehottaa komissiota seuraamaan asiaa tarkasti ja raporttoimaan sen käännteistä Euroopan parlamentille;

Komission vastaus:

Yleisellä elintarvikelainsäädännöllä perustetulla uudella lainsäädäntökehyksellä, joka annettiin 21. tammikuuta 2002, vahvistetaan komission mahdollisuutta toimia silloin, kun mistä tahansa peräisin olevat elintarvikkeet ovat mikrobiologisesti tai kemiallisesti saastuneita. Näiden säännösten nojalla komissio voi toteuttaa koko ravintoketjun kattavia kiireellisiä toimenpiteitä silloin, "kun on ilmeistä, että yhteisöstä peräisin olevasta tai kolmannelle maasta tuodusta elintarvikkeesta tai rehusta aiheutuu todennäköisesti vakava riski ihmisten terveydelle, eläinten terveydelle tai ympäristölle eikä tällaista riskiä voida tyydyttävällä tavalla hallita kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden toteuttamilla toimenpiteillä" (28. tammikuuta 2002 annetun asetuksen (EY) N:o 178/2002 53 artikla).

Lisäksi tässä lainsäädäntökehyksessä korostetaan elintarvikkeiden jäljitettävyyttä, jotta toimenpiteet voidaan kohdentaa ravintoketjun oikeaan osaan.

Petostentorjuntavirasto avusti Italian ja Ranskan oikeusviranomaisia sekä osallistui Saksassa tehtyyn hallinnolliseen kyselyyn. (Rikos)tutkimukset jatkuvat Italiassa ja Ranskassa. Belgian, Ranskan ja Saksan hallintoviranomaiset odottavat, että ne saavat laillisesti käyttöönsä tutkimusten yhteydessä kootut tiedot, arvioidakseen, voidaanko ja missä määrin voidaan soveltaa perintätoimenpiteitä ja tarvittaessa yhteisön seuraamuksia, joista asetuksissa on säädetty horisontaalisen asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 säännösten mukaisesti. Voita koskevassa asiassa mahdollisesti määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista päättävät kansalliset oikeusviranomaiset.

Asian ratkaisusta ilmoitetaan parlamentille.

71. panee merkille, että vastuu sääntöjenvastaisuuksien tai petosten havaitsemisesta on jäsenvaltioilla (joiden on myös ilmoitettava niistä komissiolle), komission yksiköillä, OLAFilla ja tilintarkastustuomioistuimella mutta että jäsenvaltiot eivät suinkaan huolehdi täydellisesti velvollisuudestaan ilmoittaa rakennerahastoihin liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista, kuten tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 10/2001 on huomautettu, ja että niitä koskevat todelliset luvut ovat todennäköisesti paljon ilmoitettua suuremmat;

Komission vastaus:

On täysin totta, että eräillä jäsenvaltioilla on ollut vaikeuksia tulkita rakennerahastojen osalta, mikä on väärinkäytös, ja tämä on johtanut siihen, että petoksista ja väärinkäytöksistä on raportoitu hyvin vähän. Komissio oli tietoinen ongelmasta ja pyrki löytämään siihen ratkaisun. Osana tätä ratkaisua rakennerahastoja jäsenvaltioissa hallinnoiville viranomaisille järjestettiin kohdennettua koulutusta. Samalla ylläpidettiin komission ja jäsenvaltioiden kahdenvälisiä suhteita rakennerahastoja valvovan koordinoitukomitean ja petostentorjunnan koordinoinnin neuvoantavan komitean (COCOLAF) kokouksissa. Keskustelu jäsenvaltioiden kanssa tästä aiheesta kaikkien yhteisön talousarvion osa-alueiden osalta jatkuu ja siihen on keskitytty erityisesti COCOLAFin kokouksissa vuonna 2002. Raportointi on parantunut ja tapauksien määrä on lisääntynyt vuodesta 1998. Tämä on myönteistä kehitystä.

Asetuksen (EY) N:o 1681/94 3 artiklassa säädetään selkeästi, mistä jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, ja samalla määritellään, mikä on asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 mukainen väärinkäytös. Jälkimmäinen on horisontaalinen puiteasetus, joka koskee koko yhteisön talousarvion suojaamista ja jota sovelletaan kaikkiin väärinkäytöksiin yhteisön talousarvion osa-alueilla.

Rakennerahastoista vastaavat komission pääosastot ja petostentorjuntavirasto tarkastavat syksyllä 2002, että jäsenvaltiot noudattavat rakennerahastoihin liittyvien väärinkäytösten ilmoittamismenettelyä.

Komissio korostaa väärinkäytöksistä ilmoittamista ja seurantaan jokaisessa koordinaatiokokouksessa kansallisten valvontaviranomaisten kanssa. Kansalliset tilintarkastajat ymmärtävät nykyisin paremmin, etteivät ne saa laiminlyödä tätä tehtävää tarkastuskäynneillään.

72. kehottaa komissiota arvioimaan ja tarkistamaan nykyistä järjestelmää, jossa kolmansista maista tuodaan alle EU-hintojen maataloustuotteita, jotka jalostetaan EU:ssa ja viedään takaisin kolmansiin maihin;

Komission vastaus:

Ei ole suotavaa poistaa etuuskohtelua, jonka ansiosta unioniin voidaan tuoda tuotteita maailmanmarkkinahintaan ja viedä ne edelleen EU:n ulkopuolelle sellaisenaan tai jalostettuina. Tällaisista etuuskohtelusopimuksista on etua lähinnä kehitysmaille.

Sisäisen jalostusmenettelyn ansiosta unionissa voidaan jalostaa tuotteita maailmanmarkkinahintaan ja viedä ne edelleen jalostettuina tuotteina, mutta menettelyä saa käyttää ainoastaan, jos sen oikeuttavat taloudelliset ehdot täyttyvät. Sisäiseen jalostusmenettelyyn pääsyn rajoittaminen voisi vahingoittaa EU:n jalostusteollisuutta.

73. kehottaa valistamaan jäsenvaltioita, mukaan lukien alueelliset hallintoviranomaiset, entistä paremmin toimista sääntöjenvastaisuuksien torjumiseksi, koska erityisesti rakennetoimien alalla yhteisön talousarvion määrärahojen huolimaton tai sääntöjenvastainen käyttö heijastuu myös jäsenvaltioiden talousarvioista yhteisrahoitettavien varojen yhtä huolimattomana käyttönä;

Komission vastaus:

Komissio on tyytyväinen, että parlamentti tukee sen pyrkimyksiä saada jäsenvaltiot kiinnittämään enemmän huomiota väärinkäytösten torjuntaan.

Ks. myös vastaus kohtaan 14 a.

74. kehottaa komissiota soveltamaan tosiasiallisesti varainhoitoa koskevia oikaisuja asetuksen (EY) N:o 448/2001²⁴ mukaisesti rakennetoimiin tapauksissa, joissa esiintyy sääntöjenvastaisuuksia;

Komission vastaus:

Komissio aikoo varmistaa, että asetusta (EY) N:o 448/2001 noudatetaan.

75. panee merkille komission parlamentin pyynnöstä toimittamat luvut, jotka koskevat sääntöjenvastaisuuksien määrää jäsenvaltioittain ja takaisin perittävien rakennerahastovarojen määrää asetuksen (EY) N:o 1681/94²⁵ voimaantulon jälkeen; panee merkille, että eräillä jäsenvaltioilla (Italia, Espanja, Italia, Yhdistynyt kuningaskunta, Saksa) on maksamatta huomattavia summia, ja haluaa tietää syyt siihen, miksi näistä maista on saatu perittyä takaisin niin vähän;

Komission vastaus:

Kun väärinkäytöksistä ilmoitetaan petostentorjuntavirastolle, jäsenvaltioilta edellytetään, että ne tekevät tarvittavat oikaisut ja ilmoittavat niistä petostentorjuntavirastolle. Rakennerahastoista vastaavat pääosastot tarkastavat nykyisin petostentorjuntavirastolta ohjelmien loppuunsaattamisen yhteydessä, onko ilmoitetut väärinkäytökset korjattu. Jos ei, ne varmistavat, että tapaukset hoidetaan ennen kuin ehdotetaan kyseisten ohjelmien loppuun saattamista.

Petostentorjuntavirastolla on tietokanta jäsenvaltioiden ilmoittamista tapauksista, jotka liittyvät rakennerahastojen väärinkäyttöön. Tietokannasta näkee tapauskohtaisesti kunkin jäsenvaltion kohdalta rahaston, määrän ja takaisinperintätilanteen. Vuosiksi 1994–1999 laadittua ohjelmaa on nyt alettu saattaa päätökseen ja tarkoitus on saada se päätettyä vuoteen 2003 mennessä, jolloin saadaan selville, miten takaisinperintä on kokonaisuudessaan onnistunut. Ennen ohjelman loppuunsaattamista on kaikki ilmoitetut tapaukset saatava käsiteltyä, paitsi jos toimi on keskeytetty vireillä olevan oikeudenkäyntimenettelyn vuoksi. Jos jäsenvaltio ei ole ottanut huomioon kaikkia määriä, jotka on vielä perittävä ennen ohjelman loppuunsaattamista, komissio toteuttaa asianmukaisia toimia ja soveltaa myös asetuksella (ETY) N:o 2082/93 muutetun asetuksen (ETY) N:o 4253/88 24 artiklaa.

²⁴ EYVL L 64, 6.3.2001, s. 13.

²⁵ EYVL L 178, 12.7.1994, s. 43.

Vuosina 2000–2006 rakennerahastoista ja koheesiorahastoista vastaaville pääosastoille ilmoitetaan vuosittain jäsenvaltioissa vireillä olevista takaisinperintämenettelyistä täytäntöönpanoasetusten (EY) N:o 438/2001, (EY) N:o 448/2001 (rakennerahastot) ja (EY) N:o 1386/2002 (koheesiorahasto) perusteella. Tämän sekä kattavamman tietokannan avulla voidaan tehostaa valvontaa, myös vähäisempien väärinkäytösten osalta.

On otettu käyttöön väärinkäytöksiä vähentäviä järjestelmiä, jotka lujittavat:

– varainhoidon moitteettomuutta ja valvontaa koskevia vaatimuksia (asetuksen (EY) N:o 1260/1999 38, 32 ja 34 artikla, asetuksen (EY) N:o 1164/94 12 artikla ja sen liitteessä II oleva H artikla ja muut täytäntöönpanoasetukset (EY) N:o 438/2001 ja (EY) N:o 1386/2002),

– väärinkäytöstapauksissa sovellettavia seuraamuksia niin jäsenvaltioissa (jotka ovat ensisijaisesti vastuussa väärinkäytösten havaitsemisesta, oikaisemisesta ja niistä ilmoittamisesta komissiolle) kuin komissiossakin (asetuksen (EY) N:o 1260/1999 39 artikla, asetuksen (EY) N:o 1164/2001 liitteessä II oleva H artikla, täytäntöönpanoasetukset (EY) N:o 448/2001 ja (EY) N:o 1386/2002 sekä varainhoidon oikaisua koskevat komission sisäiset suuntaviivat). Komission käytössä on kaksi keinoa: se voi ehdottaa oikaisua ekstrapolaation²⁶ tai kiinteän määrän²⁷ perusteella.

Summista, joista komissio on antanut takaisinperimistä koskevat määräykset vanhojen sääntöjen (asetuksen (ETY) N:o 4253/88 24 artikla) perusteella vuosina 1997–2000 ja jotka ovat todellakin suhteellisen pieniä, on ilmoitettu parlamentille vastauksissa, jotka aluepolitiikan pääosaston pääjohtaja on antanut talousarvion valvontavaliokunnan esittämiin kysymyksiin 8. helmikuuta 2002.

KORJAUKSET:

76. suosittelee tilien tarkastamiseen ja hyväksymiseen liittyen (EMOTR) jälleen kerran (vrt. edellä mainittu vastuuvapausmenettelyä 1999 koskeva parlamentin 4. huhtikuuta 2001 antama päätöslauselma), että menettelyä parannetaan erityisesti lisäämällä varainhoitoa koskevia oikaisuja niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa on paljastunut jatkuvia heikkouksia valvontajärjestelmässä, mukaan lukien viivästykset yhdenntetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän perustamisessa, ja pidentämällä vaatimustenmukaisuuspäätösten määräaika nykyisestä 24 kuukaudesta 36 kuukauteen, kuten jo edellä mainitussa vuoden 1999 vastuuvapausmenettelyssä ehdotettiin; pyytää komissiota esittämään tarvittavat ehdotukset;

Komission vastaus:

Komission yksiköt tutkivat nykyisten asetusten perusteella mahdollisuutta lisätä kiinteän määrän oikaisuja silloin, kun on kyse sellaisten valvontajärjestelmien toistuvista heikkouksista, joista on tehty oikaisu jo silloin, kun tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskeva päätös tehtiin edellisen kerran. Tätä sovelletaan erityisesti yhdenntetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän täytäntöönpanossa havaittuihin viivästyksiin tai heikkouksiin. Tilanne, jossa valvonnan heikkoutta ei korjata vaan se

²⁶ Ekstrapolaatiota sovelletaan järjestelmällisiin väärinkäytöksiin, joiden taloudellinen vaikutus voidaan teoriassa laskea mutta joita ei voida kustannus- tai muista syistä laskea tarkkaan, joten niiden taloudellinen vaikutus on arvioitava.

²⁷ Kiinteää määrää sovelletaan järjestelmällisiin väärinkäytöksiin (jotka johtuvat kansallisten valvontajärjestelmien puutteista, ei esim. tarkisteta, että yhteisön sääntöjä noudatetaan) tai sääntöjen yksittäisiin väärinkäytöksiin, silloin kun niiden taloudelliset vaikutukset eivät ole laskettavissa.

saa jatkua, voi lisätä väärinkäytösten riskiä ja niiden vakavuutta ja näin ollen EMOTR:n taloudellisia menetyksiä. Yksityiskohtaiset säännöt on tarkoitus määrittää vuoden 2002 jälkipuolella.

77. pyytää komissiota tekemään ennen seuraavaa vastuuvapausmenettelyä ehdotuksia, joiden tarkoituksena on mahdollistaa asianmukaisten seuraamusten langettaminen (esim. ennakkojen vähentäminen tai varainhoitoa koskevat oikaisut), mikäli jäsenvaltioissa toimivat maksajavirastot eivät noudata asetettuja kriteerejä;

Komission vastaus:

Lainsäädäntö ei nykyisin anna mahdollisuutta tehdä oikaisuja sillä perusteella, että maksajavirasto ei kenties ole noudattanut hyväksyntäperusteita. Hyväksyntä kuuluu jäsenvaltioille. Komission yksiköt eivät puutu siihen yhdenmukaisuutta koskevilla oikaisuilla ja ennakkojen vähentämisellä, mutta tämä koskee erityisiä budjettikohtia, jotka vastaavat rahoitettuja toimenpiteitä.

78. esittää epäilyksensä siitä, onko nykyinen varainhoitoa koskevien oikaisujen järjestelmä riittävä keino kannustaa jäsenvaltioita torjumaan petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia; kehottaa komissiota ehdottamaan rikkomismenettelyn yksinkertaistamista, joka mahdollistaisi sen, että jäsenvaltio voisi tuomioistuimen tuomion jälkeen maksaa könttäsunnan tai sakon, jos komissio katsoo, että kyseinen jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille perustamissopimuksen (228 artikla) mukaan kuuluvan velvollisuuden;

Komission vastaus:

Asetuksen (EY) N:o 1260/1999 39 artiklassa ja (varainhoitoa koskeviin oikaisuihin liittyvässä) asetuksessa (EY) N:o 448/2001 kannustetaan jäsenvaltioita jäljittämään ja oikaisemaan rakennerahastojen menoihin liittyviä väärinkäytöksiä antamalla niille oikeus kohdentaa peruutetut ja takaisinperityt menot muihin hankkeisiin, kun taas komission peruuttamat ja takaisinperimät menot otetaan kokonaan pois ohjelmalta.

Komissio pyrkii jatkuvasti parantamaan yhteisön lainsäädännön moitteetonta soveltamista, myös toistuvien rikkomisten yhteydessä. Komissiolla ei ole syytä ryhtyä kyseenalaistamaan tässä vaiheessa uhkasakkoja, joita se käyttää säännöllisesti kannustaakseen jäsenvaltioita noudattamaan yhteisöjen tuomioistuimen tuomioita.

79. kehottaa komissiota tiedottamaan parlamentille paremmin siitä, miten perusteettomasti maksettujen varojen takaisinperinnän tehostamisessa on edistytty (komission sisäisen uudistuksen toimi 96); toistaa pahoittelunsa (ks. edellä mainittu 28. helmikuuta 2002 tehty päätöslauselma) sen johdosta, että komissio ei ole noudattanut parlamentin suositusta eikä ottanut käyttöön vaatimusta takaisinperintämenettelyjen käynnistämisestä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun tilintarkastustuomioistuimelta on saatu yksityiskohtaiset tiedot sääntöjenvastaisuuksista;

Komission vastaus:

Komissio haluaa muistuttaa jälleen kerran, että se, että on huomattu sääntöjenvastaisuus, ei välttämättä tarkoita, että rahat ovat menneet väärään kohteeseen. On sitä paitsi huomattava, että silloin kun aiheettomasti myönnetty varat on perittävä takaisin, kolmen kuukauden määräaika ei ole realistinen, koska yli 80 prosenttia tällaisista varoista ovat sellaisia yhteisön varoja, joita yhteisö

ei myönnä suoraan vaan joita jäsenvaltiot myöntävät. Aiheettomasti myönnettyjen varojen takaisinperintää koskee eri lainsäädäntö (Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastoa (EMOTR) sekä maatalouden ja maaseudun kehittämisen erityistä liittymisohjelmaa (Sapard) koskeva lainsäädäntö sekä rakennerahastoja, koheesiorahastoa ja liittymistä edeltävää rakennepolitiikan välinettä (ISPA) koskeva lainsäädäntö niihin liittyviä rahoitusoikaisuja varten).

Kuten edellä (kohdassa 4) todettiin komissio toimittaa vuoden 2002 loppuun mennessä muille toimielimille tiedonannon siitä, miten joulukuussa 2000 annettuun toimintasuunnitelmaan (SEC (2000) 2204/3, 13.12.2000) perustuvan toimen 96 "Perusteettomasti maksettujen varojen takaisinperinnän tehostaminen" täytäntöönpanossa on edistytty voimassaolevan lainsäädännön puitteissa ja mitä voidaan odottaa saavutettavan neuvoston 25. kesäkuuta 2002 antaman uudelleen laaditun varainhoitoasetuksen ja soveltamissääntöjen nojalla (luonnos toimitettiin muille toimielimille heinäkuun 2002 lopussa lausuntoa varten), sekä siinä, että vahvistetaan järjestelmällisesti ne määrät, jotka voidaan vahvistaa. Sisäisen tarkastuksen toimiala laatii asiasta tarkastusta (ks. myös kohtaan 4 annetun vastauksen viimeinen kohta).

Ilman lainsäädäntömuutoksia toteutettuihin toimiin kuuluvat myös toimet, joiden tarkoituksena on estää se, että määriä ei voida periä takaisin, koska ne ovat vanhentuneet. Tällaisia toimia ovat automaattiset muistutukset ja velallisille lähetettävät viralliset muistutuskirjeet ("dunning"), raportointia koskevat parannukset ja se, että pääosastot voivat käyttää tietokantoja velallisten taloudellisen aseman tarkistamiseen. Takaisinperintäresursseja ja -rakenteita on lujitettu, jotta pystyttäisiin vähentämään sellaisia vanhoja velkoja, joita voidaan vielä periä takaisin. Sääntöjä on selkeytetty sellaisten määrien poistamiseksi kirjanpidosta, joita ei katsota voitavan periä takaisin, antamalla vuoden 2002 talousarvion soveltamista koskevat sisäiset säännöt, jotka hyväksyttiin 8. huhtikuuta 2002 ja joihin sisältyy parlamentin tyydytykseksi (ks. kohta 80) vahvistettujen määrien takaisinperinnästä luopuminen suhteellisuusperiaatetta soveltamalla.

Uuden sääntelykehiksen (uusi varainhoitoasetus, sen soveltamissäännöt ja velkojen takaisinperintää koskevat sisäiset menettelysäännökset) laatimiseksi toteutettuihin toimiin kuuluvat tulojen ja menojen hyväksyjän (joka vastaa velkomiskirjeen laatimisesta ja lähettämisestä velkojalle) aseman lujittaminen ja takaisinperintävälineiden vahvistaminen (takaisinperintä kuittaamalla, takaisinperintä mistä tahansa etukäteen annetusta vakuudesta ja takaisinperintä panemalla täytäntöön EY:n perustamissopimuksen 256 artiklan nojalla tai yhteisöjen tuomioistuimen antaman tuomion nojalla täytäntöönpanokelpoinen määräys). Uusi sääntelykehys tulee voimaan 1. tammikuuta 2003. Sillä jatketaan edellä mainittujen vahvistettujen saamisten tileistäpoistamista koskevien sääntöjen järjeistämistä (luopuminen, peruuttaminen sekä tekniset ja kirjanpidolliset oikaisut).

Komission yksiköt saavat asiaankuuluvaa koulutusta, joka koskee sekä uutta sääntelykehystä että muutoksia tietotekniikan sovelluksissa.

80. panee erittäin tyytyväisenä merkille komission esittämät suuntaviivat suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta velan perimisestä luopumiseen; pitää myönteisenä sitä, että suuntaviivojen avulla otetaan käyttöön selkeitä ja avoimia menettelyjä velan poistoksi parlamentin toiveiden mukaisesti;
81. vaatii, että komissio päätöksensä tehtyään kertoo Euroopan parlamentille, mitä laskentaperustetta on sovellettu varainhoitoa koskeviin oikaisuihin ensinnäkin Alankomaita koskevassa tapauksessa, joka liittyi Euroopan sosiaalirahastoon, ja toisaalta Espanjaa koskevassa tapauksessa, joka liittyi pellavaan;

Komission vastaus:

Komissio on ilmoittanut Euroopan parlamentille säännöllisesti (useita kertoja vuonna 2001) talousarvion valvontavaliokunnan välityksellä Alankomaissa havaittujen väärinkäytösten seurannasta sekä vuoden 1999 vastuuvapauden myöntämisestä esittelijälle osoitetulla kirjeellä että vastauksena eräiden parlamentin jäsenten yksityiskohtaisiin kirjallisiin kysymyksiin. Rahoitusoikaisuun sovellettava laskentamenetelmä asetetaan päätöksessä, jonka komissio teki asetuksen (ETY) N:o 4253/88 24 artiklan nojalla (yhteisön tuen vähentäminen – päätös C(2002 970 lopullinen). Komission jäsen Anna Diamantopoulou lähetti Diemut Theatolle päätöksestä jäljennöksen 19. huhtikuuta 2002 (courrier Cabinet No 0596).

Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi komissio on laatinut useita Alankomaiden viranomaisille toimitettuja velkomiskirjeitä, joiden takaisinperittävä määrä on yhteensä 157 188 991 euroa. Komissio sai perittyä tämän määrän kokonaisuudessaan 9. heinäkuuta 2002.

Komissio ilmoittaa pellava-asiassa talousarvion valvontavaliokunnalle säännöllisesti tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevista päätöksistä.

82. odottaa, että rahoituksen oikaisemista koskevat komission päätöksentekomenettelyt ovat avoimia; muistuttaa, että perustamissopimuksen 213 artiklassa edellytetään, että "komission jäsenet hoitavat tehtävänsä täysin riippumattomina" ja "pidättyvät kaikesta, mikä on ristiriidassa heidän tehtävänsä kanssa"; muistuttaa komission jäsenten toimintasäännöistä, joissa todetaan, että eturistiriitoja koskevien riskien estäminen auttaa jäseniä riippumattomuuden varmistamisessa; ottaa huomioon, että jäsenten kabinettien on toimintasääntöjen mukaisesti toimittava tarvittaessa komission jäsenten ja heidän vastuullaan olevien yksiköiden yhteyspintana vaikuttamatta yksiköiden hallintoihin; odottaa, että komission jäsenet ja heidän kabinettinsa ottavat toimintasäännöt huomioon jatkossakin; muistuttaa komission luvanneen tiedottaa parlamentin pyynnöstä yksityiskohtaisesti kaikista erityisistä rahoituksen oikaisutoimista ja niitä seuraavista menettelyistä;

Komission vastaus:

Komissio ja sen jäsenet voivat vain toistaa noudattavansa tiukasti perussopimusten mukaisia velvollisuuksiaan ja komission jäsenten toimintasääntöjä, jotka Prodin komissio asetti yhtenä ensimmäisistä toimistaan.

PETOSTENTORJUNTAVIRASTO

83. panee merkille OLAFin toimintaa rajoittavat seikat, joihin viitattiin OLAFin valvontakomitean vuosikertomuksessa (luku III, kohta 3.2), koska se ei voinut antaa tarkkoja tietoja toimista, joita toimivaltaiset jäsenvaltioiden viranomaiset olivat toteuttaneet käsiteltävänä olleissa tapauksissa, eikä hallinnollisten tai rikosoikeudellisten rangaistusten määräämisestä tai varojen takaisinperinnästä; panee myös merkille sen toiminnan soveltamisalaa rajoittavat seikat (esim. arvonlisäveroala, kuten tilintarkastustuomioistuinin totesi vuosikertomuksensa kohdassa 1.90, jossa mainittiin muun muassa, että "petosriskiä lisää myös se, ettei ole olemassa selkeää oikeusperustaa, jonka nojalla OLAF/komissio voisi koordinoita kansainvälisiä alv-tutkimuksia";

Komission vastaus:

Komissio käynnisti petostentorjunnan koordinoinnin neuvoa-antavan komitean (COCOLAF) kautta vuoropuhelun jäsenvaltioiden kanssa ja teki käytettävissään olevien keinojen rajoissa aloitteita saadakseen tarkempaa tietoa sellaisten tapausten seurannasta, jotka petostentorjuntavirasto on toimittanut jäsenvaltioiden oikeusviranomaisille. Lisäksi seurannasta vastaavat petostentorjuntaviraston yksiköt vastaavat kaikkien petostentorjuntaviraston tutkimien tapausten seurannasta, oli kyse hallinnollisista, oikeudellisista, kurinpidollisista tai taloudellisista seuraamuksista.

Komissio liitti vuoden 2001 työohjelmaansa ehdotuksen yhteisön laajuisen yhteistyön ja tietojenvaihdon parantamiseksi alv-kysymyksissä sekä torjuakseen tehokkaammin rajatylittäviä alv-petoksia. Työohjelma käsittää myös ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, jonka tarkoituksena on luoda jäsenvaltioiden viranomaisten ja komission välinen yhteistyömekanismi yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi. Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa, että yhteisön taloudelliset edut on suojattu lainvastaisilta toimilta, myös alv-petoksilta ja rahanpesulta.

Komissio toisti vuosiksi 2001–2003 laatimassaan toimintasuunnitelmassa päämääränsä tehdä petostentorjuntaa koskeva aloite.

Kun todetaan, että päävastuu yhteisen alv-järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamiseksi tarvittavista toimenpiteistä kuuluu jäsenvaltioille, komissio pystyy tämän asetuksen avulla hoitamaan koordinaatio- ja motivointitehtävänsä erityisesti yhteisöön vaikuttavien alv-petosten torjunnassa. Alv:n osalta tällä aloitteella perustetaan oikeudellinen väline, joka täydentää komission ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla (KOM (2001) 294 lopullinen).

84. panee huolestuneena merkille valvontakomitean kertomuksessa esitetyn havainnon (luku IV, kohta 3.1.1), että vaikka suuri osa OLAFin tutkimista tapauksista sisältää rikollisia elementtejä, virasto toimitti selvityksiä tai tietoja toimivaltaisille jäsenvaltioiden oikeusviranomaisille vain hyvin harvoissa tapauksissa;

Komission vastaus:

Äskettäin perustetun tuomioistuinasioista ja oikeudellisesta neuvonnasta vastaavan yksikön tehtäviin kuuluu tiiviiden yhteyksien luominen kansallisiin oikeusviranomaisiin ja petostentorjuntaviraston tutkintaraporttien toimittaminen näille viranomaisille ajallaan.

85. pyytää saada tietoja siitä, millainen asema OLAFilla tarkalleen ottaen on, kun lainsäädäntöä muokataan petoksille epäsuotuisaksi;

Komission vastaus:

Hallinnonuudistusta koskevan valkoisen kirjan 94 toimesta todetaan, että komission tarkoituksena on lujittaa lainsäädännön aukottomuutta petoksia vastaan ja vahvistaa sopimusten hallinnointia. Komissio antoi 7. marraskuuta 2001 aiheesta tiedonannon, joka toimitettiin tiedoksi Euroopan parlamentille. Petostentorjuntavirastoa kuullaan varsinkin ennen sisäistä lausuntokierrosta. Toisin sanoen petostentorjuntavirasto voi osallistua lainsäädäntöehdotuksen laatimiseen esittämällä erityisesti petosten torjuntaa koskevia säännöksiä. Yleensä kyseessä on virallinen menettely, joka perustuu petosalttiiden alojen ja hankkeiden valintaan. Petoksiin varautuminen lainsäädännössä kuuluu tarkoin määritellylle petostentorjuntaviraston solulle, joka koordinoi ja hoitaa tällaisia

kuulemisia. Solu on perustettu äskettäin ja se tekee ensimmäiset ehdotuksensa yksikköjen yhteiselle työryhmälle, joka kokoontuu petostentorjuntaviraston aloitteesta.

Ryhmän tärkeimpinä tehtävinä on edellä mainitun tiedonannon mukaan hyväksyä petosaltteimpien toimialojen tunnistamisessa tarvittavat kriteerit. Näin voidaan luetteloida petostentorjuntaviraston vastuualueeseen kuuluvat petosalttiita toimialoja koskevat lainsäädäntöehdotukset, joista on annettava lausunto siltä osin, kuinka ehdotetussa lainsäädännössä on varauduttu petoksiin. Tähän osallistuvat myös erityistyöryhmä ja asiasta vastaavat pääosastot.

Komission pääjohtajia on pyydetty nimeämään vastuu- tai yhteyshenkilö, joka hoitaa yhteyksiä petostentorjuntavirastoon ja sen erityissoluun sekä vastaa petostentorjuntaviraston kuulemisesta ennen lausuntokierrosta (niin koordinointi kuin petostentorjuntaviraston sisäinen työskentely ja erityistyöryhmä ja sen päätökset). Tällainen vastuuhenkilö voi olla perustettavan erityistyöryhmän pysyvä jäsen tai suositella sopivaa edustajaa. Työryhmän puheenjohtajuudesta vastaa petostentorjuntavirasto ja siinä ovat edustettuina pääsihteeristö, oikeudellinen yksikkö, budjettipääosasto, varainhoidon valvonnan pääosasto, sisäisen tarkastuksen toimiala ja joukko operatiivisia pääosastoja. Pääosastot, jotka eivät ole edustettuina työryhmässä, osallistuvat toimintaan aivan samalla tavalla kuin työryhmän jäsenet, varsinkin päätettäessä lopullisesti petosaltteimmista aloista. Petostentorjuntavirastolla on tärkeä tehtävä myös sopimusten hallinnoinnissa, joka on myös osa tätä petoksiin varautumistoimintaa. Petostentorjuntavirasto auttaa budjettipääosastoa tarkistamaan komissiossa käytettävän sopimusten hallinnointijärjestelmän (esim. vakiosopimukset, yhteinen sopimustietokanta, hallinnointikeinot). Petoslainsäädännön kehittämisestä vastaava petostentorjuntaviraston solu ja oikeudellinen yksikkö osallistuvat alusta alkaen prosessiin, jossa määritellään ja laaditaan selkeät sopimuslausekkeet niin yhteisön kuin edunsaajienkin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Petostentorjuntavirasto aikoo myös levittää hankkimiansa tietoja (niiden muodosta riippumatta ja yhteisön lainsäädännön rajoissa) tavara- ja palveluhankintasopimuksiin tai avustuspäätöksiin liittyvistä petoksista ja väärinkäytöksistä (tutkimuksiin liittyvät tiedot, analyysit jne.). Nämä tiedot on tarkoitus syöttää yhteiseen sopimuksiin ja sopimuskumppaneita koskevaan tietokantaan, jotta ne ovat kaikkien komission yksiköiden saatavilla.

86. on erittäin huolestunut siitä, miten OLAFin tutkimuksia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999²⁸ 7 artiklaa nykyisin sovelletaan unionin elinten ja toimielinten väliseen tiedonvälitykseen;

Komission vastaus:

Asetuksen (EY) N:o 1073/1999 7 artikla koskee toimielinten ja elinten velvollisuutta toimittaa viipymättä petostentorjuntavirastolle kaikki tiedot, jotka liittyvät mahdollisiin petoksiin, lahjontaan tai muuhun laittomaan toimintaan, sekä keskeneräisiin sisäisiin tutkimuksiin liittyvät asiakirjat.

Petostentorjuntaviraston viimeisimmässä toimintakertomuksessa, joka kattoi 1. kesäkuuta 2000 ja 31. toukokuuta 2001 välisen ajanjakson, mainitaan, että petostentorjuntavirasto on aloittanut 36 sisäistä tutkimusta, joista 28 koskee komissiota. Näiden lukujen perusteella ei kuitenkaan voida tehdä päätelmiä siitä, miten hyvin 7 artiklassa asetettua tiedonantovelvollisuutta noudatetaan.

Saman asetuksen 15 artiklassa säädetään, että komissio toimittaa kolmantena vuonna asetuksen voimaantulosta petostentorjuntaviraston toimintaa koskevan arviointikertomuksen, johon liitetään

²⁸ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

tarvittaessa petostentorjuntaviraston tehtävien mukauttamista tai laajentamista koskevat ehdotukset. Kertomusta laaditaan parhaillaan ja se toimitetaan heti sen valmistuttua neuvostolle ja parlamentille.

Petostentorjuntavirasto toimitti kesäkuussa 2002 parlamentille tiedonannon suuntaviivoista, joita se noudattaa muille toimielimille suunnatuissa tiedotustoimissa.

87. pitää välttämättömänä, että edellä mainittua asetusta tarkistettaessa ratkaistaan ongelma, joka on liittynyt OLAFin tutkimusten tunnustamiseen jäsenvaltioiden viranomaisten keskuudessa ja siihen, mitä jatkotoimia tutkimusten perusteella olisi toteutettava;

Komission vastaus: *Kuten vastauksessa kohtaan 86 todetaan, komissio viimeistelee parhaillaan arviointikertomusta petostentorjuntaviraston toiminnasta asetuksen (EY) N:o 1073/1999 15 artiklan mukaisesti.*

Asetuksen (EY) N:o 1073/1999 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, että loppukertomukseen liitetään petostentorjuntaviraston johtajan suositukset jatkotoimiksi.

Saman artiklan 2 kohdassa säädetään, että "tapauksissa, joissa on tarpeen turvautua jäsenvaltion hallinnollisiin ja oikeudellisiin menettelyihin, näin laaditut kertomukset on hyväksyttävä todisteeksi samalla tavoin ja samoin edellytyksin kuin kansallisten hallinnollisten tarkastajien laatimat hallinnolliset kertomukset. Viraston kertomuksia arvioidaan samojen sääntöjen perusteella kuin kansallisten hallinnollisten tarkastajien laatimia hallinnollisia kertomuksia, ja ne ovat kansallisten viranomaisten kertomusten kanssa samanarvoiset." Asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 8 artiklan 3 kohdassa säädetään myös petostentorjuntaviraston tutkimusten hyväksyttävyydestä.

Voimassaolevassa yhteisön lainsäädännössä jo selvennetään petostentorjuntaviraston laatimien hallinnollisten kertomusten hyväksyttävyyttä ja niiden rinnastamista kansallisiin kertomuksiin.

Mitä tulee hallinnollisten tutkimusten perusteella toteutettaviin oikeudellisiin jatkotoimiin, tuomioistuinasioista ja oikeudellisesta neuvonnasta vastaava yksikkö on suoraan petostentorjuntaviraston pääjohtajan alaisuudessa ja että kyseisen yksikön tehtäviin kuuluu yhteistyön parantaminen kansallisten oikeusviranomaisten kanssa ja petostentorjuntaviraston tutkimusten perusteella toteutettavien oikeudellisten jatkotoimien seuranta.

Petostentorjuntavirasto saa lisäksi erityisaseman kansallisten oikeusviranomaisten avustajana, jos jäsenvaltiot ratifioivat yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen toisen pöytäkirjan.

Yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta ja Euroopan syyttäjäntoimen perustamisesta laaditun vihreän kirjan 2.1.3 kohdassa käsitellään myös tätä kysymystä (KOM (2001) 715 lopullinen, 11.12.2001). Siinä todetaan nykyiset vaikeudet, kuten se, että yhteisöllä ei ole elintä, joka vastaisi syytteiden nostamisesta ja täydentäisi hallinnollisia tutkimuksia, ja se, että kansalliset todisteita koskevat säännöt eroavat toisistaan. Siinä myös ehdotetaan, että yhteisen tutkinta- ja syytealueen perustaminen voisi poistaa nämä vaikeudet.

88. pitää valitettavana, että Euroopan syyttäjäviranomaisen perustamista (vrt. KOM (2000) 608) ei otettu Nizzan Eurooppa-neuvoston asialistalle joulukuussa 2000; on erittäin tyytyväinen joulukuussa 2001 annettuun vihreään kirjaan (KOM (2001) 715), jota Euroopan parlamentti oli pyytänyt moneen otteeseen; katsoo, että Euroopan syyttäjäviranomaisen perustaminen on välttämätöntä, jotta yhteisön talousarvioon kohdistuvia petoksia pystytään torjumaan

tehokkaasti; vaatii, että Euroopan syyttäviviranomaisen perustaminen otetaan valmistelukunnan asialistalle, jotta se saadaan liitettyä perussopimuksiin hyvissä ajoin ennen laajentumista;

Komission vastaus:

– *Komissio ehdotti Euroopan syyttäviviranomaisen perustamista yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi 26. tammikuuta 2000 (KOM (2000) 34, 5 kohta), lähes vuosi ennen Nizzan hallitustenvälistä konferenssia. Lausuntoa selkeytettiin ja täydennettiin 29. syyskuuta 2000 (KOM (2000) 608).*

– *Kaikki jäsenvaltiot eivät halunneet keskustella aiheesta Nizzassa. Näin ollen komissio päätti käynnistää aiheesta julkisen keskustelun vihreällä kirjalla (KOM (2001) 715), joka annettiin 11. joulukuuta 2001.*

– *Komissio suhtautuu myönteisesti Laekenissa 14. ja 15. joulukuuta 2001 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmiin (kohta 43), joissa neuvostoa kehoitettiin tutkimaan kyseistä vihreää kirjaa nopeasti.*

Julkinen keskustelu alkoi joulukuussa 2001 ja saatiin päätökseen heinäkuussa 2002, ja se käsitti seminaareja ja konferensseja, joiden järjestämiseen komissio osallistui. Varsinaiseen keskusteluun on osallistunut 13 jäsenvaltiota ja useita ehdokasmaita yli 20 eri tapahtumassa. Vihreää kirjaa on jaettu eri tahoille noin 11 000 kappaletta. Vastauksia vihreään kirjaan voi lukea verkkosivuilla (http://europa.eu.int/olaf/livre_vert). Brysselissä järjestettiin asiasta julkinen kuulemistilaisuus 16. ja 17. syyskuuta 2002. Komissio suhtautuu myönteisesti siihen, että talousarvion valvontavaliokunta järjestää vihreästä kirjasta julkisen kuulemistilaisuuden 5. marraskuuta 2002.

– *Komissio esittää saamiensa vastausten pohjalta vuoden 2003 alussa päätelmänsä ja mahdollisesti myös uusia ajatuksia perussopimusten tarkistamisen valmistelun yhteydessä.*

Vastikään antamassaan tiedonannossa "Euroopan unionin suunnitelma" (KOM (2002) 247 lopullinen, 22.5.2002) komissio korosti, että yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevia voimassaolevia perustamissopimuksen määräyksiä on täydennettävä säädöksellä, jolla perustetaan Euroopan syyttäviviranomainen ja jonka nojalla voidaan antaa säännöksiä rajatylittäviä petoksia koskevista rikosoikeudellisista menettelyistä.

89. vaatii tulla pidetyksi täydellisesti ja asianmukaisesti ajan tasalla seuraavista tapauksista: laitton kauppa voipohjaisilla tuotteilla, Euroopan siirtolaisfoorumi, ESR, Berlaymont, ACEAL ja IRELA; pitää valitettavana, että vielä ei ole käytettävissä tuloksia OLAFin sisäisestä tutkimuksesta mahdollisista kurinpitotoimista IRELAn tapauksessa;

Komission vastaus:

Petostentorjuntavirasto pitää parlamentin ajan tasalla entisten käytäntöjensä sekä sen muille toimielimille suunnatuissa tiedotustoimissa noudattamiensa suuntaviivojen mukaisesti. Parlamentille annettiin näitä suuntaviivoja koskeva tiedonanto kesäkuussa 2002. Ks. myös vastaus kohtaan 23.

Komissio pitää Euroopan parlamentin ajan tasalla voipohjaisia tuotteita koskevasta asiasta.

Komissio on aina vastannut nopeasti Euroopan parlamentin pyyntöihin saada Euroopan sosiaalirahastoa (ESR) koskevaa tietoa, ks. erityisesti kohta 81, joka koskee Alankomaiden ESR-väärinkäytöstapausta.

Varapuheenjohtaja Kinnock toimitti talousarvion valvontavaliokunnalle tiedot Berlaymontin kunnostustöiden kustannuskehityksestä 26. helmikuuta 2001. Tämän jälkeen on tapahtunut seuraavaa:

Komissio ja Belgian valtio allekirjoittivat 17. heinäkuuta 2001 aiesopimuksen, jonka perusteella oli tarkoitus allekirjoittaa ennen 31. joulukuuta 2001 sopimus, jolla vahvistetaan hinta, tekniset yksityiskohdat ja rakennuksen luovutuspäivämäärä. Sopimusta ei allekirjoitettu mainittuun ajankohtaan mennessä, koska asiasta vastaava Belgian ministeri Rik Daems halusi, että ensin on tarkastettava SA/NV Berlaymont 2000 ja arvioitava rakennuksen arvo. Väliaikaiskäytössä olevien rakennusten vuokranmaksujärjestelyjä ei ole muutettu eli vuokrien maksajana on edelleen Belgian valtio.

Rakennuksen mahdollisesta ostamisesta neuvotellaan edelleen. Hankintahintaa määritellessään komissio nojautuu omaan analyysiinsä remontin viivästymisen syistä ja viivästymisen aiheuttamista hinnankorotuksista.

Tällä hetkellä se, että Berlaymont-rakennusta ei voida ottaa käyttöön tai sen käyttöönotto viivästyy huomattavasti, ei vaikuta haitallisesti unionin talousarvioon. Belgian hallitus maksaa väliaikaisrakennusten käytöstä edelleen 33 miljoonan euron vuokraa, ja Euroopan komissio maksaa Berlaymont-rakennuksesta 14,2 miljoonan euron vuokraa.

Komissio on pitänyt budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan puheenjohtajat tilanteen tasalla, viimeksi 21. lokakuuta 2002 juuri ennen sopimuksen allekirjoittamista Belgian viranomaisten kanssa 23. lokakuuta 2002.

Petostentorjuntavirasto ilmoittaa kaikkien kysymysten ratkaisusta parlamentille.

LAAJENTUMINEN

90. katsoo, että petosten torjunta ja yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen on asetettava ehdokasvaltioissa yhdeksi kaikkein tärkeimmistä tavoitteista tulevina vuosina, ja kehottaa komissiota erityisiin ponnistuksiin, jotta kaikki ehdokasvaltiot ovat ennen liittymistään ottaneet käyttöön EU:n standardien mukaiset todelliset kirjanpito-, tilintarkastus- ja valvontajärjestelmät aloilla, jotka saavat EU:n taloudellista tukea ja erityisesti joilla yhteisön määrärahoja hallinnoidaan yhdessä; vaatii, että vuosittaiset maakohtaiset edistymiskertomukset sisältävät selkeää ja yksityiskohtaista tietoa liittymistä edeltävän taloudellisen avun täytäntöönpanosta, sen valvomiseksi suoritetuista toimenpiteistä sekä itse paikalla ja liittymisneuvottelujen luvun 28 (varainhoidon valvonta) mukaisesti tehtyjen tarkastusten ja tutkimusten tuloksista; panee tältä osin merkille, että EU:n vahvempi taloudellinen ja tekninen tuki on tärkeää ehdokasvaltioiden hallinnollisen kapasiteetin parantamiseksi;

Komission vastaus:

Kuten komissio on osoittanut useissa parlamentille antamissaan vastauksissa se on täysin tietoinen tällä alueella olevista ongelmista ja on parlamentin kanssa yhtä lailla huolissaan ehdokasmaiden

julkisen hallinnon heikkouden jatkumisesta. Nämä ongelmat ja vaikeudet on mainittu vuoden 2001 määräaikauskertomuksissa, liittymistä valmistelevaa kumppanuutta koskevissa asiakirjoissa. Näin ollen komissio on määritellyt ehdokasmaiden haasteet ja on ryhtynyt toteuttamaan ja toteuttaa edelleen laajoja toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että ehdokasmailla on liittymisen yhteydessä käytössään tehokas EU:n varojen valvonta- ja hallinnointijärjestelmä. Tällaisia toimenpiteitä on kolmenlaisia:

– Ensinnäkin 28. lukua koskevien neuvottelujen yhteydessä komissio valvoo tiiviisti ehdokasmaiden sitoumuksia perustaa toimiva julkisen varainhoidon sisäinen valvontajärjestelmä (PICF) ja kehittää edelleen ylimpien tarkastuselinten vastuulla olevia ulkoisia valvontajärjestelmiä. Phare-ohjelmaa on käytetty ja käytetään edelleen tukemaan sekä kansallisten lainsäädäntöjen saattamista yhteisön säännösten mukaiseksi että instituutioiden kehittämistoimia, joita PICF:n ja ulkoisten valvontajärjestelmien käyttöönotto edellyttävät niin kansallisesti kuin alueellisestikin. Tähän toimintaan ovat osallistuneet myös EU:n jäsenvaltiot kummitoiminnan kautta. Ne ovat olleet aktiivisia kumppaneita ja tällä ja tähän läheisesti liittyvillä aloilla on toteutettu yli 30 kummitoimintahanketta. Lisäksi SIGMA on tehnyt ja tekee edelleen paljon työtä, kuten vertaisarviointeja ja muita toimenpiteitä laajentumisen edistämiseksi.

– Toiseksi komissio on vuodesta 1999 lisännyt toimia, joilla lujitetaan ehdokasmaiden institutionaalisia valmiuksia estää ja torjua petoksia, varsinkin EU:n varojen hallinnointiin liittyviä petoksia. 28. lukua koskevien neuvottelujen yhteydessä komissio on jatkuvasti kannustanut ehdokasmaita perustamaan operatiivisesti itsenäisiä petostentorjunnan koordinoituyksiköitä tai -rakenteita (anti-fraud co-ordination services or structures, AFCOS), jotka vastaavat yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseen liittyvistä oikeudellisista, hallinnollisista ja toiminnallisista puolista. Tällaisten koordinoivien rakenteiden tai yksiköiden nimeäminen on saatu päätökseen yhdeksässä ehdokasvaltiossa ja siinä on edetty pitkälle useimmissa muissakin maissa.

Useita maita käsittävää Pharen petostentorjuntaohjelmaa yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi aletaan toteuttaa vuoden 2003 alussa. Ohjelma tukee komission toimintaa tällä alalla.

Petostentorjuntavirasto on jo alkanut tehdä tehokasta operatiivista yhteistyötä useiden nimettyjen petostentorjuntaa koordinoivien yksiköiden kanssa.

– Kolmanneksi komissio auttaa ehdokasmaita perustamaan taloushallinto- ja valvontajärjestelmiä, jotka perustuvat pikemminkin järjestelmiin kuin tapahtumiin, ottamalla vähitellen käyttöön laajennetun hajautetun täytäntöönpanojärjestelmän (EDIS) liittymistä valmistelevien varojen hallinnoimiseksi. Tämä on käynnistetty aloittamalla järjestelmien, henkilöstön, sisäisten tarkastusten, taloudellisen vastuun, tarkastusten ja julkisten hankintojen alustava analyysi.

Myös vuoden 2001 strategia-asiakirjassa mainittu institutionaalisten valmiuksien kehittäminen on aloitettu. Viime kädessä vastuu tästä asiasta kuuluu kuitenkin ehdokasmaille itselleen. Komissio yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa voi antaa ehdokasmaiden käyttöön menetelmiä ja keinoja, mutta ainoastaan ehdokasmaat itse voivat vastata tuloksista.

91. on syvästi huolissaan siitä, kuinka vähän yhteisön passitusjärjestelmän tietokoneistamisessa on edistytty asiaa käsitelleen parlamentin tutkintavaliokunnan jälkeen; odottaa, että komissio esittää vuoden 2000 vastuuvapausmenettelyn seurannan yhteydessä konkreettisia parannusehdotuksia; vaatii, että kaikkiin mahdollisiin tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään ennen kuin yksikään ehdokasvaltio liittyy Euroopan unioniin ja pyytää talousarvion valvontavaliokuntaa tarkastelemaan tilannetta kiireellisesti; viittaa yhteisön

passitusjärjestelmää käsitelleen parlamentin tutkintavaliokunnan 13. maaliskuuta 1997 antamaan suositukseen;

Komission vastaus:

Komissio arvioi säännöllisesti kansallisten viranomaisten uuden tietokoneavusteisen passitusjärjestelmän (New Computerised Transit System, NCTS) perustamista ja toteuttamista koskevaa suunnittelua. Tämän asiakirjan liitteenä olevassa taulukossa annetaan yleiskuva tilanteesta. Kansalliset viranomaiset vahvistivat päivämäärät keväällä 2002 komissaari Frits Bolkesteinin kirjeen saatuaan. Näin ollen kaikki EU:n jäsenvaltiot ja 10 ehdokasmaata yhdistetään NCTS-järjestelmään vuoden 2003 alkupuolella.

Koska ehdokasmaiden järjestelmien odotetaan olevan toimintavalmiit jo ennen liittymistä Euroopan unioniin, komissio valmistelee parhaillaan menettelyjä sen varmistamiseksi, että ne voivat liittyä yhteistä passitusmenettelyä koskevaan yleissopimukseen jo aikaisemmin (tämä ei koske Visegrad-maita, koska ne ovat jo kyseisen yleissopimuksen sopimuspuolia).

Ks. liite.

PARLAMENTIN OSALLISTUMINEN

92. antaa puhemiehen tehtäväksi jo nyt puolustaa Euroopan parlamentin oikeuksia Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa, jos neuvosto sisällyttää uuteen varainhoitoasetukseen säännöksiä, jotka jollakin tavalla ehdollistavat parlamentin oikeuden saada tietoja EY:n perustamissopimuksen 276 artiklan mukaisesti ja siten rajoittavat sen valvontavaltuuksia;

MENOALAT

III. ALAKOHTAISET KYSYMYKSET

OIKEUS- JA SISÄASIAT

93. a) kehottaa tilintarkastustuomioistuinta mainitsemaan sisäpolitiikkaa koskevien toimenpiteiden luettelossaan nimenomaisesti vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevan osaston B5-8 ja kiinnittämään siihen aiheellista huomiota;
- b) toteaa, että vuoden 2000 talousarviossa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevan kohdan toteuttamisaste on korkeintaan tyydyttävää tasoa, kun sitä tarkastellaan ottaen huomioon objektiiviset seikat, jotka ovat viivästyttäneet joidenkin toimien toteuttamista, sekä hätätilanteiden puuttuminen;

Komission vastaus:

Vastauksena kohtaan 93 b voidaan todeta, että vuosi 2000 oli ensimmäinen vuosi, jolloin lokakuussa 1999 perustettu oikeus- ja sisäasioiden pääosasto toimi ensi kerran täysipainoisena pääosastona.

Euroopan pakolaisrahaston (B5-810 ja 811) ja Eurodacin (B5-812) määrärahoja siirrettiin vuodelle 2001 (37 279 miljoonan euron edestä), koska oikeusperustojen hyväksyminen viivästyi.

Määrärahoissa, jotka koskevat toimia syrjinnän torjumiseksi ja ehkäisemiseksi (B5-803) sekä Wienissä sijaitsevaa Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskusta (B5-809), ei havaittu suurempia viipeitä, ja niille vuodeksi 2000 myönnettyistä määrärahoista käytettiin lähes kaikki.

- c) panee tyytyväisenä merkille, että komissio on merkittävästi lisännyt oikeus- ja sisäasioiden pääosaston hallinnoimia sopimuksia koskevien tarkastusten määrää;
- d) panee merkille, että oikeus- ja sisäasioiden alalla tarkastusten jälkeen takaisin perittävät summat tai maksettavien summien vähennykset ovat yli 10 % tarkastettujen sopimusten kokonaismäärästä, kun keskimääräinen luku kaikkien komission suorittamien tarkastusten yhteydessä on noin 2 %;

Komission vastaus:

Vastauksena kohtaan 93 (c ja d) voidaan todeta, että varainhoitovuoden 2000 aikana komission yksiköt toteuttivat perusteellisia asiakirjatarkastuksia tapauksissa, joissa odotettiin loppumaksua. Tällaisia tapauksia olivat Kosovo-operaatioon liittyvät toimet, jotka toteutettiin kiireellisesti. Jäsenvaltiot eivät todellakaan esittäneet rahoituspyyntöjään asianmukaisessa muodossa. Tämä johti siihen, että osa ennakkona maksetuista määristä perittiin takaisin operaation loppuselvityksen yhteydessä.

- e) kehottaa komissiota tehostamaan ponnistelujaan tarvittaessa sopimukseen sisältyvien seuraamusten avulla voidakseen torjua tukien epäasianmukaista käyttöä ja/tai todellisten kustannusten yliarviointia;

Komission vastaus:

Kuten yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta todetaan vuosiksi 2001–2003 tehdyn toimintasuunnitelman 1.2.2 kohdassa, komissio aikoo ehdottaa suoria menoja koskevaa aloitetta hallintotoimien ja seuraamusten yhdistämiseksi. Tämä toiminta jatkuu samoin kuin parhaillaan toteutettava sopimusten tarkastaminen, jonka tavoitteena on sisällyttää sopimuksiin yhteisön taloudellisia etuja suojaavia lausekkeita (tarkastuksia ja seuraamuksia koskevat vakiolausekkeet sopimusten vaikuttavuuden lisäämiseksi).

Komissio käyttää myös tarkoituksiin paremmin muokattuja rahoitussopimuksia.

- f) panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin toteaa Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen tilinpäätöksestä varainhoitovuonna 2000, että tilinpäätös on luotettava ja tilien perustana olevat toimet kaiken kaikkiaan lailliset ja asianmukaiset;

Komission vastaus:

Komissio suhtautuu myönteisesti tilintarkastustuomioistuimen päätelmiin Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksesta (EMCDDA).

- g) kehottaa seurantakeskuksen hallinnosta vastaavia elimiä noudattamaan tilintarkastustuomioistuimen erityishuomautuksia erityisesti seuraavien seikkojen osalta:
- käyttöomaisuuteen liittyvä kirjanpito ja omaisuusluettelo
 - henkilöstökansioiden pitäminen: toimenkuvaus, urakehitystä koskevat asiakirjat, henkilöstön arviointi ja henkilöstölle tiedottaminen;

Komission vastaus:

EMCDDA ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen huomautukset. ELS-järjestelmää on käytetty vuodesta 2001 omaisuuden arvioinnissa, ja siitä oli apua vuoden 2001 tilinpäätöksen tekemisessä. EMCDDA on myös ottanut käyttöön menettelyn henkilöstön jäsenten arvioimiseksi säännöllisesti; menetelmää sovellettiin EMCDDA:n koko henkilöstöön vuonna 2000. Lisäksi on toteutettu toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen henkilöstöä koskevien tietojen täydentämiseksi muun muassa tehtäväkuvauksilla.

- h) panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin toteaa Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen tilinpäätöksestä varainhoitovuonna 2000, että tilinpäätös on luotettava ja tilien perustana olevat toimet kaiken kaikkiaan lailliset ja asianmukaiset; tämän johtopäätös on osoitus siitä, että seurantakeskus on vuonna 2000 todella vakavasti pyrkinyt parantamaan sisäistä valvontajärjestelmäänsä;
- i) kehottaa Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen hallinnosta vastaavia elimiä noudattamaan tilintarkastustuomioistuimen erityishuomautuksia erityisesti seuraavien seikkojen osalta:
- käyttöomaisuuteen liittyvä kirjanpito, omaisuusluettelon pitäminen ja perintämääräysten hoito
 - talousarviokirjanpidon ja yleisen kirjanpidon tietojen järjestelmällinen lähentäminen, jotta voidaan varmistaa varainhoidon parempi seuranta vuoden aikana;

Komission vastaus:

Komissio vahvisti helmikuussa 2002 pidetyssä Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen hallintoneuvoston kokouksessa, että se on yhtä lailla tilintarkastustuomioistuimen kanssa huolissaan yhdeltä varainhoitovuodelta toiselle siirrettyjen määrärahojen määrästä ja pitää vuoden 2000 talousarvion vajaakäyttöä valitettavana. Komissio kuitenkin huomauttaa, että tilanne on parantunut vuonna 2001.

94. katsoo, että budjettikohdan B5-503 alhainen toteutumisasaste johtuu pääasiassa tiukoista vaatimuksista ehdotuspyyntöjen yhteydessä; katsoo, että ylikansallisuuden vaatimus tukikelpoisuuden edellytyksenä ei saa mennä pidemmälle kuin vaatimus ylikansallisesta kumppanuudesta, johon kuuluu kumppaneita kolmesta jäsenvaltiosta;

Komission vastaus:

Komissio on samaa mieltä siitä, että hakemusten jättöaika oli liian lyhyt vuonna 2000. Määräaikaa pidennettiin 15 viikkoon vuonna 2001.

Määräaikaan mennessä, joka oli 26. kesäkuuta 2000, oli tullut 129 hakemusta, joista 93 oli tukikelpoisia. Rahoitusta myönnettiin 33 hankkeelle (so. noin 35 % tukikelpoisista hankkeista). Komission yhteisrahoittamien toimien laatu olisi vaarantunut, jos olisi hyväksytty enemmän hankkeita, sillä silloin olisi jouduttu hyväksymään hankkeita, jotka eivät täyttäneet valintakriteereistä edes 60 prosenttia ulkoisessa arvioinnissa.

Toinen määrärahojen vajaakäyttöön vuonna 2000 vaikuttanut seikka oli ehdotuspyynnön toista toimenpidettä koskevien ehdotusten pieni määrä (5 kappaletta). Kyseinen toimenpide koski erityisesti aluetukea osuus- ja yhteisötaloudelle, ja mahdolliset hanke-ehdotuksen tekijät pitivät sitä vaikeana toteuttaa annetussa määräajassa. Sitä paitsi vuonna 2000 saaduista ehdotuksista vain muutamassa haettiin yhteisrahoituksen enimmäismäärää.

Komissio katsoo, että kansainvälisyyden vaatimus lisää huomattavasti hankkeiden arvoa yhteisön tasolla.

ERILLISVIRASTOT

95. a) katsoo, että virastojen rahoitustarpeen tehokas arviointi talousarviomenettelyssä sekä niiden rahoituksen valvonta vastuuvapausmenettelyn yhteydessä vaativat tiivistä yhteistyötä asiaan osallistuvien valiokuntien välillä;
- b) pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että talousarviokysymyksistä vastaavaan valiokuntaan on nimitetty erillisvirastoja käsittelevä pysyvä esittelijä, ja ehdottaa voimassa olevien erillisvirastoja käsittelevien valiokuntien välistä yhteistyötä koskevien suuntaviivojen tarkistamista;
- c) katsoo, että suuntaviivojen tarkistamisessa olisi otettava huomioon seuraavat periaatteet:
- varmistetaan asianmukaiset valvontamekanismit asiaa käsittelevissä valiokunnissa
 - varmistetaan talousarviomenettelyn avoimuus
 - lujitetaan vastavuoroista tiedottamisvelvoitetta
 - rajataan selvemmin asiaa käsittelevien valiokuntien toimivalta;

DAPHNE-OHJELMA

96. pyytää komissiota esittämään viipymättä arviointikertomuksen Daphne-ohjelmasta, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 293/2000/EY²⁹ määrätään; odottaa, että komissio sisällyttää kertomukseen arviointien tulokset ja myös tietoa yhteisörahoituksesta

²⁹ EYVL L 34, 9.2.2000, s. 1.

ohjelman puitteissa toteutetuilla eri toiminta-aloilla; pyytää komissiolta tietoja erityisesti maksumäärärahojen alhaisesta käytöstä varainhoitovuonna 2000;

Komission vastaus:

Varainhoitovuosi 2000 oli Daphne-ohjelman ensimmäinen vuosi, joten silloin voitiin suorittaa vain ensimmäiset maksut. Jaettavista varoista siirrettiin 25 % (1 259 miljoonaa euroa) varainhoitovuodelle 2001. Komissio toimitti parlamentille jo huhtikuussa 2002 väliraportin Daphne-ohjelman seurantaan ja arviointia koskevan 9 artiklan vaatimusten mukaisesti.

EUROOPAN LAAJUISET LIIKENNEVERKOT

97. panee merkille, että Euroopan laajuisia liikenneverkkoja käsittelevän budjettikohdan toteutus oli tyydyttävää vuonna 2000; suosittaa hankkeiden määrän leikkaamista edelleen keskittymällä hankkeisiin, joilla pyritään merkittävien pullonkaulojen poistamiseen TEN-liikenneverkoista ja joista on välittömästi saatavissa eurooppalaista lisäarvoa;

Komission vastaus:

Komissio on yhtä mieltä parlamentin kanssa: yhteisön rahoitustuen vähimmäismääräksi asetettiin vuodesta 2000 alkaen 1 miljoonaa euroa, jotta kutakin vuotta koskevien hankkeiden/tutkimusten lukumäärää vähennettäisiin edelleen.

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2236/95 muuttamisesta annetun komission ehdotuksen (KOM (2001) 545, 2.10.2001) mukaisesti yhteisön kokonaistuki voi olla 20 % hankkeille (ennen 10 %), joilla pyritään poistamaan liikenteen pullonkauloja ehdokasmaiden vastaisilta rajoilta. Jos ehdotus hyväksytään, yhteisön rahoitustuki keskitetään tärkeimmille Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskeville hankkeille.

Lisäksi komission vuosiksi 2001–2006 hyväksymän monivuotisen ohjeellisen ohjelman (C(2001) 2654, 19.9.2001) tavoitteena on rahoittaa mahdollisimman useita yhteisön prioriteetteja käsittäviä hankkeita. Useat Essenin prioriteettihankkeista ja monivuotisen ohjeellisen ohjelman 1–2 ryhmät liittyvät hankkeisiin, joilla pyritään poistamaan pullonkauloja rautatieliikenteessä.

KEHITYSYHTEISTYÖ

98. a) toteaa, että köyhyyden vähentäminen on yhteisön kehitysyhteistyön keskeinen tavoite ja että tämän tavoitteen saavuttamiseksi sitä on mukautettava vuosituhannen vaihteen huippukokouksessa hyväksytyjen ehtojen ja aikataulun mukaiseksi;

Komission vastaus:

Marraskuun 2000 julkilausumassa Euroopan yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikan päätavoitteeksi määritellään köyhyyden vähentäminen ja lopulta poistaminen kokonaan. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kestävästä taloudellisesta, yhteiskunnallisesta ja ympäristönäkökohdat huomioon ottavan kehityksen tukemista, kehitysmaiden asteittaisen maailmantalouteen yhdistämisen edistämistä ja määrätietoista toimintaa epätasa-arvon poistamiseksi.

Heinäkuussa 2001 laaditussa komission valmisteluasiakirjassa³⁰ määritellään EY:n kehitysyhteistyöpolitiikan tärkeimmät köyhyyden vähentämistä edistävät tekijät. Työohjelma pannaan täytäntöön asteittain.

Komissio katsoo, että tukea myönnettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota vähiten kehittyneiden maiden ja matalan tulotason maiden tilanteeseen. On myös otettava huomioon kumppanuusmaiden hallitusten itsensä köyhyyden vähentämiseksi toteuttamat toimet näiden maiden varojen käytön tehokkuuden ja vastaanottokyvyn selville saamiseksi. Keskituloisten maiden osalta komission mielestä huomiota olisi kiinnitettävä erityisesti sellaisiin maihin, joissa köyhien osuus on edelleen suuri ja jotka ovat sitoutuneet määritetysti yhtenäisten köyhyyden vähentämisstrategioiden täytäntöönpanoon.

Se, keskitytäänkö Euroopan yhteisön ohjelmissa yhä painokkaammin köyhyyden vähentämiseen riippuu suurelta osin EU:n jäsenvaltioista ja Euroopan parlamentista.

- b) on havainnut, että komissio on lisännyt määrärahoja alakohtaisiin tavoitteisiin, jotka otettiin vuoden 2002 talousarvioon, ja että komissio on alkanut toteuttaa kehitysapukomitean (DAC) luokittelujärjestelmää koskevia lupauksiaan;

Komission vastaus:

Kuten vuoden 2000 talousarviomenettelyssä osoitettiin, komissio perustaa parhaillaan hallinnon tietojärjestelmää, jonka avulla tietoja voidaan tuottaa OECD:n kehitysapukomitean (DAC) vahvistamien standardien mukaisesti. Kaikki vuoden 2002 aikana aloitetut toimet syötetään tietojärjestelmään DAC-normien mukaisesti. Näin vuoden 2002 toimista voidaan raportoida DAC-luokittain vuoden 2003 alkupuolelta lähtien. Lisäksi on myönnetty varoja vuoden 2001 toimien koodaamiseksi; työt on jo aloitettu. Komissio laatii parlamentille DAC-luokituksen mukaisen tilastollisen yhteenvedon vuonna 2001 myöntämästään ulkoisesta avusta tämän vuoden marraskuuhun mennessä.

Euroopan parlamentti ja komissio järjestivät yhdessä seminaarin aiheesta Euroopan kehitysyhteistyöpolitiikka – kohteet ja indikaattorit (European Development Policy Targets and Indicators) 26. helmikuuta 2002. Komissio kertoi seminaarissa, kuinka se on siirtynyt käyttämään tulosperusteista lähestymistapaa kehitysyhteistyössä. Euroopan parlamentille seminaaria varten toimitetuissa asiakirjoissa selvitetään yksityiskohtaisesti, miten komissio soveltaa DAC-normeja ja miten indikaattoreita käytetään.

- c) toteaa kuitenkin, että tiedot ovat yhä epätarkkoja; luottaa siihen, että tulevana varainhoitovuosina annettavat luvut ovat täysin luotettavia ja pyytää erityisesti täsmentämään tietoja rakennesopeutukseen sovellettavien yhteiskunnallisten ehtojen tilanteesta ja tuloksista;

Komission vastaus:

Niin EY kuin muutkin avunantajat antoivat ennen rakennesopeutustukea lähinnä silloin, kun makrotaloudellisen vakauden ylläpitämisessä ja talousuudistusten toteuttamisessa oli edistytty tyydyttävästi. Edistystä mitattiin lukuisilla poliittisilla ehdoilla, jotka yleensä Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Maailmanpankki määrittivät. Komissio lisäsi yleisiin ehtoihin

³⁰ SEC (2001) 1317, 26.7.2001.

erityisehtoja, jotka liittyivät usein uudistuksiin yhteiskunnallisilla aloilla, kuten geneerisiin lääkkeisiin perustuvan avainlääkepolitiikan luominen, hajauttamispolitiikat, menojen hallinnoiminen hajautetusti, tierahastojen perustaminen ja menojen kohdentaminen peruspalveluihin talousarvioissa. Silloin kun vastikevaroja pidettiin erillisellä tilillä, komissio pyrki varmistamaan niiden käyttöä valvomalla, että sosiaalimenot suojataan, ja vapautti varojaan vasta, kun toteutettiin tiettyjä talousarviomenoja, jotka oli yleensä kohdistettu yhteiskunnallisille aloille.

- d) panee merkille, että tiedot yhteisön osallistumisesta HIPC-velkahuojennusstrategiaan ovat vähäisiä; pyytää komissiota vaatimaan Afrikan kehityspankilta selvennystä sopimusneuvotteluista edunsaajamaiden kanssa; pyytää komissiolta selvitystä maittain ja tuloksia komission osallistumisesta HIPC-strategiaan;

Komission vastaus:

Komission osallistumisesta voimakkaasti velkaantuneita köyhiä maita (Highly Indebted Poor Countries, HIPC) koskevaan aloitteeseen laadittiin kertomus marraskuussa 2001. Kertomuksen laatiminen oli yksi edellytyksistä, jotka oli täytettävä, ennen kuin EY:n varoista voitiin luovuttaa 250 miljoonan euron suuruinen toinen erä HIPC-ohjelman erityisrahastolle (HIPC Trust Fund) ja 100 miljoonaa euroa Euroopan investointipankin rahastolle. Tähän mennessä on maksettu 754 miljoonaa euroa eli 70 % alkuperäisestä 1,08 miljardin euron määrästä. Kertomuksessa mainittiin, millainen menettely oli käytössä HIPC-/AKT-maiden velan huojentamiseksi. Yleisestä talousarviosta myönnettiin 54 miljoonaa euroa tukea Latinalaisen Amerikan ja Aasian HIPC-maille. Komissio on aktiivinen osallistuja Maailmanpankin kahdesti vuodessa järjestämässä kokouksissa HIPC-ohjelman erityisrahaston toiminnan arvioimiseksi. Komissio käynnistää pikapuolin tutkimuksen HIPC-varojen hallinnoimisesta AKT-maihin kuuluvissa HIPC-maissa ja on antanut HIPC-maissa sijaitsevien EY:n lähetystöjen henkilöstölle ohjeeksi osallistua aktiivisesti keskusteluun HIPC-arvioinnista (HIPC trigger assessment) varsinkin HIPC-seurannasta. Komissio laatii parhaillaan ehdotusta, jolla se lisäisi 60 miljoonalla eurolla osuuttaan niistä varoista, joita se velkojana käyttää mitätöidäkseen vähiten kehittyneiden AKT-maiden yhteisöltä ottamat erityislainat. Tämä on seurausta AKT-EY-ministerineuvoston joulukuussa 2001 tekemästä päätöksestä, joka oli sitä ennen annettu parlamentin asianomaisen valiokunnan käsiteltäväksi. Kyseinen ehdotus mainittiin myös velkaa koskevassa kertomuksessa, ns. Mantovani-kertomuksessa, jonka parlamentti käsittelee ja hyväksyi täysistunnossaan huhtikuussa 2002.

- e) pahoittelee, että vuotta 2000 koskevien komission alustavien arvioiden mukaan infrastruktuuriin ja yhteiskunnallisiin palveluihin varatut määrärahat ovat niin alhaiset, että niitä ei voida hyväksyä; muistuttaa vuoden 2002 budjettimenettelyn tuloksista, joissa komissio sitoutui muuttamaan tämän tilanteen asetettujen tavoitteiden mukaisesti;

Komission vastaus:

Komissio katsoo, että vuoden 2002 talousarvion perusteita ei voida soveltaa vuotta 2000 koskevaan vastuuvapausmenettelyyn. Komissio on vastikään toimittanut parlamentille runsaasti tietoa vuoden 2002 talousarviomenettelyn tulosten toteutuksesta.

- f) korostaa, että avoin tiedottamisjärjestelmä, joka täyttää DAC-normit, on ensimmäinen askel kohti tuloksiin paremmin suunnattua toimintatapaa, ja korostaa, että komission on pidettävä painopisteenä tavoitteiden mukaisia tuloksia osoittavia kehitysindikaattoreita;

pyytää tiedottamaan parlamentille perusteellisesti tästä asiasta ja kuulemaan parlamenttia;

Komission vastaus:

Katso vastaus kohtaan b.

- g) katsoo, että yhteisön ja jäsenvaltioiden kehitysyhteistyön täydentävyys ja koordinaatio muiden lahjoittajien kanssa ovat keskeisiä tekijöitä edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamisessa; pyytää sen vuoksi, että tulevissa vastuuvapausmenettelyissä komissio toimittaisi parlamentille täsmällisiä tietoja muiden lahjoittajien kanssa yhdessä toteutetuista toimista ja niiden tuloksista;

Komission vastaus:

Koordinaatio kehitysyhteistyön eri toimijoiden kesken on ollut hallinnonuudistuksen alusta alkaen keskeinen seikka komissiossa. Yksiköiden väliset kokoukset, komission sisäinen lausuntokierros ja aihekohtaiset verkot ovat tuoneet esiin uusia ajatuksia ja toteutuksesta saatu myönteinen palaute on voitu siirtää ohjelmatyöhön.

Jäsenvaltioiden ja komission toimien koordinoinnin parantuminen alkaa myös tuottaa tulosta. Komissio järjestää säännöllisesti kokouksia jäsenvaltioiden kehitysyhteistyöstä vastaavien korkeimpien virkamiesten kanssa. Näissä kokouksissa voidaan vaihtaa näkemyksiä hyvistä käytännöistä, yhteisistä huolenaiheista, ajankohtaisista vaikeuksista ja uusista lähestymistavoista. Valmistauduttaessa suuriin kansainvälisiin konferensseihin, jotka koskevat kehitysrahoitusta (Monterrey) ja kestävästä kehitystä (Johannesburg), on erityisesti haluttu korostaa toiminnan koordinaatiota kansainvälisissä elimissä. Vastaavasti on pyritty edistämään komission voimakkaampaa osallistumista OECD:n kehitysapukomiteaan.

Jäsenvaltioiden komissiolle antama tehtävä valmistella raportti Monterreyn konferenssia varten oli myönteinen merkki niiden välille muodostuneesta luottamuksesta. Kehitysyhteistyöneuvosto pyysi 8. marraskuuta 2001 pidetyssä kokouksessaan komissiota selvittämään joitakin kysymyksiä ja tutkimaan jäsenvaltioiden kanssa käytävän vuoropuhelun kautta, mitä aloitteita ne mahdollisesti voisivat toteuttaa, jotta EU antaisi oman positiivisen panoksensa konferenssiin. Neuvosto mainitsi erityisesti kysymyksen avun määrän lisäämisestä laatimalla täsmälliset aikataulut, jotta saavutettaisiin 0,7 prosentin tavoite. Erityisesti mainittiin myös avun tehokkuus, johon liittyvät avun vapauttaminen kytkennöistä, yleishyödylliset hyödykkeet ja innovatiiviset rahoituslähteet. Komissio esitti raporttinsa yleisten asioiden neuvoston kokouksessa 18. helmikuuta. Siinä tehtiin yhteenveto mahdollisista myönteisistä aloitteista, jotka olivat nousseet esiin keskusteluissa, ja käsiteltiin kysymystä siitä, miten kuilu tämänhetkisen julkisen kehitysavun määrän ja vuosituhannen julistuksessa asetettujen tavoitteiden välillä voitaisiin kuroa umpeen.

Komissio on käynnistänyt lukuisia koordinaatioaloitteita EU:n ja Yhdysvaltojen, EU:n ja Kanadan sekä EU:n ja Japanin välisten huippukokousten yhteydessä ottaen erityisesti huomioon suurten järvien alueen ja Afganistanin. On myös pidetty useita huipputason kokouksia yhteistyön parantamiseksi Norjan kanssa. Lisäksi komissio tutkii kokeilumalleja yhteistyön tiivistämiseksi entisestään muiden avunantajien kanssa. Ensimmäinen aloite on tehty, ja siinä Japanin viranomaiset vierailevat komissiossa.

Rahoitusmenettelyjen yhdenmukaistaminen on avaintekijä yhteensovittamisen, tehokkuuden ja vastaanottajamaan oman vastuun (ownership) lisäämisessä. Tähän liittyen komissio on aloittanut

kokeiluja jäsenvaltioiden ja OECD:n kehitysapukomitean kanssa. Vastaavia toimia pyritään toteuttamaan YK:n kanssa yleisen puitesopimuksen uudelleen neuvottelujen ja varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimisen yhteydessä.

Kentällä uudet ohjelma-asiakirjat, joita kutsutaan maakohtaisiksi strategia-asiakirjoiksi, luovat tarvittavan koordinaatio- ja konsultointimekanismin vastaanottajamaiden, jäsenvaltioiden ja paikan päällä olevien YK:n elinten välille.

Koordinoidakseen toimintaansa paremmin Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa komissio on johtanut laaja-alaista poliittista vuoropuhelua sekä neuvotteluja EY:n ja YK:n välisen yleisen puitesopimuksen parantamiseksi korkean tason kokouksissa, joihin ovat osallistuneet muun muassa UNHCR, ILO, UNDP, UNICEF, FAO ja UNESCO. Komissio antoi vuonna 2001 tiedonannon "Toimivan kumppanuuden luominen Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa kehitysyhteistyön ja humanitaaristen asioiden alalla". Kehitysyhteistyöneuvosto hyväksyi sen sisällön (EY:n ja YK:n yhteistyön parantaminen) pääpiirteissään 31. toukokuuta 2001 pidetyssä kokouksessaan. Uuden lähestymistavan tarkoituksena on lisätä EY:n osallistumista toimintaa edeltävään poliittiseen vuoropuheluun ja tehostaa yhteistyötä YK:n erityiselinten ja -järjestöjen, rahastojen ja ohjelmien kanssa sekä tehdä siitä tehokkaampaa, avoimempaa, taloudellisesti ennustettavaa ja helpommin valvottavaa. Komissio on alkanut tehdä laajaa selvitystä YK:n erityiselinten ja -järjestöjen, rahastojen ja ohjelmien ydintehtävistä sekä toimintavalmiuksista. Tämän ja jäsenvaltioiden kanssa käydyn vuoropuhelun perusteella komissio ehdottaa, että pyrittäessä yhteisesti sovittuihin poliittisiin tavoitteisiin, yhteistyötä YK:n elinten kanssa vahvistetaan luomalla strateginen kumppanuus, mikäli se tuo lisäarvoa.

Täydentävyys politiikan laadinnassa näkyy siinä, että vuosituhaten kehitystavoitteet, köyhyyden vähentämistä koskevat strategia-asiakirjat ja DAC-suositukset on huomioitu komission toiminnassa.

Komissio on keskittänyt jäsenvaltioiden toimia täydentävät toimensa 26. huhtikuuta 2000 annetussa tiedonannossa määriteltyjen kuuden köyhyyden torjuntaa koskevan prioriteetin mukaisesti, ja keskittyy toiminnassaan tiettyjen alojen asiantuntemukseensa ja suhteellisiin etuihinsa. Jäsenvaltioiden ja komission kokemus alakohtaisista suuntaviivoista on osoittautunut tehokkaaksi välineeksi toiminnan koordinoimisessa. Komissio laatii parhaillaan sen kuutta prioriteettia koskevia suuntaviivoja. Yhtä prioriteettialaa, liikennettä, koskevat suuntaviivat on jo hyväksytty.

- h) toteaa viivästymiset yhdessä valtioista riippumattomien järjestöjen kanssa rahoitettujen hankkeiden toteuttamisessa; pyytää komissiota toimittamaan tietoja menettelyjen yksinkertaistamisesta ja yhdenmukaistamisesta.

Komission vastaus:

Ehdotuspyyntöjen käyttöönoton (kesäkuussa 2000) ansiosta varojen jakamisesta on tullut läpinäkyvämpää. Kaikki hakemukset esitettiin ensimmäistä kertaa johdonmukaista menettelytapaa noudattaen ja vuotuinen talousarvio esitettiin standardoidun mallin mukaisesti luvuittain ja toiminnoittain.

Riippumattomat asiantuntijat tarkastivat kaikki hakemukset käyttämällä samanlaisia myöntämisperusteita. Lisäksi valtiosta riippumattomille järjestöille lähetettiin kirje, jossa selvitettiin, miksi niiden hakemusta ei ollut hyväksytty. Vastaanotetuista hakemuksista 18 prosentista (= 163 hakemuksesta) tehtiin päätös alle kuudessa kuukaudessa (vuonna 1999 vain 2,5 prosentista) ja 72 prosentista tehtiin päätös 13 kuukaudessa (97,5 prosentista vuonna 1999).

Maksuajoista (kaudella 2000–2001) voidaan todeta, että samalla kaudella vastaanotetuista maksupyynnöistä 95 % hoidettiin alle 60 päivässä.

- i) panee merkille, että perinteisellä projektimuotoisella kehitysyhteistyöllä on jatkuva taipumus siihen, että yhä suurempi osuus niin sanotuista nopean maksun välineistä, jotka ovat pääasiassa rakennesopeutustukea, annetaan suorana budjettitukena; katsoo, että komission ja parlamentin on tehtävä yksityiskohtainen analyysi tämän toimintatavan eduista ja haitoista ja kehottaa komissiota antamaan asiaa koskevan tiedonannon;

Komission vastaus:

Rakennesopeutustukiohjelmilla puututtiin olennaisiin ongelmiin, joihin ei voitu puuttua hanketuen kautta: i) tuki maille makrotaloudellisen vakauden palauttamiseksi: maksutaseen tasapaino, jotta voidaan tuoda maahan kansalaisten ja talouden tarvitsemia tuotteita; talousarvion tasapaino, jotta menot suoritettaisiin suunnitelmallisesti; ii) tuki tärkeiden talousuudistusten toteutukselle, julkisten palvelujen tehokkuuden lisääminen, valtion osittain omistamien yritysten verohelpotukset, yrityksiä koskevien liiallisten tarkastusten poistaminen jne. Yleisesti ollaan sitä mieltä, että näiden toimien tulokset ovat olleet myönteisiä. Komissio on vahvasti sitä mieltä, että minkäänlainen kehitys ei onnistu ilman makrotaloudellista vakautta ja että kasvutoiveet ovat perusteltuja vain jos kehitysmaiden taloudet yhdentyvät vähitellen maailmantalouteen.

Tukeakseen kansallisia kehitys- ja köyhyyden vähentämisen strategioita matalan tulotason maissa komissio on viime aikoina alkanut antaa talousarviotukea köyhyyden vähentämiseen: tällä pyritään 1) auttamaan maita pitämään yllä makrotaloudellista vakautta antamalla varoja maksutaseen aukkojen paikkaamiseen ja parantamalla makrotaloudellista ja julkisia menoja koskevia politiikkoja; 2) antamaan maille mahdollisuus rahoittaa kasvu- ja köyhyyden vähentämisen strategioitaan täydentävillä budjettivaroilla ja osallistumaan talousarviorakennetta koskeviin keskusteluihin. Tavoitteena on lisätä maan omaa vastuuta (ownership) köyhyyden vähentämisen politiikoista ja lisätä niiden tehokkuutta. Tämä liittyy uuteen tuloksiin perustuvaan lähestymistapaan (ks. vastaus kohtaan c) eikä niinkään enää ulkopuolelta saneltuihin poliittisiin määräyksiin. Uuden lähestymistavan vaikutusta on kuitenkin vielä liian aikaista mitata. Komissio ja jäsenvaltiot tarkastelevat yhdessä uuden lähestymistavan kehitystä tulevana vuosina.

IV ASIAKIRJOJEN SAATAVUUS

99. a) vaatii, että parlamentilla on vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena oltava sama oikeus tutustua komission asiakirjoihin kuin tilintarkastustuomioistuimella;
- b) toistaa, että nykyisen puitesopimuksen määräykset, jotka koskevat oikeutta tutustua luottamuksellisiin asiakirjoihin, ovat osoittautuneet vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena toimivan parlamentin kannalta riittämättömiksi, ja kehottaa puhemiestä käynnistämään viipymättä neuvottelut puitesopimuksen tarkistamiseksi ja varmistamaan, että uusi sopimus on sopusoinnussa edellä mainitussa parlamentin 4. huhtikuuta 2001 antamassa vuoden 1999 vastuuvapauspäättöslauselmassa hyväksymien periaatteiden kanssa;
- c) varoittaa neuvostoa hyväksymästä uutta varainhoitoasetusta, joka supistaisi parlamentin rajoittamatonta oikeutta saada vastuuvapauden myöntämiseen liittyvien tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja;

- d) kehottaa puhemiestä viemään asian yhteisöjen tuomioistuimeen, jos neuvosto hyväksyy parlamentin varainhoidon valvontaa koskevaa toimivaltaa rajoittavia varainhoitosäännöksiä.

Komission vastaus:

Komissio katsoo, että parlamentille on puitesopimuksen ansiosta toimitettu kaikki tarvittavat luottamukselliset tiedot ja että sillä on riittävät edellytykset vastuuvapauden myöntäminen.

Parlamentin valvontavaltuudet on tunnustettu EY:n perustamissopimuksessa, joka myös suojaa niitä. Komissio katsoo, että uusi varainhoitoasetus, jonka neuvosto hyväksyi yksimielisesti sen jälkeen, kun siitä oli keskusteltu yksityiskohtaisesti asianmukaisten toimielinten kanssa, on kaiken kaikkiaan täysin yhteensopiva EY:n perustamissopimuksen ja voimassa olevan lainsäädännön kanssa eikä vaikuta niissä myönnettyihin valvontavaltuuksiin.

Liite kohtaan 11

		Komissio			Kaikki toimitukset ilman laajentumista		Kaikki toimitukset mukautettuna
		2001	2002	2003	2003	2004	
Vuoden aikana täytettävät virat	Vaihtuvuus	736	798	1 025	1 337	1 415	1 337
	Määrärahat, jotka on muutettu viroiksi	100	25				
	Palvelussuhteen päättäminen			90	135	135	135
	Uudet virat	400	317		50	50	100
	Yhteensä	1 236	1 140	1 115	1 522	1 600	2 502
Kokonais-kustannukset					<i>EPSO</i>		<i>EP</i>
	Henkilöstö	6 024 976	6 024 976		7 127 832		8 639 664
	Infrastruktuuri	1 387 500	1 387 500		3 203 329		3 608 829
	Muut	6 961 526	5 600 000		4 215 600		8 771 129
	Yhteensä	14 374 002	13 012 476		14 546 761 *		21 019 622
Vuosi-kustannukset vastaavasta määrästä soveltuvia hakijoita	42 % kutakin soveltuvaa hakijaa kohden lasketuista vuosikustannuksista	519	479		639		1 000
	58 % kutakin soveltuvaa hakijaa kohden lasketuista seuraavan vuoden kustannuksista	661	647		928		2 500
	Yhteensä	1 180	1 126		1 567		3 500
Kustannukset soveltuvaa hakijaa kohden	Henkilöstö	5 106	5 351		4 549		2 400
	Infrastruktuuri	1 176	1 232		2 044		1 000
	Muut	5 900	4 973		2 690		2 400
	Yhteensä	12 181	11 556		9 283		5 800

* Kun laajentumista ei oteta huomioon, kaikkien toimielinten vuonna 2002 tarvitsemat määrärahat ovat yhteensä 16 537 488. Tässä on nollat laskettuihin vuoden 2002 lukuihin -1990 727 euroa eli mittakaavaedut ovat 10,93 %. Henkilöstövalintatoimiston perustaminen saa aikaan riippumatta.

Liite kohtaan 21

2. Ohjelman edunsaajien maantieteellinen jakautuminen vuonna 2000

Ohessa on taulukko, jossa esitetään yhteenveto valittujen hankkeiden maantieteellisestä jakautumisesta ja edunsaajille myönnettyjen avustusten määrästä maittain.

Taulukon kohdassa "Tulokset" esitetään tuettujen hankkeiden lukumäärä maittain ja kunkin maan edunsaajille myönnetyn rahoitustuen kokonaismäärä.

Taulukon kohdassa "Teosten levitys" esitetään myönnetyn rahoitustuen maantieteellinen jakautuminen levitysalueella (tuki elokuvien levitykselle, tuki videoiden levitykselle, tuki elokuvateattereille, tuki festivaaleille) tuensaajan maan mukaan ja maan osuus (prosentteina) myönnetystä tuesta. Näitä tietoja voidaan verrata indikaattoriin, jolla kuvataan kunkin maan markkina-alueen kokoa (elokuvalippujen kokonaismäärä kussakin maassa vuonna 2000, lähde: Eurostat).

Taulukon kohdassa "Tuotanto" esitetään myönnetyn rahoitustuen maantieteellinen jakautuminen tuottajamaittain. Siihen sisältyy tuottajille suoraan myönnetty tuki (kehitystuki, tuki teoksen levittämiseen televisiossa) ja järjestelyt, joilla elokuvateattereille myönnetään tukea (automaattinen & valikoiva levitys) tuettujen elokuvien kansallisuuden mukaan. Maantieteellistä jakautumista voidaan verrata indikaattoriin, jolla kuvataan kunkin maan markkina-alueen kokoa (elokuvatuotantoon vuonna 1999 tehtyjen investointien kokonaismäärä, lähde: Screen Digest).

Esimerkki:

Alankomaat.

Alankomaat sai 3,07 % teosten levitystukea, vaikka sen osuus Euroopassa myytyjen elokuvalippujen kokonaismäärästä on 2,48 %.

Vastaavasti Media-ohjelman investoinneista 2,56 % tehtiin hollantilaisten filmien ja audiovisuaalisten ohjelmien tukemiseen, vaikka maan osuus Euroopan elokuvateollisuuden (yksityisistä ja julkisista) kokonaisinvestoinneista on 1,6 %.

YHTEENVETO JA ANALYYSI MAANTIETEELLISESTÄ JAKAUTUMISESTA – MEDIA II – 2000								
	Tulokset		Teosten levitys			Tuotanto		
Maa	Valittujen hankkeiden lukumäärä 2000	Lopull. edunsaajille myönnettyjen avustusten määrä (euroina)	Media-levitystuki	Maan osuus Media-levitystuesta	Markkinatiedot: maan osuus elokuvalippujen kokonaismäärästä vuonna 2000*	Media-tuotantotuki (myös elokuvien levitystuki, joka on jaoteltu tukea saaneen elokuvan kotimaan mukaan)	Maan osuus Media-tuotantotuesta	Markkinatiedot: maan osuus elokuvatuotantoon vuonna 1999 tehtyjen investointien kokonaismäärästä **
AT	65	978 270	589 270	1,57%	1,89%	439 894	0,79%	1,09%
BE	124	6 431 131	2 886 889	7,70%	2,72%	1 575 534	2,83%	1,46%
DA	89	3 921 527	1 055 664	2,82%	1,24%	4 085 322	7,33%	1,28%
DE	164	12 487 564	6 686 875	17,84%	17,67%	5 387 660	9,67%	14,55%
ES	101	8 062 084	5 113 713	13,64%	15,69%	2 611 294	4,69%	6,44%
FI	41	1 009 732	493 732	1,32%	0,82%	475 000	0,85%	0,82%
FR	260	17 869 337	7 242 401	19,32%	19,24%	14 752 861	26,49%	28,02%
GR	54	2 122 884	722 934	1,93%	1,56%	612 600	1,10%	0,31%
IE	34	1 452 221	172 784	0,46%	1,73%	1 821 103	3,27%	3,78%
IS	33	451 476	191 476	0,51%	0,19%	463 894	0,83%	0,16%
IT	131	9 103 388	6 165 085	16,45%	12,58%	3 432 388	6,16%	6,54%

LI	1	1 000	1 000	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
LU	8	832 139	177 139	0,47%	0,16%	430 234	0,77%	0,06%
NL	63	2 696 432	1 149 649	3,07%	2,49%	1 437 608	2,58%	1,60%
NO	80	2 627 100	1 359 178	3,63%	1,34%	1 538 087	2,76%	1,10%
PT	47	1 128 475	1 006 799	2,69%	2,19%	320 845	0,58%	0,17%
SU	60	1 716 806	1 018 606	2,72%	1,97%	2 458 507	4,41%	1,33%
UK	106	5 996 657	1 450 233	3,87%	16,51%	13 854 176	24,87%	31,28%
YHT.	1 461	78 888 223	37 483 427	100%	100%	55 697 007	100%	100,00%

* Lähde: Eurostat. Statistics in Focus 4/2002.

** Lähde: Screen Digest. Joulukuu 2001.

Liite

Media II -ohjelman (1996–2000) ja Media Plus -ohjelman (2001–2005) perustavassa päätöksessä olevat teknistä apua ja teknisen avun toimistoja koskevat määräykset (teknisen avun toimistoja koskevat säännökset on alleviivattu)

Media II (1996–2000)

Neuvoston päätös 95/563/EY, tehty 10 päivänä heinäkuuta 1995, toimintaohjelman täytäntöönpanosta Euroopan audiovisuaalisen teollisuuden kehityksen edistämiseksi (Media II – kehitys ja jakelu) (1996–2000) (EYVL L 321, 30.12.1995, s. 25–32).

Liite, 2.3. kohta. Soveltaminen:

Komissio panee ohjelman täytäntöön tämän päätöksen 5 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

2.3.1. Ohjelman toteuttamista varten ja erityisesti hankkeiden teknisen valinnan, ohjelman rahoitusta saavien hankkeiden seurannan ja arvioinnin sekä verkoiksi järjestäytymistä koskevien toimintojen osalta komissio huolehtii siitä, että se hyödyntää audiovisuaalisen alan tunnustettujen asiantuntijoiden pätevyyttä kehittämisen ja levityksen alalla.

Komissio voi tarvittaessa tätä varten käyttää välittäviä järjestöjä, jotka antavat sille ammatillisen asiantuntemuksensa perusteella teknistä apua ja esittävät tuen saajien valintaa koskevia ehdotuksia, tämän kuitenkaan rajoittamatta muiden valintaa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen soveltamista. Nämä järjestöt valitaan ehdotuspyynnön jälkeen 5 artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen.

Komissio varmistaa ohjelman rahoitusta saavien lopullisen valinnan 5 artiklan 2 kohdan määräysten mukaisesti.

Neuvoston päätös 95/564/EY, tehty 22 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan audiovisuaalisen teollisuuden ammattilaisten koulutusta koskevan ohjelman täytäntöönpanosta (Media II – koulutus (1996–2000))

Virallinen lehti L 321, 30.12.1995, s. 33–38

Liite, 2.3. kohta. Soveltaminen:

Komissio panee ohjelman täytäntöön tämän päätöksen 4 artiklan menettelyn mukaisesti.

2.3.1. Ohjelman toteuttamista varten, erityisesti hankkeiden teknisen valinnan, ohjelman rahoitusta saavien hankkeiden seurannan ja arvioinnin osalta, komissio huolehtii siitä, että se hyödyntää audiovisuaalisen alan tunnustettujen asiantuntijoiden pätevyyttä ammatillisen koulutuksen alalla.

Komissio voi tarvittaessa tätä varten käyttää välittäviä järjestöjä, jotka antavat sille ammatillisen asiantuntemuksensa perusteella teknistä apuaan ja tekevät tuensaajien valintaa koskevia ehdotuksia, tämän kuitenkaan rajoittamatta muita valintaa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä. Nämä järjestöt valitaan ehdotuspyynnön jälkeen 4 artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen.

Komissio varmistaa ohjelman mukaista rahoitusta saavien lopullisen valinnan 4 artiklan 2 kohdan määräysten mukaisesti.

MEDIA Plus (2001–2005)

Oikaistaan neuvoston päätös 2000/821/EY, tehty 20 päivänä joulukuuta 2000, eurooppalaisten audiovisuaalisten teosten kehittämisen, levityksen ja myynninedistämisen tukemista koskevan ohjelman täytäntöönpanosta (Media Plus Kehittäminen, levitys ja myynninedistäminen) (2001–2005) (EYVL L 336, 30.12.2000)

Virallinen lehti nro L 13, 17.1.2001 s. 34–43

Liite, 2.3. Soveltaminen

2.3.1. Komissio vastaa ohjelman täytäntöönpanosta. Tätä varten se voi käyttää apuna sellaisia riippumattomia konsultteja ja teknisen avun toimistojen kanssa, jotka valitaan tarjouspyyntömenettelyllä niiden alakohtaisen asiantuntemuksen perusteella, MEDIA II ohjelmasta saatujen kokemusten tai muun alalla saadun kokemuksen perusteella. Tekninen apu rahoitetaan ohjelman talousarviosta. Komissio voi 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen myös solmia kumppanuuksia erityiselinten, mukaan lukien muilla eurooppalaisilla aloitteilla perustettujen erityiselinten, kuten Eureka Audiovisuelin, Eurimagesin ja Euroopan audiovisuaalisen observatorion kanssa toteuttaakseen yhteisiä toimia, jotka vastaavat ohjelman tavoitteita myynninedistämisen alalla.

Komissio vastaa ohjelmasta tukea saavien lopullisesta valinnasta ja päättää myönnettävästä rahoituksesta teknisen avun toimistojen valmistelujen pohjalta 8 artiklan mukaisesti. Komissio ilmoittaa päätöksensä perustelut yhteisön tuen hakijoille ja huolehtii ohjelman täytäntöönpanon avoimuudesta.

Ohjelman toteutuksen ja erityisesti ohjelmasta rahoitusta saavien hankkeiden sekä verkostoitumisen arvioimiseksi komissio käyttää apunaan audiovisuaalialan tunnustettuja kehittämisen, tuotannon, levityksen ja myynninedistämisen riippumattomia asiantuntijoita, joilla on tarpeen mukaan pätevyys oikeuksien hallinnan alalla erityisesti uudessa digitaalisessa ympäristössä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 163/2001/EY, tehty 19 päivänä tammikuuta 2001, Euroopan audiovisuaalisessa ohjelmatuotannossa toimivien ammattilaisten koulutusohjelman täytäntöönpanosta (Media-koulutus) (2001–2005)

Virallinen lehti nro L 26, 27.1.2001 s. 1–9

Liite, 2.3. Soveltaminen

2.3.1. Komissio vastaa ohjelman täytäntöönpanosta 6 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Se toimii yhteistyössä sellaisten konsulttien ja teknisen avun toimistojen kanssa, jotka valitaan tarjouspyyntömenettelyllä niiden alakohtaisen asiantuntemuksen, Media II -ohjelmasta saatujen kokemusten tai muiden asiaa koskevien kokemusten perusteella. Tekninen apu rahoitetaan ohjelman talousarviosta. Komissio voi 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti solmia kumppanuuksia myös erityiselinten, mukaan lukien muilla eurooppalaisilla aloitteilla perustettujen erityiselinten, kuten Audiovisuaalisen Eureka, Eurimages-rahaston ja Euroopan Audiovisuaalisen Observatorion kanssa toteuttaakseen yhteisiä toimia, jotka vastaavat ohjelman koulutustavoitteita.

Komissio vastaa ohjelman tuensaajien lopullisesta valinnasta ja päättää myönnettävästä rahoitustuesta 5 artiklan mukaisesti.

Komissio ilmoittaa päätöksensä perustelut yhteisön tuen hakijoille ja huolehtii ohjelman täytäntöönpanon avoimuudesta.

Tuensaajat huolehtivat yhteisön antaman tuen julkistamisesta.

Komissio ottaa tuettavien toimien valinnassa 2 artiklan 2 kohdassa säädettyjen ensisijaisten tavoitteiden lisäksi huomioon erityisesti seuraavat perusteet:

- koulutuslaitosten, alan ammattilaisten ja yritysten väliset kumppanuudet,*
- toimen innovatiivisuus*
- toimen kerrannaisvaikutukset (mukaan luettuna tulosten hyödynnettävyys esimerkiksi käsikirjojen muodossa),*
- toimen kustannustehokkuus, ja*
- muiden kansallisten tai yhteisön tukien saatavuus.*

Ohjelman toteutuksen ja erityisesti ohjelmasta rahoitusta saavien hankkeiden arvioinnin varmistamiseksi sekä verkottumisen varmistamiseksi komissio huolehtii siitä, että se hyödyntää audiovisuaalialan arvostamien asiantuntijoiden pätevyyttä koulutuksen, kehittämisen, tuotannon, levityksen, myynninedistämisen sekä oikeuksien hallinnan alalla erityisesti uudessa digitaalisessa ympäristössä.

Käyttämiensä konsulttien ja asiantuntijoiden riippumattomuuden varmistamiseksi komissio vahvistaa säännökset siitä, että nämä henkilöryhmät eivät voi osallistua ohjelmassa tarkoitettuihin hakemuspyyntöihin.

Liite kohtaan 91

30.1.2002	YHTEYS NCTS:ÄÄN		YHTEYS TOIMIIJOIHIN		NCTS:ÄÄN LIITETTYJEN TULLITOIMIPAIKKOJEN PROSENTTIOSUUS				
MAA	ALKAEN	30.1.2002 JÄLKEEN	ALKAEN	30.1.2002 JÄLKEEN	1.7.2001	1.1.2002	1.7.2002	1.1.2003	1.7.2003
SAKSA	10.05.00			2003 alusta	2,9 %	4,7 %	4,7 %	62,9 %	100 %
ITÄVALTA		06.02		2003 alusta	0 %	0 %	1 %	50 %	100 %
BELGIA		01.05.02		01.05.02	0 %	0 %	36 %	77 %	100 %
TANSKA		01.12.02		01.12.02	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %
ESPANJA	10.05.00		15.10.01		5,4 %	100 %	100 %	100 %	100 %
RANSKA		2002 puolivälistä							
SUOMI		01.04.03		01.04.03	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
KREIKKA		31.05.03		31.05.03	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
IRLANTI		2002 lopusta		2002 lopusta				100 %	100 %
ITALIA	10.05.00		06.01		2 %	6 %	75 %	100 %	100 %
LUXEMBURG		09.02		09.02	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %
ALANKOMAAT	01.10.00		01.01.01		1,6 %	3,2 %	100 %	100 %	100 %
PORTUGALI		04.03		04.03	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
YHD. KUNINGASKUNTA		01.01.03		01.01.03	0 %	0 %	0 %	1 %	60 %
RUOTSI		01.01.03		01.01.03	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %
EU	4		3		0,8 %	7,6 %	21,1 %	59,4 %	90,7 %
ISLANTI									
NORJA	28.02.01		01.10.01		100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
SVEITSI	10.05.00			02.02	30 %	30 %	50 %	90 %	100 %
UNKARI		04.03		04.03	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
PUOLA		07.03			0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
TŠEKKI	15.06.01		01.10.01		1 %	1 %	30 %	100 %	100 %
SLOVAKIA		01.01.03		01.04.03	0 %	0 %	0 %	20 %	100 %
EFTA/V4	3		2		18,7 %	18,7 %	25,7 %	44,3%	85,7%
EU/EFTA/V4	7		5		6,5 %	11,1 %	22,6 %	54,5 %	89,1%
BULGARIA		04.03			0 %	0 %	0 %		
VIRO		2003 alusta		2003 puolivälistä	0 %	0 %	0 %		
LATVIA		01.01.03			0 %	0 %	0 %	3 %	50 %
LIETTUA		01.01.03		01.07.03	0 %	0 %	0 %	5 %	14 %
ROMANIA		07.03		vuodesta 2005	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
SLOVENIA		01.01.03		01.01.03				10%	100%
TURKKI									
EHDOKASMAAT	0				0 %	0 %	0 %	3%	27.3 %
YHTEENSÄ	7		5		4,9 %	8,4 %	17,1 %	43.6%	79.4 %